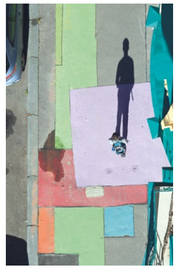

Monografie Point of Space podává první ucelený pohled na dílo Jana Kalába, předního představitele graffiti a streetartu (známého především jako Cakes či Point), ale také originálního malíře a sochaře. Kniha obsahuje více než tři sta padesát fotografií představujících rozsáhlou umělcovu tvorbu z období let 1993 až 2018: zdi, vlaky, trojrozměrná graffiti, malby na chodnících, muraly, obrazy, objekty, instalace… Zároveň ukazuje nejrůznější evropské i americké metropole z málo vídaných úhlů pohledů a v nečekaných souvislostech. Monografie mapuje Kalábovo zkoumání prostoru i nesmírné nasazení, jež ve výsledku vede k novátorství a odstraňování žánrových hranic. „Především je však svědectvím o umělcově touze po nalezení vizuální harmonie a přiblížení se k dokonalosti," upozorňuje autor textu Petr Volf, výtvarný kritik a spisovatel.

Point of Space is an artist monograph and the first comprehensive survey of the work of Jan Kaláb, a leading graffiti and street artist (known primarily as Cakes and Point), as well as an original painter and sculptor. In its more than three hundred and fifty pages, the book presents the artist's extensive oeuvre from 1993 to 2018: walls, trains, three-dimensional graffiti, pavement paintings, murals, paintings on canvas, sculptures, installations… At the same time, it shows many different cities in Europe and the US from rarely seen angles and in unexpected contexts. The monograph maps Kaláb's investigations of space as well as the enormous artistic commitment behind his innovative work that eliminates the boundaries between different art genres. "Above all, it testifies to the artist's yearning and search for visual harmony and perfection." – Petr Volf, art critic and writer, author of the text.

ISBN 9 78-80-906811-9-4

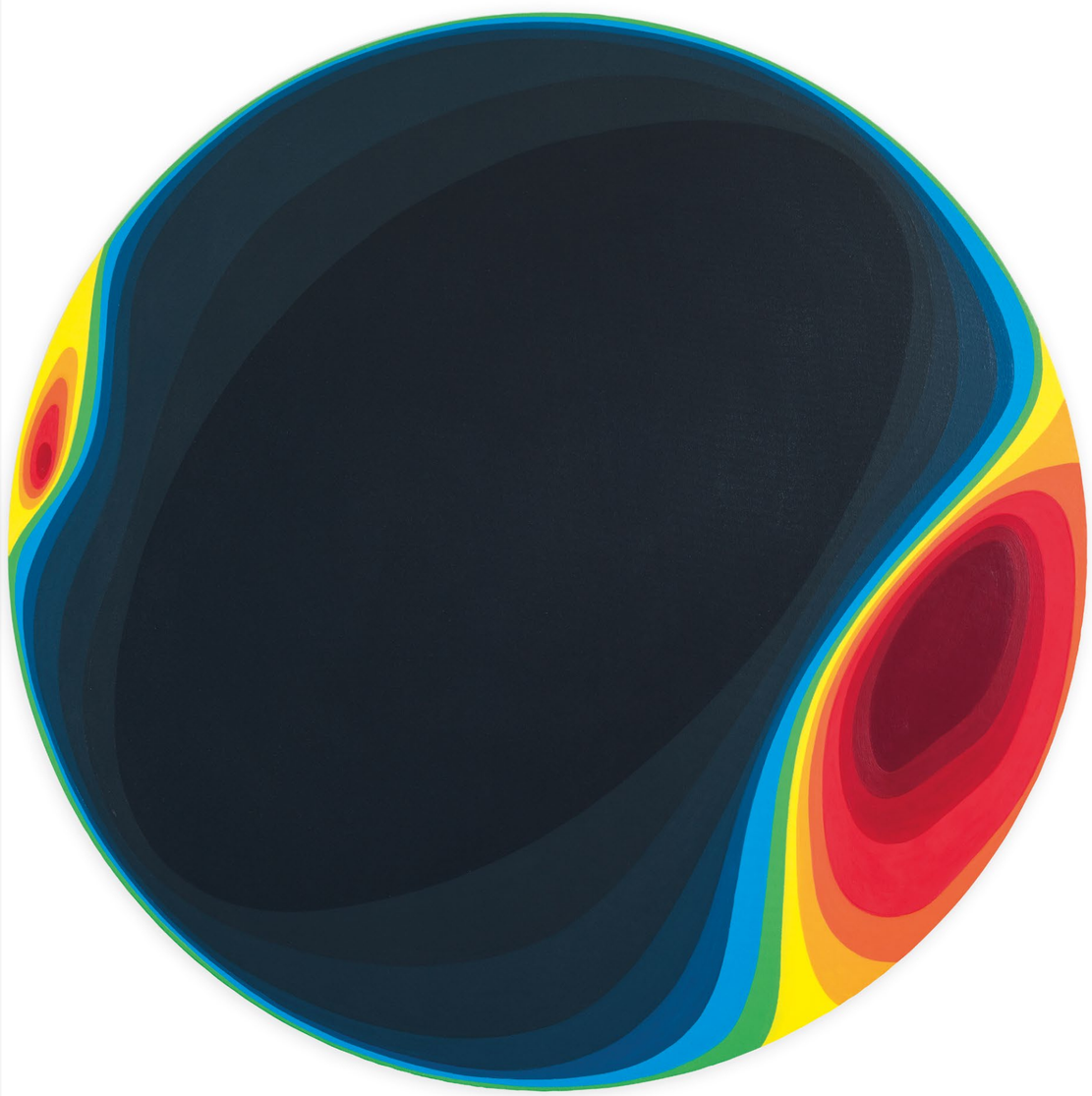

TRAFO GALLERY

Jan Kaláb
POINT OF SPACE

Jan Kaláb
POINT OF SPACE

Tvorba je jako dobývání
neznámého území.

Prostor, který neexistuje,
dokud ho neobjevíte.

Na cestě jedete někdy jen
vyoraným polem, narazíte na
pustý ostrov, nebo zabloudíte.

Když nepřestanete hledat,
může se stát, že se před vámi
otevře úplně nový svět.

A třeba bude tak oslnivý,
že navždy promění ten starý.

Jan Kaláb

Making art is like trying to
conquer unknown territory.

A space that doesn’t exist until
you discover it.

Sometimes the journey only
takes you through fallow land,
you find a desolate island or
get lost along the way.

If you don’t stop looking,
a completely new world may
open before you.

And it may just be so dazzling that
it’ll transform the old one forever.

Petr Volf

Jan Kaláb
POINT OF SPACE

Paralelní světy	Parallel Worlds	9, 12
Pevný bod	Fixed Point	23
Vlaky	Trains	31
Zeď nářků	The Wailing Wall	46
Trafačka	Trafačka	55
Obrazy pod nohama	Paintings Underfoot	63
Pointíci	Point Birds	85
Třetí rozměr	The Third Dimension	138
Architektura jména	Architecture of a Name	149
Posedlost geometrií	Obsession with Geometry	184
Koule a socha	Sphere and Sculpture	199
Děravé plány	Alternate Plan(e)s	218
Lidé a obrazy	People and Paintings	237
Zeď jako obraz	The Wall as a Painting	248
Organické formy	Organic Forms	255
Pramen, z něhož čerpám Rozhovor s Janem Kalábem	Graffiti is the Well I Draw From An interview with Jan Kaláb	291, 292
Mezníky v životě a díle Jana Kalába	Milestones in the Life and Work of Jan Kaláb	303, 304
Výstavy	Exhibitions	306

Published by Trafo Gallery, 2018

© Jan Kaláb, Trafo Gallery
© Text Petr Volf

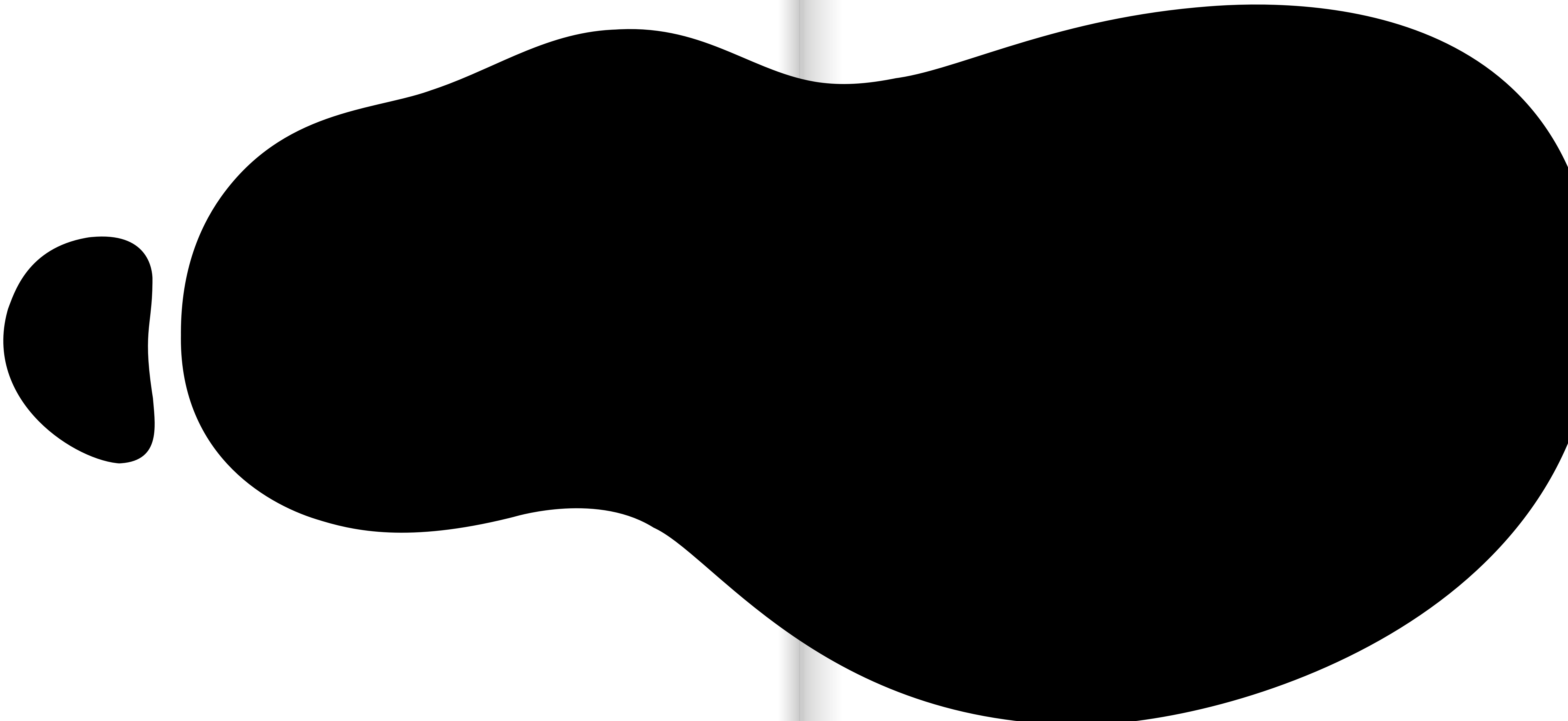

PARALELNÍ SVĚTY

Ohlédneme-li se za pětadvaceti lety, která nás dělí od prvního graffiti Jana Kalába, můžeme vidět překvapivě bohaté dílo přesahující žánrové hranice a v pravidelných intervalech hledající nové výzvy. Jan Kaláb lidem motá hlavy. Nutí je, aniž by si to uvědomovali, dívat se kolem sebe. Dává jim důvod zvednout pohled, protože na římsu činžáku ve druhém patře umístil sošku, anebo letmo zkontrolovat chodník, po němž jdou: proměnil jej v jedinou velkou plošnou malbu. Jakmile to chodci zjistí, našlapují, jako by se pohybovali po kamenech zenové zahrady. Svou tvorbou Kaláb nahlodává obvyklou šeď veřejného prostoru.

Teoretici mívají občas problém, jak Jana Kalába charakterizovat jediným slovem. Váhají, jestli je sprejer, autor instalací, sochař, muralista, nebo malíř. Každá z těchto nálepek bude pravdivá, ale zároveň také nepřesná, protože zjednodušující: všechny zmíněné aktivity uvádí do pohybu souběžně, prolínají se a navzájem ovlivňují. Někdy jako bychom vnímali gesamtkunstwerk, totiž spojení různých oborů v soudržný celek, v němž vše funguje v podivuhodné syntéze.

Umělcem je Jan Kaláb od chvíle, kdy se rozhodl, že vezme do ruky sprej a vydá se s ním po setmění na Kampu k Vltavě. V patnácti našel nejen svoje umění, ale i smysl života. Měl očividné nadání – kdo graffiti trochu sledoval, tak výkony podepsané Cakes (jak se Kaláb pojmenoval) na pražských zdech považoval za svého druhu zjevení. Kalábova tvorba pomáhala změnit názor veřejnosti, že sprejeři jsou jen obyčejní vandalové pěstující si hlavně svoje přebujelé ego. Jednal s úřady o vyčlenění legálních zdí, hledal vhodná místa, kde by mohl nejlépe uplatnit velké, pečlivě komponované formy. Začal také vkládat do některých graffiti obsah, alternativní jméno doplňoval komentáři, dnes bychom řekli statusy, pomocí nichž glosoval – především na zdi v Těšnově – svět kolem sebe. I s odstupem let, když si prohlížíme už skoro historické fotografie, je to zajímavé čtení. Jeho psané postoje jsou v pravém smyslu slova angažované, stejně jako sebeironické. Nebyl rebelem bez příčiny. Chtěl být prostě vidět – a malovat. Byl posedlý tvorbou: jako by mu kdosi pošeptal, že mistrem se může člověk stát pouze tehdy, pokud bude pracovat, když ostatní zevlují, a jedinému cíli zasvětí v co nejkratším čase deset tisíc hodin. Zkratky neexistují, zvláště když se pohybujete na ulici a opíráte se výhradně o jméno, jehož opravdového nositele zná jen hrstka insiderů. Zlepšoval se s každým dalším piecem, jejichž počet ještě do konce dvacátého století výrazně překročil tisícovku. Každý počin pečlivě zdokumentoval: nedělal to jenom z marnivosti, ale podle pořízených snímků zpětně analyzoval kvalitu provedení. Cakes byl kromě domovské Prahy vidět na zdech či vlacích prakticky po celé Evropě, ve Vídni, Berlíně, Hamburku, Curychu, Paříži, Římě, Milánu, Barceloně nebo Londýně, ale také za oceánem, v New Yorku, hlavním městě světového umění, kde se graffiti na přelomu šedesátých a sedmdesátých let minulého století zrodilo. Tam také prošel zkouškou ohněm, s hrozbou tvrdých sankcí, jejichž prostřednictvím nemilosrdný starosta Rudi Giuliani vyčistil ulice města.

Okolo roku 2000 uvádí Jan Kaláb vedle Cakese svůj další pseudonym, stává se Pointem. Jedná se o bod zlomu. Point přinesl změnu, která jej na začátku nového tisíciletí posunula do čela progresivních streetartových umělců ve světovém kontextu. Jako jeden z prvních totiž opouští zeď a vytváří trojrozměrné graffiti, objekty na pomezí prostorové instalace, sochařství a architektury, které budou sklízet úspěchy na řadě mezinárodních přehlídek. Jan Kaláb je autentický. Pro umělce, jenž nemíní jít s hlavním proudem, se jedná o zásadní předpoklad. Souvisí to s jeho tvrdohlavostí a neústupností: na vše, co dělá, se snaží přijít sám, nemíní sledovat

panující trendy, on je chce udávat! Je v podstatě samouk, selfmademan, a díky tomu se může stát uměleckým novátorem svého druhu. Pokud studoval na uměleckých školách, pak především proto, aby si řešil svoje tvůrčí problémy, ne aby si nechal cokoliv diktovat. Nejprve navštěvoval gymnázium s výtvarným zaměřením a po maturitě se přihlásil na pražskou Vysokou školu uměleckoprůmyslovou, kde se zpočátku věnoval architektuře a posléze přešel do sochařského ateliéru. Pokaždé poměrně brzy zjistil, že mu příliš striktní způsob výuky nevyhovuje.

Proto přestoupil na Akademii výtvarných umění v Praze, tedy na nejvýznamnější uměleckou školu v České republice. Na AVU konečně získal svobodu, o níž snil. Profesorka Jitka Svobodová rozpoznala jeho potenciál a do ničeho, co by neodpovídalo jeho zaměření, jej netlačila. V roce 2006 školu ukončil s vynikajícím prospěchem. Diplomovou práci nazvanou „Tady je tam" celou zasvětil fenoménu graffiti, které představil jako umělecký obor s přesahy do celé řady výtvarných disciplín. Prahu proměnil ve vlastní galerii pod širým nebem, navíc do hry zapojil kamery a prvek času. V hodnotícím posudku zaznělo:

„Jako jedinému autorovi u nás se mu podařilo povýšit okrajovou disciplínu výtvarného umění do svébytných forem, aniž by přitom opustil svá základní východiska, kterými jsou písmo, podpis (Cakes či Point), práce s tvarem, barvou, jejími kontrasty a dalšími atributy." Nebylo co vytknout.

Členové komise byli překvapeni nezvyklým rozsahem a kvalitou prezentovaného díla, někteří přiznali, že se poprvé na vlastní oči setkali s živým graffitistou. Obhajoba probíhala ve Veletržním paláci, sídle Sbírky moderního a současného umění Národní galerie v Praze, a plnila do jisté míry misijní funkci, protože znamenala vstup aktuální umělecké energie do poněkud zkostnatělé instituce. Jan Kaláb je historicky prvním graffitistou, jenž získal diplom na Akademii výtvarných umění a s ním magisterský titul. Jako by dokládal slova, která kdysi napsal na zeď podpírající Chotkovu zatáčku nedaleko Pražského hradu: „Když chci, tak se neptám, jestli můžu…"

K dalšímu bodu zlomu dochází, když získává ateliér v bývalé trafostanici ve Vysočanech. Nemusí již pracovat venku na ulici, nemusí sledovat počasí a obávat se deště, jak tomu bylo doposud. Se změnou místa proměňuje také médium; jako by místo určilo následný děj. Od roku 2007 maluje závěsné obrazy, jež nejsou vázány na konkrétní prostor kromě samotné plochy určené rámem. Spreje a válečky, pomocí nichž si připravoval větší piecy, vyměňuje za štětce a akrylové barvy. Musí si osvojit techniku: trvá měsíce, než dosáhne určité jistoty, která mu umožní zachytit svoje představy. Tematicky pokračuje tam, kde skončil: maluje na plátno svůj nickname Point a postupně jej redukuje na geometrické elementy v prostoru. Je to legitimní umělecká cesta, skrze výzkum vlastní podstaty, přes rozbor a interpretaci své dosavadní nejsilnější stránky. Jakmile je tato malířská metamorfóza dovršena, uspořádá Kaláb v roce 2008 – ke svým třicátinám – v Trafo Galerii svoji první samostatnou výstavu. Má vynikající recenze. Jiří Machalický, výtvarný kritik a kurátor, v Lidových novinách nešetřil superlativy: „Jeho obrazy mají dokonale promyšlenou skladbu, v níž autor navázal na meziválečný konstruktivismus, na Mondrianovy či Doesburgovy abstrakce. V malbě se projevuje volnost a dynamika, také jemný smysl pro barevné vztahy."

Tohoto zajímavého „úkazu" si povšiml i teoretik Karel Srp v textu Visuté roviny, otištěném v katalogu druhé Kalábovy výstavy v Trafo Galerii (2011), v níž předchozí malířské počiny po dvou letech zpřesnil, rozvedl a pozdvihl na ještě vyšší úroveň. Také Srp shledává v zaměření Kalábovy malby příbuznost s průkopníky abstraktního umění z počátku minulého století, kteří podle něj přišli „jednak s čistě geometrickým prostorem, vytvořeným ze strohých, protínajících se plánů, jednak s prostorem kosmogonickým, oproštěným od závislosti na zemské přitažlivosti…". Srp podotýká, že k tomu Kaláb dospěl vlastní cestou, nikoli vědomým osvojením již existujícího jazyka. Dále upozorňuje na další pozoruhodnou věc, pro Janovu budoucí tvorbu příznačnou: „Kaláb staví svůj obrazový svět z několika základních předpokladů, zastoupených dvěma protikladnými tvary – koulí a krychlí, kruhem a čtvercem, které se mu staly zdroji dalších posunů." Geometrická tělesa v nekonečné sféře nebo prostupující několika vrstvami obrazu jsou nyní určujícími stavebními kameny, z nichž komponuje dílo. Vedle toho, že upevnil svůj výtvarný výraz, je druhá výstava důležitá také v tom, že se zde třiatřicetiletý umělec poprvé představil pod svým občanským jménem Jan Kaláb. Napříště už tomu nebude jinak.

V roce 2013 si položil několik filozoficky laděných otázek, jimiž uvedl katalog výstavy *Děravé plány* v The Chemistry Gallery. „Častokrát se sám sebe ptám, jestli je inspirace vyčerpatelná. Můžu dojít do bodu, ze kterého by nešlo pokračovat dál? Existuje vůbec nějaký konec?" Odpověděl si, že konec není a každý bod znamená bránu do dalšího světa, přičemž čím víc se k některému přibližujeme, tím víc nás začne obklopovat. „Najednou jsme uvnitř," vysvětluje, „a na novém obzoru vidíme další tečky. Když už se jednou člověk na takovou pouť vydá, má zábavu na celý život. A to, že není občas přes mraky vidět ani jedna hvězda, neznamená, že tam v dálce žádná není." Jen o něco později projde dalším zlomem, další bránou: maluje kruhové a organicky formované obrazy a potvrzuje vyřčenou víru v nekonečno uměleckých možností. Shodou okolností se k tomu odhodlal v New Yorku, o němž hovoří jako o městě s největším energetickým nábojem, jež člověka zneklidňuje a zároveň vybízí k pádným činům. Před lety ještě stála dvojčata Světového obchodního centra a Kaláb zkrášloval vlaky, tentokrát má již v Brooklynu ateliér, kde v klidu tvoří abstraktní díla odrážející atmosféru pulsující metropole. Nalezl pochopení. „Jeho minimalistické, geometrické malby jsou bombastické, plné barev a energie, a vyvolávají představu tepla, zvuků a vzrušení, které pocítil v rámci své nedávné zkušenosti v New Yorku," napsal newyorkský kurátor Alan Ket. „Dívat se na jeho obrazy znamená být svědkem hloubky osamění, barev, pomíjivosti a síly, které v každou danou chvíli existují v New York City."

Souběžně zvládá obrovité muraly v Ostravě, Praze, Bogotě či Londýně, staví trojrozměrné Pointy na streetartových přehlídkách, přichází s konceptem koulových soch, maluje: jedna věc implikuje druhou. Je pořád v pohybu a stírá rozdíly mezi velkým a malým uměním, mezi streetartem, graffiti a galerijním prostředím, všechno dělá se stejným zaujetím, protože ví, že bez toho by neotevřel brány umožňující vidět hvězdy ve vesmíru. Nevstoupíš dvakrát do stejné řeky. Jan Kaláb je svou tvorbou zosobněním Hérakleitovy metafory chápání času. Pochopil důležitou skutečnost, uvědomuje si, že opakování úspěchu vede ke stagnaci. Nikdo neví, co udělá v příštím okamžiku. Neví to možná ani on sám. Naše jistota a naděje však spočívá v tom, že budeme překvapeni.

PARALLEL WORLDS

If we look back on the twenty-five years that have elapsed since Jan Kaláb made his first graffiti piece, we see a surprisingly rich body of work cutting across genre boundaries and seeking new challenges at regular intervals. He makes people's heads spin. He forces them to look around unwittingly. He gives them a reason to raise their eyes because he's placed a little statue on the ledge of the second floor of an apartment building, or to fleetingly check the sidewalk they're walking on because he's transformed it into a huge, horizontal painting. As soon as they notice, they tread carefully, as if walking on the pebbles of a Zen garden. With his artistic practice, Kaláb undermines the customary drabness of public space.

Art critics often have a problem finding one word to characterize Jan Kaláb. They hesitate between calling him a graffiti writer, sculptor, muralist or painter. Each of these labels is correct, yet at the same time imprecise, being a simplification: He does all of the above concurrently, setting all his activities into motion at the same time; they overlap and influence each other. Sometimes it's as if we were witnessing Gesamtkunstwerk in action – the combining of various disciplines into one cohesive whole, where everything suddenly functions in a striking synthesis.

Kaláb has been an artist since the moment he decided to go to Kampa Island on the Vltava River with a spray can after nightfall. At the age of fifteen he discovered not only his art, but the meaning of his life. He was evidently talented and graffiti aficionados who kept track of the pieces produced on Prague's walls by Cakes, as he called himself at the time, thought they were in many ways a revelation. Kaláb's practice helped change the public's view that "sprayers" were nothing but ordinary vandals, their primary concern being to boost their own overinflated egos. He had successful negotiations with the authorities to set aside legal walls, looking for appropriate locations that would best suit his large, carefully composed forms. He also started inserting textual content into some of his pieces, making comments on the world around him, primarily on the wall in Těšnov – today we'd say they were something akin to status updates. Even after so many years, looking at photographs that could now be considered historic, it makes for interesting reading. His written views are engaged in the true sense of the word, as well as being full of self-irony. He was not a rebel without a cause. He simply wanted to be seen – and to paint. He was obsessed with making art, as if someone had whispered to him that a person can only become a master artist if they work when others are twiddling their thumbs. He devoted tens of thousands of hours to a single objective within the shortest timeframe. Shortcuts do not exist, especially if the street is where you do your work and the only thing you can depend on is your alias – and only a few insiders know that you are its true holder. He improved with each new piece and by the end of the twentieth century he'd made far in excess of a thousand. He carefully documented everything he did: He didn't do this purely out of vanity, retrospectively he checked the quality of execution of each piece by examining the photographs. Besides his home city Prague, Cakes could be found on walls or trains practically all over Europe: Vienna, Berlin, Hamburg, Zurich, Paris, Rome, Milan, Barcelona and London, as well as on the other side of the Atlantic in New York, the art capital of the world, where graffiti was born at

the turn of the 1960s and 1970s. That's also where his resolve as a graffiti artist went through its acid test, including direct confrontation with the threat of harsh penalties, as mercilessly employed by Mayor Rudy Giuliani to clean up the city's streets.

Around 2000, he started using another nickname besides Cakes, becoming Point. It was a ground-breaking moment. At the beginning of the new millennium, Point brought a change that moved Kaláb to the forefront of progressive street artists within a global context. He became one of the first to leave the wall behind and make graffiti in three dimensions – sculptures and objects on the boundary between spatial installation, sculpture and architecture, which went on to reap successes at numerous international expositions. Jan Kaláb is genuine. That's a fundamental prerequisite for an artist who doesn't intend to follow the mainstream. It has a lot to do with his obstinacy and tenacity: He tries to find solutions to everything himself and is unwilling to follow the reigning trends – he wants to be the one setting them! He is effectively an autodidact, allowing him to be a one-of-a-kind art innovator. Although he studied at art schools, it was primarily to try to find solutions to his own creative issues, rather than to let anything be dictated to him. He initially attended an art-focused high school, subsequently applying to study at the Vysoká škola uměleckoprůmyslová v Praze, or VŠUP (Art, Architecture and Design School in Prague), where he studied architecture, later transferring to the school's sculpture studio. At each step, he quickly realized that an excessively strict form of tuition wasn't to his liking.

For the same reason, he transferred to the Akademie výtvarného umění v Praze, or AVU (Academy of Fine Arts in Prague), the most important art school in the Czech Republic. At AVU he finally gained the freedom he'd been dreaming about. Professor Jitka Svobodová recognized his potential and didn't push him into anything that didn't fit his focus. He graduated in 2006 with an excellent degree. His entire dissertation entitled Tady je tam (Here is There) was devoted to the graffiti phenomenon, presenting it as a genre extending across many other art disciplines. He transformed Prague into his own open-air gallery, as well as putting into play cameras and the element of time. The appraisal included the following: "He is the only artist in this country who managed to elevate this marginal art discipline to the level of distinctive forms, without relinquishing his basic starting points, including the use of lettering, his signature (Cakes or Point), work with form, color, its contrasts, as well as other attributes." In his case, there was nothing to find fault with. Members of the examination committee were surprised by the unprecedented quantity and quality of the work presented, some admitted that it was the first time they'd met a graffiti artist in the flesh. The dissertation defense took place in Veletržní palác (Trade Fair Palace), which houses the National Gallery's collection of modern and contemporary art, and in part fulfilled a missionary function, symbolizing the injection of current art energy into somewhat of a fossilized institution. Jan Kaláb became the first graffiti artist in history to receive a master's degree from the Academy of Fine Arts in Prague. As if he was proving the words he'd once written on the wall under Chotek's Bend, not far away from Prague Castle: "If I want to do something, I don't ask if I can do it..."

The next defining moment came when he acquired a studio in a former electrical substation in Prague's Vysočany. He no longer had to work outside on the street, checking the weather reports, worrying about whether it would rain. With the change of location, he also transformed his art medium. As if the location determined what was going to happen next. From 2007 onwards, he made paintings on canvas not specific to a particular location, discounting the surface delimited by the frame. He swapped his spray cans and rollers, which he also used when making larger pieces, for brushes and acrylic paints. He had to master the technique, and it took months before he acquired the self-assurance that would allow him to capture his visions. Thematically he continued where he'd left off: He painted his alias Point on canvas, progressively simplifying it into geometrical elements in space. Taking a legitimate artistic path, he investigated the essence of his practice, analyzing and interpreting the strongest aspects of his work so far. In 2008, as soon as his transformation as a painter was complete, he held his first solo exhibition in the Trafo Gallery – also celebrating his thirtieth birthday. It received excellent reviews. Art critic and curator Jiří Machalický spared no superlatives in his review in the Lidové noviny newspaper: "His paintings have perfectly considered compositions, picking up the threads of interwar constructivism, the abstractions of Mondrian or Doesburg. Free and dynamic, the artist's paintings also manifest a subtle sense for color relations."

This interesting "phenomenon" was also pointed out by art theorist Karel Srp in his text Visuté roviny (Suspended Planes), published in the catalog accompanying Kaláb's second solo exhibition in Trafo Gallery (2011). By then the artist had honed his earlier endeavors in painting, making them more precise and developing and elevating them to an even higher level. Srp also felt that Kaláb's artistic direction had an affinity with the pioneers of abstract art active at the

start of the previous century, who in his view had come up with "pure geometrical space constructed from stark intersecting planes on the one hand, and cosmogenic space, liberated from dependence on gravity, on the other..." He observed that Kaláb arrived at this point along his own trajectory, rather than by adopting an already existing artistic vocabulary. Additionally, he drew attention to another noteworthy aspect of the artist's future development: "Kaláb constructs his visual world from several fundamental prerequisites, represented by two contrasting forms – the sphere and the cube, the circle and the square. These have become resources for his further development." Geometrical bodies in an infinite space, or penetrating several layers of the painting, are now the determining building blocks from which he composes his work. Besides consolidating his artistic signature, the second exhibition was also important in that the thirty-year-old artist presented himself for the first time under his civilian name Jan Kaláb. That was to be the case from then on.

In 2013, Jan Kaláb's introduction to the catalog of his solo exhibition *Děravé plány* (*Alternate Plan(e)s*) in the Chemistry Gallery included several philosophically inclined questions that he posed to himself: "I often ask myself whether one can exhaust inspiration. Can I reach a point where I can't continue? Does any kind of end point exist at all?" His answer was that there is no end, and each point one reaches is another gateway to yet another world – the closer we approach it, the more it begins to encompass us. "Suddenly we are inside it," he explains, "and we begin to see more points on the new horizon. Once a person sets out on a pilgrimage like that, they're guaranteed to have fun throughout their lives. And the fact that sometimes you can't see a single star because they're obscured by clouds, doesn't mean they're not there in the distance." A short while later, he passed through another portal: He started painting circular and organically formed paintings, confirming his stated belief in the infinity of artistic possibilities. By coincidence he took the plunge in New York, which he talks about as the most energetically charged city; unnerving, yet urging a person to do compelling work. Years before, when he was there adorning subway trains, the twin towers of the World Trade Center were still standing. This time round he had a studio in Brooklyn where he had peace and calm to make abstract works reflecting the atmosphere of the pulsating metropolis. He found understanding: "His minimalist geometric paintings are bombastic, colorful, and energetic, evoking the warmth, sounds and excitement that have been his recent experience in New York," wrote New York curator Alan Ket. "To see his paintings is to witness the depth of loneliness, color, transience, and power that exists in New York City at any given moment."

At the same time, he managed to paint huge murals in Ostrava, Prague, Bogota and London, construct three-dimensional Point pieces at street art exhibitions, come up with the concept of spherical sculptures, as well as painting on canvas – one activity generated another. Jan Kaláb is constantly on the move, wiping away the differences between great and minor art, between the milieus of street, graffiti and gallery art, doing everything with the same degree of engagement because he knows that without it he couldn't open the doors that allow him to see the stars in the Universe. No one steps in the same river twice. With his practice, Jan Kaláb is the personification of Heraclitus' understanding of time. He has grasped an important truth, realizing that repeating something successful leads to stagnation. No one knows what he will do in the next moment. He may not even know it himself. However, we can not only hope, but we can be sure, that it will come as a surprise.

Splash, Kampa, Praha, 1993

Cakes
Praha, Paris, London, Gdańsk, Shanghai, Bucharest, Sri Lanka, 2004–2015

Cakes, Point
Palmovka, Praha, 1999

Cakes, Point
Palmovka, Praha, 1999

Pevný bod
Fixed Point

Tvorba Jana Kalába se neustále vyvíjí, proměňuje, pouze graffiti je už čtvrt století konstantou. Začíná jako Splash: první piece z 9. října roku 1993, který umístil na zeď na Kampě u Vltavy, působí přirozeně a nikdo by jej nepovažoval za dílo patnáctiletého writera. Nejčastěji se prosazuje jako Cakes a na přelomu století si přibírá ještě třetí identitu, v níž se stává Pointem. Pro svoji tvorbu si pečlivě volí místa a nechává se jimi inspirovat, chce, aby dílo souznělo s okolím, nebo je ovlivnilo, v čemž myšlením připomíná architekta. Opakovaně maluje v Praze na Strahově, Chodově, ve dvorku Na Zbořenci, v Chotkově zatáčce nebo na Těšnově. To jsou jeho domácí scény, na nichž může uplatnit složitější formy. Mnohokrát přemaloval i sám sebe. Některé obrazy doplnil glosami, nechal je promlouvat, angažoval se. Typická je pro něj propracovanost písmen, jejich elegantní vázání, vyváženost, plasticita a komplexnost. Zvláště pak některá pointovská graffiti, v nichž na sebe litery nenavazují, rozpadají se a stávají se jednoduchými znaky na pomezí kaligrafie, byla ve své době zjevením. Pro Jana Kalába byla podnětem k expanzím do dalších uměleckých oborů, ať už máme na mysli sochařství, nebo malířství.

Jan Kaláb's artistic practice is constantly evolving, transforming, his focus on graffiti being the only constant over a quarter century. He began as Splash: His first piece painted on October 15, 1993 on a wall by the river Vltava on Kampa Island has a natural feel to it, and no one would consider it to be the work of a fifteen-year-old writer. Making his mark most often as Cakes, at the turn of the twentieth and twenty-first centuries he took on a third identity and became Point. He selects locations for his pieces carefully, allowing them to inspire him, either wanting to be in harmony with the surroundings, or to influence them; in this way, his thinking is akin to that of an architect. He repeatedly painted in Prague's Strahov, Chodov, the courtyard at Na Zbořenci, Chotkova zatáčka (Chotek's Bend) and Těšnov. These were his home locations, where he was able to employ more complex forms. He has painted over his own work many times. To some pieces he's added textual commentary, making engaged statements and letting them speak. His typical hallmarks include highly-developed and elegantly interlinked lettering, as well as a sense of balance, plasticity and complexity. In particular, some of the Point graffiti where the letters do not connect to each other, disintegrating into simple symbols verging on calligraphy, were a revelation in their time. For Jan Kaláb, they were an impulse to expand into other artistic disciplines, such as sculpture and fine art painting.

Cakes × Point, Chodov, Praha, 2004

Point, Cakes
São Paulo, Rio de Janeiro, Florianopolis, 2005–2014

Cakes, 2011, Praha / Prague →

Cake, Cakes, Read
Budapest, Bratislava, London, Paris, Pilsen, Praha, Rio de Janeiro, São Paulo, Vienna, Warsaw, 1996–2000

Cakes, Interrail, Milano, 1998

Vlaky
Trains

Vlaky, ať už povrchové, nebo ty jezdící výhradně v podzemí, zaujímají mezi protagonisty graffiti z hlediska prestiže absolutně nejvyšší stupeň, dál se nelze dostat. Jan Kaláb si začal s vlaky v roce 1994 a věnoval se jim souběžně s klasickými nástěnnými graffiti až do konce dvacátého století. On sám uvádí, že jako Cakes pomaloval okolo dvou stovek vozů, což představuje každý rok nejméně třicet vagónů, a to hlavně v Praze, Berlíně, Amsterdamu či Barceloně. Hodnota vlakového graffiti je dána jednak nebezpečím, jež je s ním spojeno (extrémní hrozba střetu s policií či drážní ochrankou), ale také tím, že když pomalované vlaky projíždějí městy i krajinou, jméno autora je mnohonásobně viditelnější než na statické zdi a proniká do světa. Výkon musí být rychlý, ve více lidech a za tmy dokonale synchronizovaný, navíc v neustálém střehu, kdy se objeví protivník. Panuje globální shoda, že vrchol sprejerského snažení představují vlaky newyorského metra. V létě roku 2000 se tam proto Jan Kaláb spolu s Keyem a Romeem vypravil. Po pečlivé přípravě, kdy nejprve dva týdny mapovali situaci v metru, projížděli všechny trasy a hledali vhodné místo pro uskutečnění svého snu, se dali do intenzivní práce, jejímž výsledkem bylo několik „wholecarů“. Na jednom Kaláb zanechal vzkaz vycházející z jeho přezdívky, již na vagónu zvěčnil: „Další bod v téhle bláznivé hře bez pointy.“ (Next point in this crazy game without any point.) Mise byla úspěšná, díla pečlivě zdokumentována. V roce 2008 vychází kniha Josepha Rivery, bývalého policisty z oddělení pro potírání vandalismu (Vandal Squad: Inside the New York City Transit Police Department, 1984-2004), což znamená boj zejména proti graffiti: Rivera si dvacet let fotografoval vlaky, jejichž autoři mu unikali, některé ale dostal za mříže. Do knihy zařadil také Cakes – vagon Jana Kalába. Jakkoliv bizarní je to antologie, jde o vrcholné uznání, jakého se dostalo jenom málokterému Evropanovi.

Whether aboveground or subway, trains represent the peak of prestige among graffiti artists, nothing can surpass them. Jan Kaláb started painting trains in 1994, continuing to do so concurrently with standard wall graffiti until the end of the 20th century. According to his own statistics, he painted around two hundred train cars, which comes to at least thirty cars per annum, mostly in Prague, Berlin, Amsterdam and Barcelona. The status of train graffiti is given on the one hand by the dangers involved (extreme risk of conflict with the police or railroad security), but also by the fact that when painted trains travel through cities and the countryside, the writer's name gets much more exposure than on a static wall and gets spread around. The execution of a piece has to be quick, it should involve more than one writer and, if being done in the dark, it needs to be synchronized. In addition, constant vigilance is required in case law enforcement appears on the scene. A global consensus exists that New York City Subway trains represent the peak of graffiti endeavor. For that reason, Kaláb went there together with his friends Michal Dvořák and Michal Škapa in 2000. After carefully preparing by mapping the situation in the subway for two weeks, taking every route and looking for a suitable location to make their dream come true, they got down to intensive work resulting in several wholecars. On one of them, Kaláb left a message referring to his alias: "Next point in this crazy game with no point." The mission was successful, the pieces carefully documented. In 2008, Joseph Rivera, a former transit policeman from the department against vandalism – mostly graffiti – published a book entitled "Vandal Squad: Inside the New York City Transit Police Department, 1984-2004". Rivera photographed trains for twenty years, and although many of the writers he pursued managed to make a run for it, he put some behind bars. In his book, he included a train car by Cakes – Jan Kaláb. Although the publication is a bizarre 'anthology', being included in it is a sign of supreme recognition afforded to few Europeans.

Cakes, Barcelona, Rome, 1998

Cakes, Key, Romeo, New York, 2000

Cakes, Romeo, New York, zlatý wholecar / gold-colored wholecar, 2000 →

9583
18
9629
SURVIVE IN BABYLON
GO FOR YOUR DREAMS!
PS: WE DID IT
N.Y. CITY

Point, Cey, Romeo, New York, triple wholecar, 2000

Babylon, Brooklyn, New York, 2000

OTEVŘI OČI A UVIDÍŠ... GRAFFITI !!! POINT 000

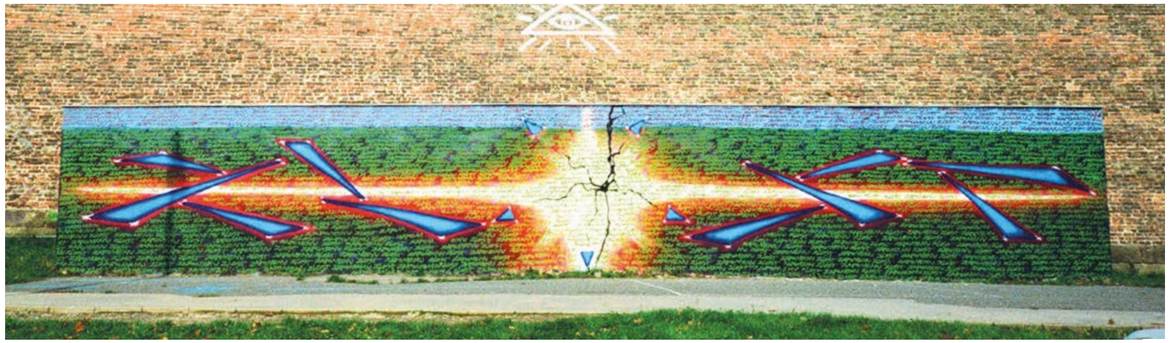

DSK, Splash, 1996, Zlost, 1998, Point, 1999, Point × Point, 2000, Serial, 2001, Point, 2002, Strahov, Praha

Zeď nářků
The Wailing Wall

Mezi sprejerské lokality Prahy s kultovním statusem patří Těšnov. Kolem této zdi na rozhraní Nového Města a čtvrti Karlín vedou tramvajové koleje a až do roku 1985 zde stávalo vlakové nádraží v secesním slohu, které nesmyslně srovnali se zemí komunisté. Je to místo s poničenou pamětí, jemuž graffitisté v čele s průkopnickou crew TCP vtiskli originální identitu. Vzhledem k třicetimetrové délce stěny a jejímu zaoblení, díky němuž se nedá přehlédnout najednou, si na ni mohli troufnout jenom zkušení autoři zvládající velké formáty jako jeden celek. Jan Kaláb na Těšnově poprvé působil v roce 1999 a postupně si zde vybudoval svoje hájemství. Jeho graffiti se proměnilo v souvislosti s důrazem na obsah, na více či méně obsáhlé osobní sdělení. Zeď mu sloužila jako prostor pro komentování osobních i společenských záležitostí, začal se projevovat jako writer – česky spisovatel – v pravém slova smyslu. Těšnovskou zeď můžeme považovat za postmoderní, středoevropskou, výsostně lokální variantu Zdi nářků. V roce 2001 Kaláb přišel s kompozicí Město, v níž upozorňoval na represivní tažení proti graffiti v Praze, které bylo na začátku milénia, za vydatné podpory médií, až hysterické. O dva roky později celou zeď věnoval Janu Kalábovi, svému zesnulému otci, jehož zlatý portrét se stal – spolu s upřímnou synovskou sebereflexí („Pamatuji se, koho jsem se ptal, kdo mně z průserů pomáhal…“) – hlavním motivem díla. V roce 2007 zase kladl otázky budoucím obyvatelům Země v roce 2222, zajímal se, jestli už roztály všechny ledovce, protože „ozonová díra už je velká“, a v závěru dodal: „Dělal jsem, co mě bavilo, maloval jsem, co jsem chtěl… a byl jsem šťastnej. Chápete?“ Pokud pracoval na Těšnově, pokaždé k tomu musel mít hluboký důvod. Kolemjdoucí jeho poselství pozorně čítávali, někteří dokonce jenom kvůli tomu vystoupili na zdejší tramvajové zastávce.

Těšnov is one of the cult graffiti locations in Prague. Tram lines wind past a wall on the boundary between Nové Město (New City) and the Karlín quarter, and until 1985 a Jugendstil train station was located there, which was nonsensically levelled to the ground by the Communists. It is a place with a damaged memory, given an original identity by graffiti artists headed by the groundbreaking TCP Crew. In view of the thirty-meter length of the wall and its curvature, which means it cannot be seen in its entirety, only experienced writers capable of handling large formats as a single whole could venture to paint it. Jan Kaláb worked in Těšnov for the first time in 1999 and step by step he made it his preserve. His graffiti transformed in line with an emphasis on content and personal communications of varying lengths. He used the wall as a space to make commentaries on intimate and social issues, beginning to express himself as a writer in the true sense of the word. One could look at it as a post-modern, Central European, supremely local variation of the Wailing Wall. In 2001, he came up with the composition Město (The City), where he highlighted the repressive campaign against graffiti in Prague which became almost hysterical at the beginning of the new millennium, amply bolstered by the media. Two years later he dedicated the entire wall to his late father Jan Kaláb whose golden portrait became the main motif of the work, together with the genuine self-reflexive words of a son (“I remember who I used to turn to with my questions, who helped me when I got into deep shit…”) In 2007, he posed questions to the future inhabitants of planet Earth in 2222. He was interested whether by then all the icebergs had melted, because “the ozone hole is already big”, adding in conclusion: “I did what I enjoyed, I painted what I wanted… and I was happy. Do you get it?” Whenever he worked in Těšnov, he had to have a deep reason for it. Passersby read his messages carefully, some would actually deliberately get off the tram to do so.

Těšnov, Praha, 1999, 2001, 2003, 2005, 2007

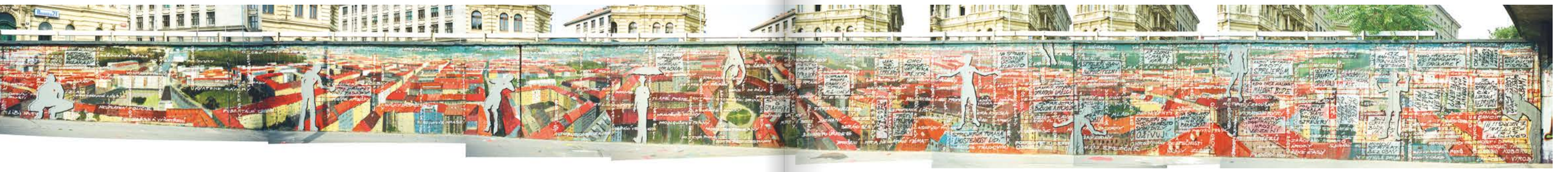

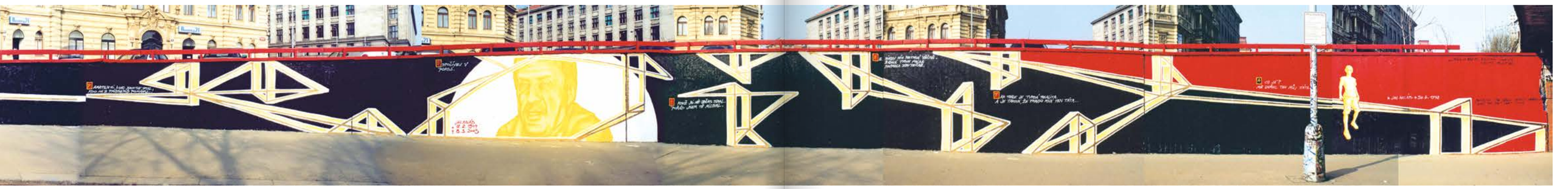

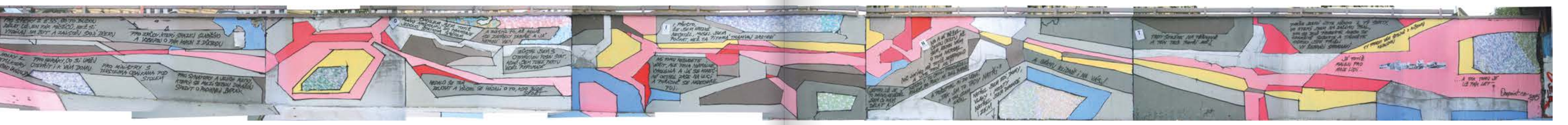

Portrét otce Jana Kalába
/ Portrait of Jan Kaláb's father, Těšnov, Praha, 2003

Město (The City), detail / close-up view, Těšnov, Praha, 2001

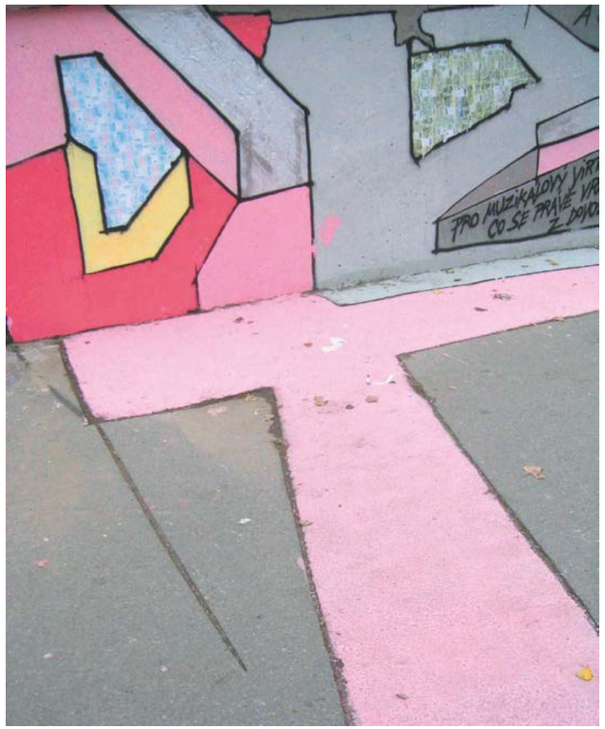

Detail, Těšnov, Praha, 2005

Písmeno T / Letter T, Těšnov, Praha, 2007

Point, Trafačka, Praha, 2006

Cakes, Trafačka, Praha, 2007

Trafačka

Když vystudoval Akademii výtvarných umění a hledal vhodné prostory, kde by mohl pracovat, objevil opuštěnou trafostanici ve Vysočanech v ulici Kurta Konráda. Spolu s nejbližšími kamarády – Michalem Cimalou, Jakubem Neprašem a Blankou Čermákovou – zde v rozmezí let 2006 až 2014 vybudovali centrum Trafačka, které se velmi rychle stalo důležitý bodem na mapě nezávislé scény. Vysočany – někdejší dělnická čtvrť ve východní části metropole – v té době prodělávaly metamorfózu, bývalé průmyslové objekty se buď adaptovaly, nebo bouraly, aby mohla vzniknout nová nákupní centra nebo rezidenční budovy. Trafačce bylo vymezeno osm let, než byla srovnána se zemí, nicméně povedlo se v ní uskutečnit na dvě stě kulturních akcí. Jako by omezená životnost všechno urychlovala, zintenzivňovala. V tomto ohledu měl obzvláštní význam festival streetartu a graffiti *Names* v roce 2008, který se rozšířil do celé metropole – a Trafačka si tím získala mezinárodní renomé. Propojovala umělce z undergroundu s již zavedenými jmény. Pro Jana Kalába se stala vysloveně srdeční záležitostí. Měl zde ateliér, v němž pracoval a začal malovat, v Trafo Galerii se uskutečnila jeho první samostatná výstava. Značku Trafačky, při jejímž návrhu vycházel ze symbolu vysokého napětí, si nechal vytetovat na zápěstí pravé ruky. Venkovní zeď mnohokrát pomaloval jako Cakes i jako Point. Jeho pozornosti neunikly ani vnitřní pavlače domu, kde bývali ubytováni hosté a kde – na velmi členitém podkladu – vytvořil brilantní graffiti s geometrickými prvky, které se již souběžně objevovaly v jeho obrazech. V Trafačce přestal být výlučně streetartovým autorem a začal fungovat jako všestranný umělec Jana Kaláb.

After he'd completed his studies at the Academy of Arts in Prague and was looking for an appropriate place where he could work, Jan Kaláb discovered an abandoned electrical substation in Kurt Konrád Street in Prague's Vysočany. Between 2006 and 2014, he and his closest friends Michal Cimala, Jakub Nepraš and Blanka Čermáková developed the Trafačka center, which rapidly became an important location on the map of the independent culture scene. At the time, Vysočany – a former workers' district to the east of the city – was going through a transformation. Former industrial buildings were either being reconstructed or demolished to make room for new shopping centers and residential buildings. Trafačka was given a lifeline of eight years before it would be torn down, nonetheless around two hundred cultural events were held there during that time. It was as if its limited lifetime had accelerated and intensified everything. Of special significance in this regard was the street art and graffiti festival *Names* in 2008 which expanded into the entire city, giving Trafačka an international reputation. It brought together underground artists with already established names. For Kaláb, Trafačka literally became an affair of the heart. This is where he worked, where he had the studio where he started painting on canvas, and his first solo exhibition was held at the Trafo Gallery. He had the Trafačka logo, whose design he based on the sign for high voltage, tattooed on his right wrist. He painted the exterior walls many times as Cakes or Point. Not even the inner courtyard balconies, where guests used to be accommodated, escaped his attention – on a highly irregular background he created a brilliant graffiti piece with the geometrical elements which were at the same time already appearing on his canvases. In Trafačka, he stopped being exclusively a street artist and became the multifaceted artist Jan Kaláb.

← Abstract Composition, Trafačka, Praha, 2010

Pavlače / Balconies, Trafačka, Praha, 2010

Cakes, demolice Trafačky / demolition of Trafačka, Praha, 2014 →

architekti
info@h3t.cz
LOCAL LIFE
Díky!
ČAU.
©2014
VOLVO
TRAFAČKA

Barevný chodník / Painted Sidewalk, Žižkov, Praha, 2005
fasádní barva / masonry paint

Barevný chodník / Painted Sidewalk, Pankrác, Praha, 2005
fasádní barva / masonry paint

Obrazy pod nohama
Paintings Underfoot

Pravděpodobně nejméně známou, ale objevnou součástí tvorby Jana Kalába jsou jeho malované chodníky. Dotýká se v nich totiž samé podstaty streetartu, vybírá si místa na ulicích vyhrazená pro chodce. V roce 2005 se nechal inspirovat rozpraskaným asfaltovým povrchem, mnohokrát opravovaným, protkaným rýhami po „záplatách". Běžní chodci nevnímají povrch, po němž chodí, nevěnují mu pozornost, protože jim ani nestojí za pohled – dokud náhodou nezakopnou o vystouplý šev nebo díru. Umělec začal prostory mezi rýhami vymalovávat, spojoval je pomocí barevných odstínů do plošných kompozic. Když byl přistižen, musel podat na policii vysvětlení, vše se obešlo bez sankcí. Potom začal nosit reflexní oranžovou vestu, a když pracoval, považovali jej za dělníka, který prostě dělá svou práci. Domalovávané chodníky lidé pokládali za podobnou záhadu jako tajemné kruhy zjevující se v obilí a připisované mimozemšťanům. Chodci se překvapeně dívali, na co vstupují. Mezitím Kaláb experimentoval s loužemi, jejichž vodu barvil pomocí práškových pigmentů. Když přišly mrazy, louže zamrzly a vytvořily se zajímavě vyhlížející ledové krusty. Podobně – na jaře roku 2006 – nabarvil žulové kostky připravené jako materiál k opravě dlažby. Přivedlo jej k tomu tradiční zdobení velikonočních vajíček, ovšem s tím rozdílem, že křehké skořápky vystřídaly opracované kusy kamene. Děti, u jejichž domů se tyto instalace objevily, byly změnou fascinované: obyčejný den se změnil v svátek.

Jan Kaláb's painted sidewalks are probably the least well-known, yet trailblazing part of his practice. With them he touches the very essence of street art, selecting places reserved for pedestrians. In 2005, he let himself be inspired by the sidewalk's cracked and heavily patchworked tarmac surface, interlaced with grooves left by the many attempts to repair it. Ordinary pedestrians are not aware of the surface they are walking on, paying no attention to it because it's not even worth a look – until they accidently trip over a bulge, or a hole. Kaláb began painting the spaces between the grooves, connecting them into planar compositions using different color tones. When he was caught at it, he was questioned by the police and had to give a statement at the police station, but wasn't sanctioned in any way. After that he started wearing an orange Day-Glo vest and while he was working he was simply regarded as a laborer just doing his job. People regarded the finished, painted sidewalks in the same way as other mysteries such as crop circles, thought to have been made by extraterrestrials. Pedestrians looked down in surprise at what they were about to walk on. In the meantime, he experimented with puddles, coloring the water with powder pigments so that when frost came they would freeze forming an interesting-looking crust of ice. Using a similar approach, in spring 2006 he used bright colors to paint a pile of granite paving stones – resembling ammunition – that were to be used for repairing the sidewalk. He was inspired by the traditional decoration of Easter eggs, but with the difference that the fragile eggshells had been replaced by shaped chunks of rock. Kids who lived in buildings near the installations were fascinated by the transformation. An ordinary day became a festive holiday.

Barevný chodník / Painted Sidewalk, Mánes, Praha, 2006
fasádní barva / masonry paint

Barevný chodník / Painted Sidewalk, Letná, Praha, 2014
fasádní barva / masonry paint

Barevný chodník / Painted Sidewalk, São Paulo, 2011
fasádní barva / masonry paint

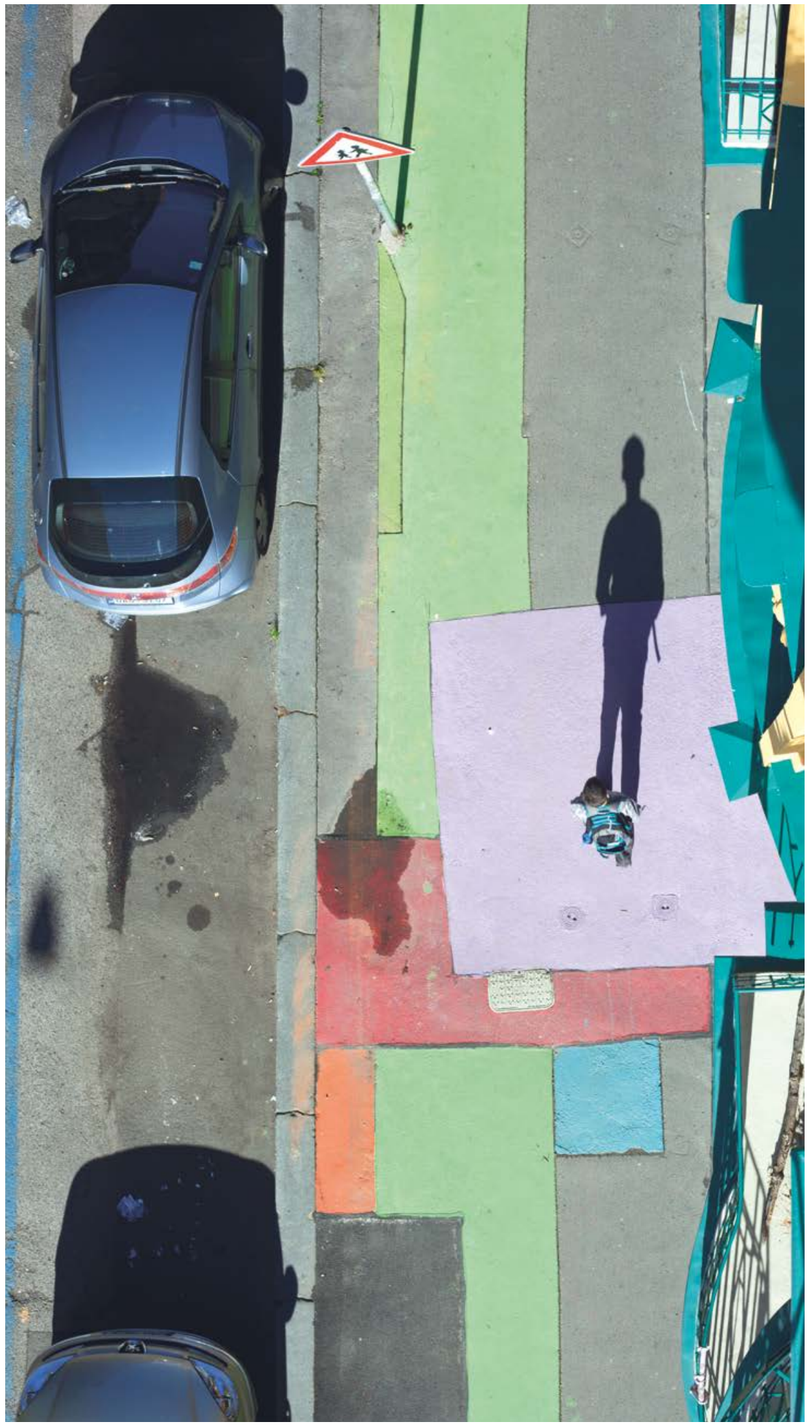

Barevný chodník / Painted Sidewalk, Letná, Praha, 2014
fasádní barva / masonry paint

Barevný chodník / Painted Sidewalk, Letná, Praha, 2005
fasádní barva / masonry paint

Barevná kaluž / Color Puddle, Vinohrady, Praha, 2006
barevný pigment / color pigment

Barevná kaluž / Color Puddle, Žižkov, Praha, 2006
barevný pigment / color pigment

Barevná kaluž / Color Puddle, Žižkov, Praha, 2006
barevný pigment / color pigment →

Barevné dlažební kostky / Colored paving stones, Žižkov, Praha, 2007
fasádní barva / masonry paint

Barevné dlažební kostky / Colored paving stones, Vinohrady, Praha, 2006
fasádní barva / masonry paint

Uvolněné dlažební kostky / Dislodged paving stones, Žižkov, Praha, 2007

Barevné dlažební kostky / Colored paving stones, Žižkov, Praha, 2007
fasádní barva / masonry paint

100 Point Birds, 2006
ateliér Akademie výtvarných umění, Praha / Academy of Fine Arts studio, Prague

První Pointík / First Point Bird, East Side Gallery, Berlin, 2003
polystyren, akryl, lepidlo / polystyrene, acrylic, glue

Point Bird, Malostranská, Praha, 2004
sádra, akryl, barva ve spreji, lepidlo / plaster, acrylic, spray paint, glue

Point Bird, Žižkov, Praha, 2004
sádra, akryl, barva ve spreji, lepidlo / plaster, acrylic, spray paint, glue

Point Bird, 2004, Barrandov, Praha
sádra, akryl, barva ve spreji, lepidlo / plaster, acrylic, spray paint, glue

Pointíci
Point Birds

Jedním z důkazů Kalábovy kreativity podpořené jeho pracovitostí jsou Pointíci, které začal dělat v roce 2004 ještě jako student Akademie výtvarných umění. Šlo o trojrozměrná graffiti, jež nic netušící veřejnost považovala za zvláštní sošky nebo – ti s větší fantazií – v nich viděla dráčky či ptáčky. Teoretici umění je zase pravděpodobně vnímali jako konceptuální hru založenou na hledání rozpohybovaných futuristických plastik. Ve skutečnosti šlo zase jenom o komorní Pointy, ovšem po sochařské stránce perfektně provedené. Autor je odléval ze sádry a dekoroval v různých barvených variantách, velmi oblíbení byli zejména Pointíci v bílo-červeno-modrém provedení, tedy v barvách české státní trikolóry. Pak je rozmísťoval na nároží činžovních domů, na římsy i ploché střechy, ale také třeba na budovu nádraží, vesměs na nepřístupná místa v patřičné výšce, aby se nedali snadno odcizit. Pointíky, které Jan Kaláb chladnokrevně instaloval během dne s pomocí žebříku (aniž by někoho napadlo, že nejde o montéra z komunálních služeb), si Pražané oblíbili. Město až k nevíře ožilo. Stačilo jen občas zvednout hlavu a člověk měl lepší náladu. Vznikla i galerijní verze z bronzu, kterou Kaláb představil na své první samostatné výstavě v roce 2008. Pointíci se objevili také v zahraničí, v Berlíně, v Moskvě či v New Yorku. V roce 2018 přichází Jan Kaláb s dalšími: o něco jednodušími, kompaktnějšími, s hladšími rysy. Opět zkouší pozornost obyvatel Prahy, opět se nerušeně pohybuje po městě se žebříkem. Navazuje tam, kde před lety skončil, ale zároveň objevuje nové budovy, které byly mezitím postaveny. Dává si tak dárek ke čtyřicátinám.

Begun in 2004 while Kaláb was still a student, *Pointíci* (“little points”) are testimony to both his creativity, and the diligence which backs it up. The unsuspecting public considered these small three-dimensional graffiti objects to be strange statuettes, those with more imagination thought they were little dragons or birds. As for art theorists, they probably considered them to be part of a conceptual game, a hunt for dynamic futuristic sculptures. In reality, however, they were 3D POINT pieces, diminutive in size, yet perfectly sculpturally executed. The artist cast them in plaster and decorated them using various color combinations – those with the Czech flag’s red, white and blue color scheme were particularly popular. He then placed them on the corners of apartment buildings, on ledges and flat roofs, as well as on the building of the railway station, for example, in the majority putting them in inaccessible places at an appropriate height so that they couldn’t be easily removed. Praguers took a liking to the Point Birds, as they became known in English, which he installed level-headedly during the day using a ladder (it never occurred to anyone that he wasn’t a municipal technician). They made the city come alive to an almost unbelievable extent. All a person had to do to improve their mood was raise their head every now and then. A gallery version was also made, cast in bronze, which Kaláb presented at his first solo exhibition in 2008. The Point Birds also appeared abroad, for example in Berlin, Moscow and New York. It’s now 2018 and the Point Birds are back – Jan Kaláb has come up with a new edition, a little simplified, more compact, with smoother features. Once more he’s testing how attentive Praguers are, yet again he’s moving around the city with a ladder, undisturbed. He’s continuing where he left off years ago, but at the same time discovering the new buildings that have sprung up since then. He’s giving himself a gift for his 40th birthday.

Point Bird, Smíchov, Praha, 2004
sádra, akryl, barva ve spreji, lepidlo / plaster, acrylic, spray paint, glue

Point Bird, Hradčany, Praha, 2004
sádra, akryl, barva ve spreji, lepidlo / plaster, acrylic, spray paint, glue

Point Bird, Alexanderplatz, Berlin, 2007
sádra, akryl, lepidlo / plaster, acrylic, glue

Point Bird, Vysočany, Praha, 2006
sádra, akryl, lepidlo / plaster, acrylic, glue

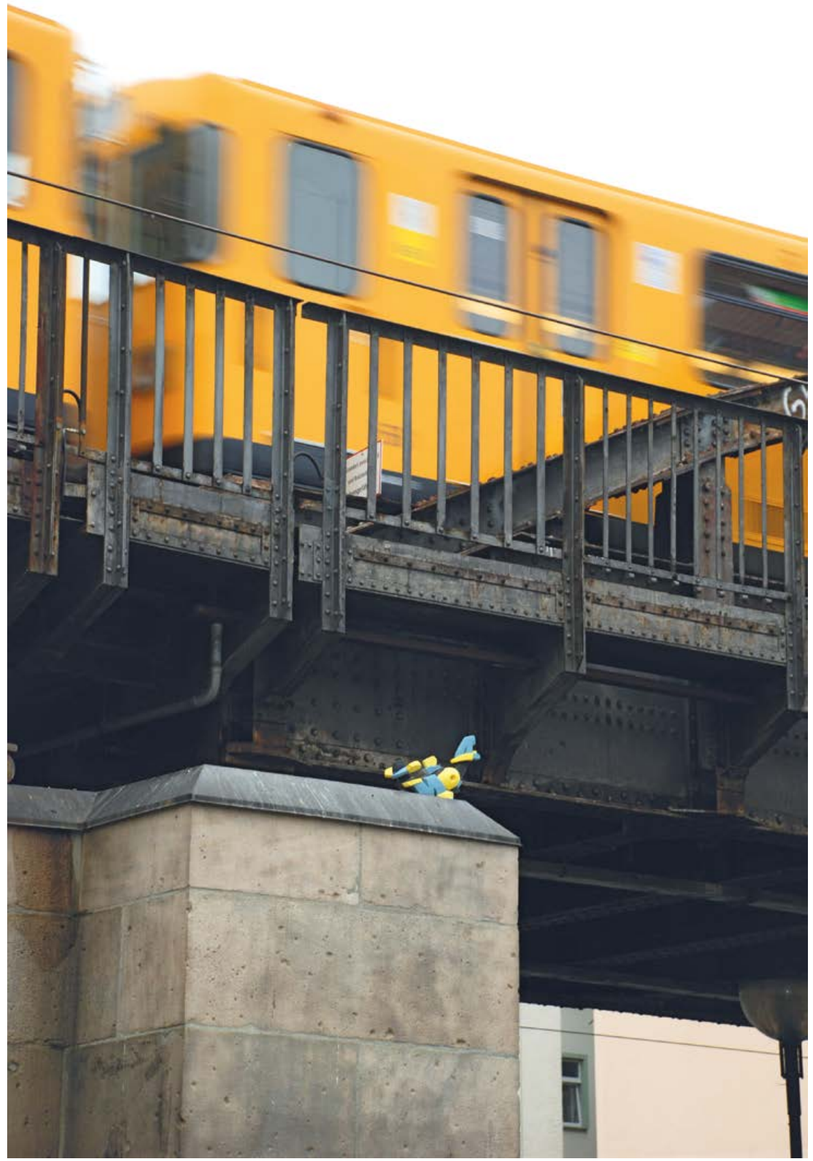

Point Bird, Berlin-Mitte, 2007
sádra, akryl, lepidlo / plaster, acrylic, glue

Point Bird, Berlin-Mitte, 2007
sádra, akryl, lepidlo / plaster, acrylic, glue

Point Bird, Letná, Pohořelec, Praha, 2006
sádra, akryl, lepidlo / plaster, acrylic, glue

Point Bird, Nusle, Praha, 2006
sádra, akryl, lepidlo / plaster, acrylic, glue

Point Bird, 2007
bronz / bronze, 46 × 26 × 30 cm

Point Bird, Pankrác, Praha, 2006
sádra, akryl, lepidlo / plaster, acrylic, glue

Point Bird, Bronx, New York, 2008
sádra, akryl, lepidlo / plaster, acrylic, glue →

McDonald's
DRIVE-THRU
SCHOOL BUS

Pointík z roku 2006, stav v roce 2018
/ Point Bird from 2006, photographed in 2018, Staré Město, Praha
sádra, akryl, lepidlo / plaster, acrylic, glue

Point Bird 2006 vs Point Bird 2018, Staré Město, Praha
sádra, akryl, lepidlo / plaster, acrylic, glue

Point Bird, Florenc, Praha, 2018
akryl, lepidlo / acrylic, glue

Point Bird, Holešovická tržnice, Praha, 2018
sádra, akryl, lepidlo / plaster, acrylic, glue

Point Bird, Nové Město, Praha, 2018
sádra, akryl, lepidlo / plaster, acrylic, glue

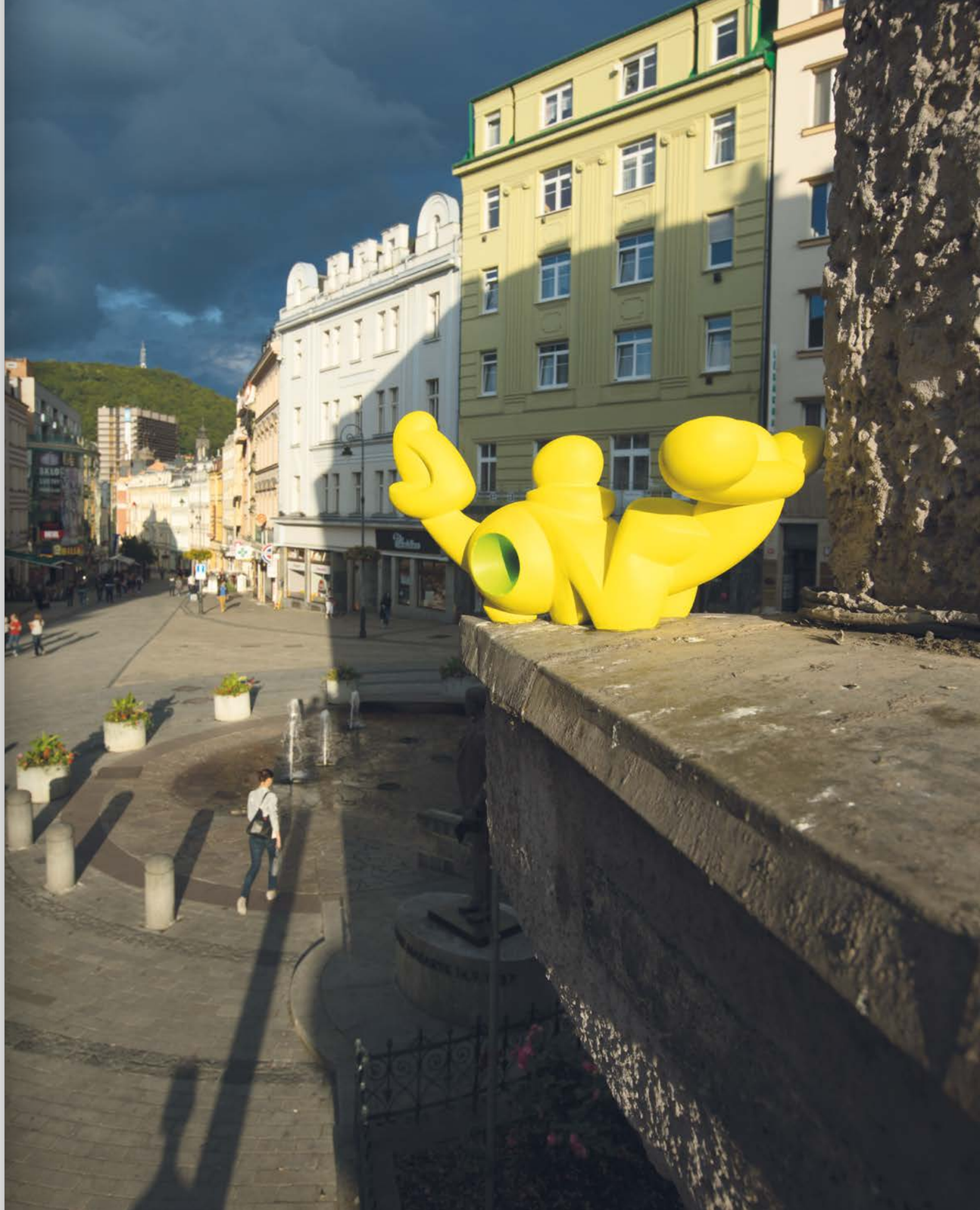

Point Bird, Karlovy Vary, 2018
sádra, akryl, lepidlo / plaster, acrylic, glue

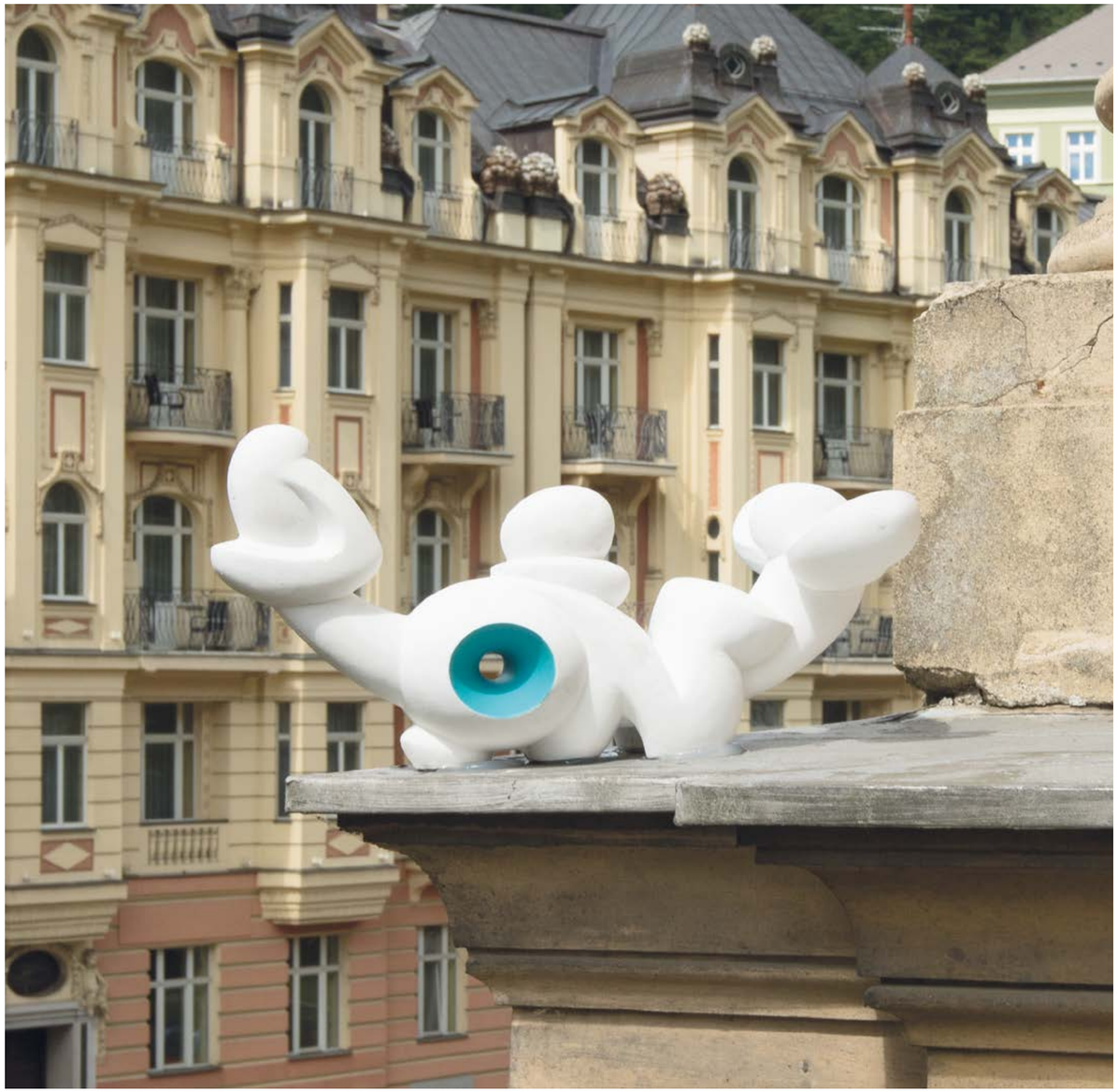

Point Bird, Karlovy Vary, 2018
sádra, akryl, lepidlo / plaster, acrylic, glue

Point Bird, 2018
bronz / bronze, 45 × 24 × 23 cm

Point, Letná, Praha, 2012
polystyren, akryl, lepidlo / polystyrene, acrylic, glue →

AURACE
POÍT
MASO-UZENINY-DRŮBEŽ
RESTAURACE SLEVY AŽ 10%
VÝHODNÉ CENY PO CELÝ ROK
Raiffeisen BANK
HOVĚZÍ ROŠTĚNÁ
KUŘECÍ PRSA
VEPŘ. KÝTA
KUŘECÍ STEHNA
KRŮTÍ PRSA
KÝTA
H.ROŠTĚNÁ
PRSA
UZ.KOTLET
Výprodej
UZENÝ BŮČEK
MLETÉ MASO
NABÍZÍME
UZENÁ KOTLETA
5A2 1085

Point, São Paulo, 2011
polystyren, akryl, lepidlo / polystyrene, acrylic, glue

Point, Copacabana, Rio de Janeiro, 2014
polystyren, akryl, lepidlo / polystyrene, acrylic, glue

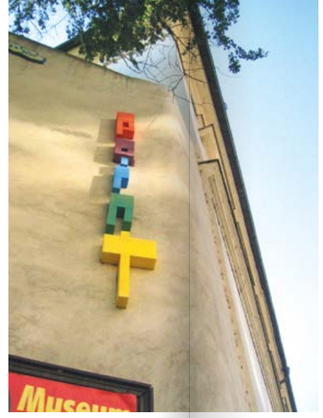

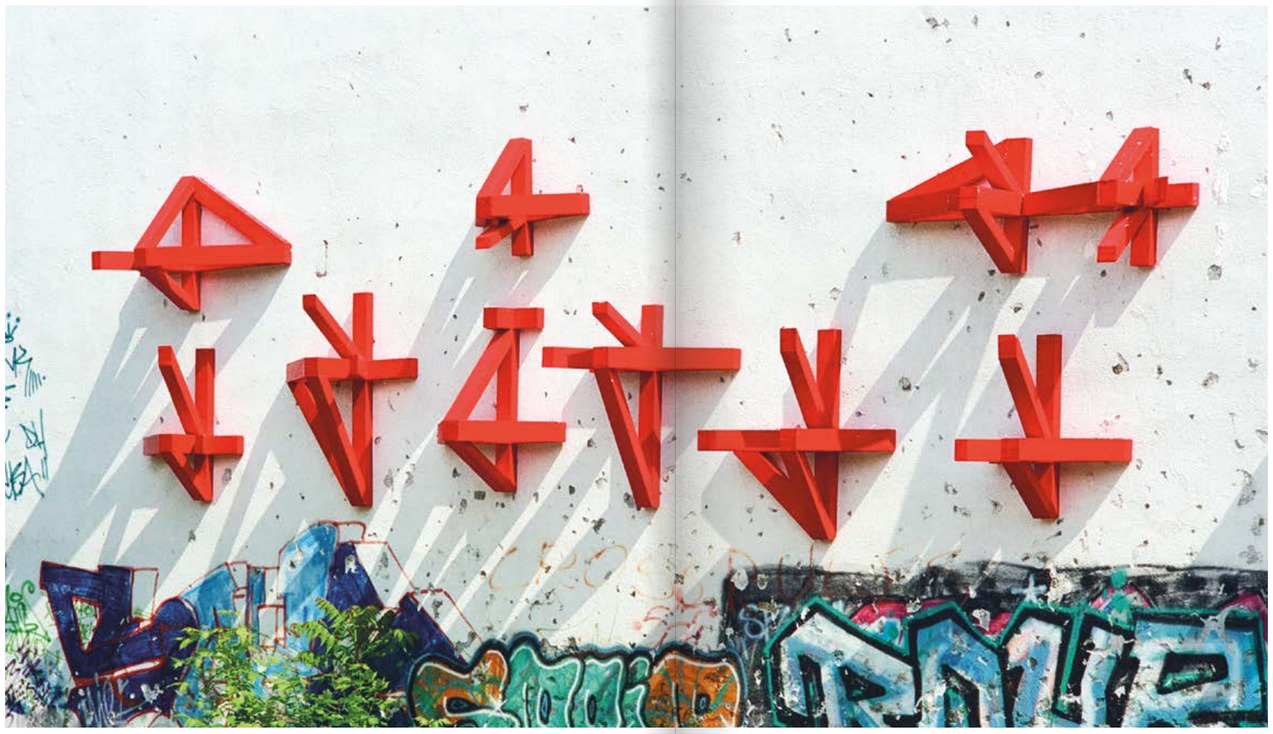

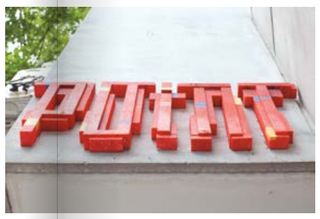

Point, 2004–2012
Berlin, Bucharest, Buenos Aires, Paris, Praha, São Paulo, Sofia

2 × Point, São Paulo, 2011
polystyren, akryl, lepidlo / polystyrene, acrylic, glue →

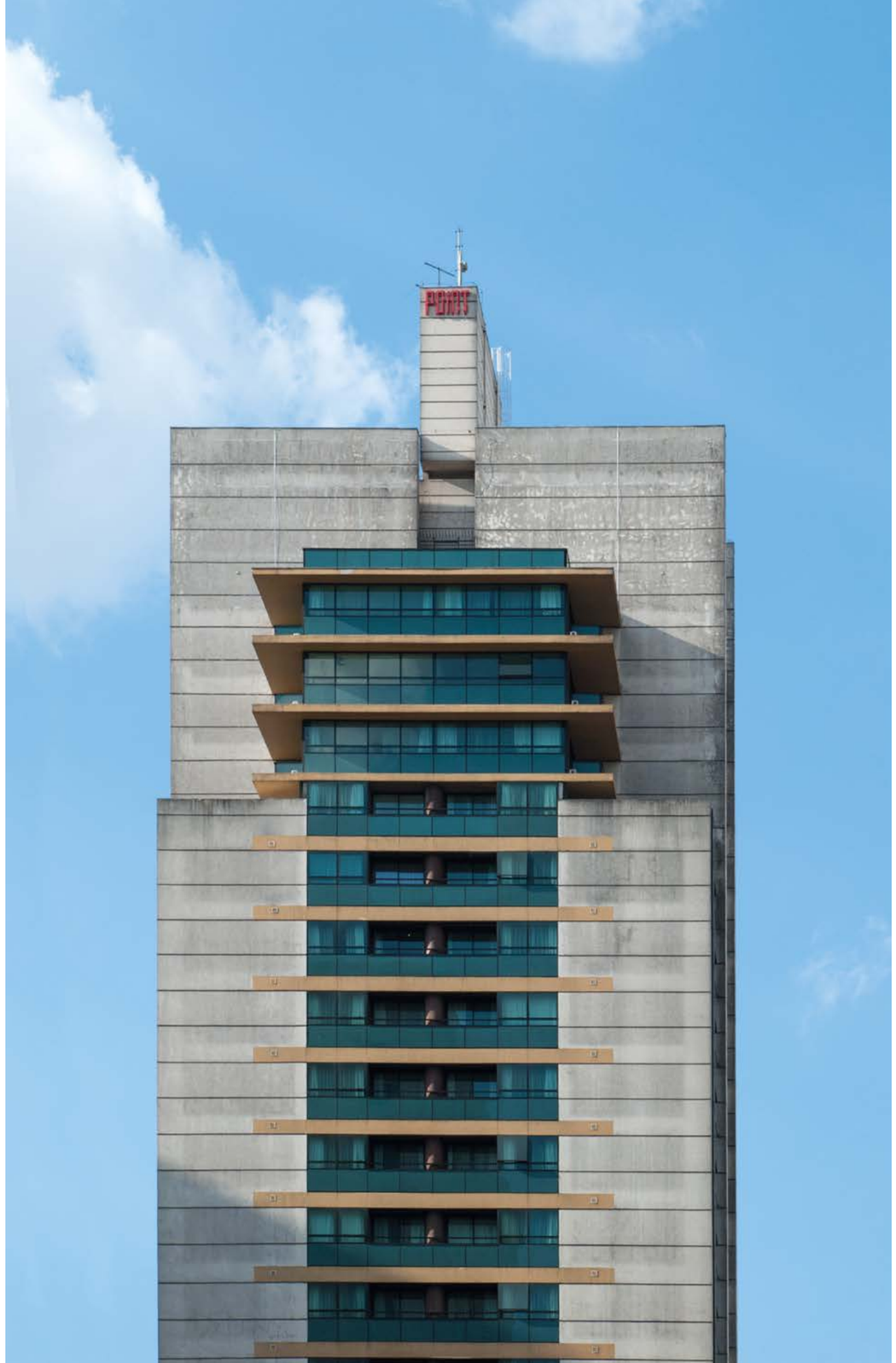
PONTS

POINT

ГАЗПРОМ
ДОМ ПРАВИТЕЛЬСТВА РОССИЙСКОЙ

Point, Moscow, 2009
← polystyren, akryl, lepidlo / polystyrene, acrylic, glue

Point Ship, Berlin, 2003
polystyren, akryl, lepidlo / polystyrene, acrylic, glue

Point Cubes, *Everwanting Streets,* Göteborg, 2004
polystyren, akryl, lepidlo / polystyrene, acrylic, glue

Point po čtrnácti letech / Point after fourteen years, Praha, 2018

Point, Praha, 2004
dřevotřískové desky, akryl, vruty / particle board panels, acrylic, screws

3D Point, *Fragments 4*, Mánes, Praha, 2001
dřevotřískové desky, akryl, vruty / particle board panels, acrylic, screws

Point, Stromovka, Praha, 2001
dřevotřískové desky, plech, akryl / particle board panels, sheet metal, acrylic →

Point, Dejvice, Praha, 2001
dřevotřískové desky, plech, akryl / particle board panels, sheet metal, acrylic

Point, Malostranská, Praha, 2002
dřevotřískové desky, akryl, látka / particle board panels, acrylic, fabric

Totem Point, Slapy, 2009
dřevo, akryl / wood, acrylic ↑ 350 cm

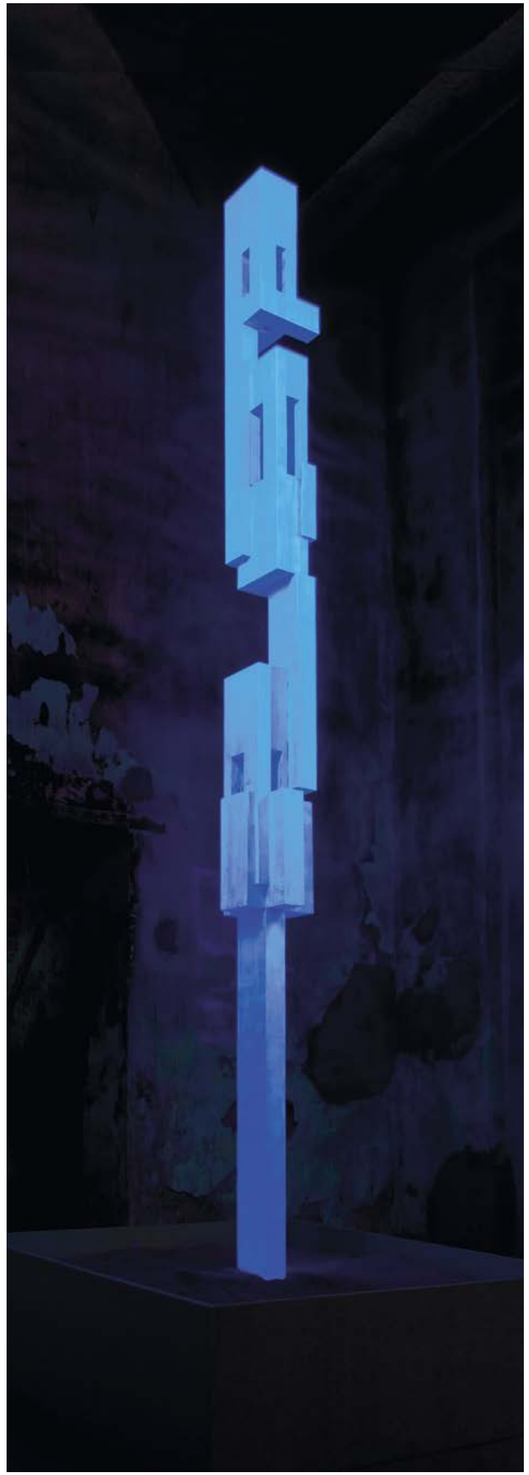

Totem Point, Trafačka, *Names*, Praha, 2008
UV lak / UV varnish ↑ 350 cm

Totem Point, *Point / Děravé plány / Alternate Plan(e)s*, Vltavská, Praha, 2013
laminát, železo, polyuretanová barva / laminate, iron, polyurethane paint

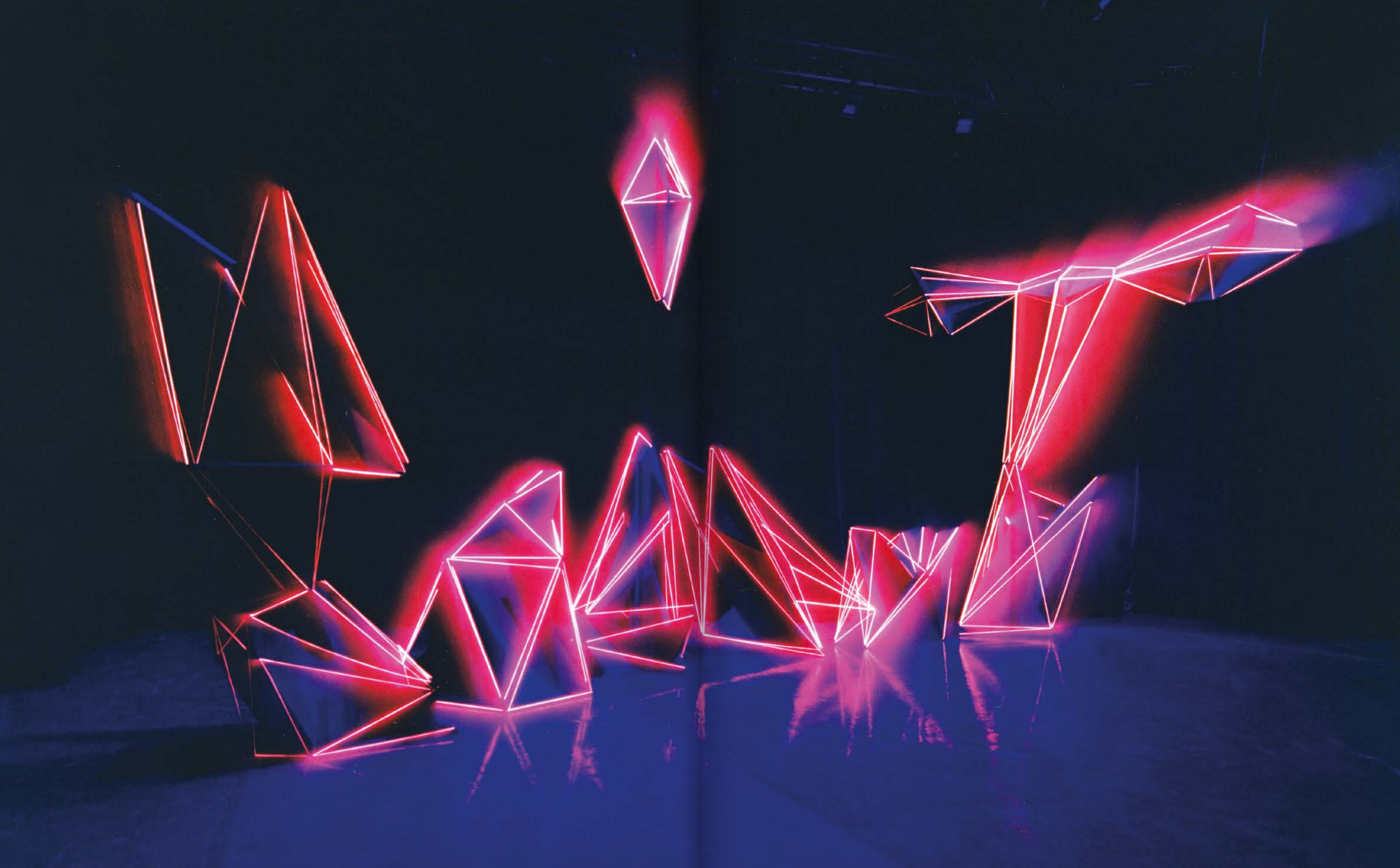

← Point, premiéra videa Pointing / premiere of the video Pointing, Divadlo Ponec / Ponec Theatre, Praha, 2003
překližkové desky, akryl, UV provázky, UV světlo / plywood panels, acrylic, UV fluorescent strings, black light

Flaming Point, Palachovo náměstí, Praha, 2004
překližkové desky, dřevěné latě, vruty, akryl, UV spreje / plywood panels, wooden slats, screws, acrylic, UV fluorescent spray paint

Flaming Point, Palachovo náměstí, Praha, 2004
překližkové desky, dřevěné latě, vruty, akryl, UV spreje / plywood panels, wooden slats, screws, acrylic, UV fluorescent spray paint

Třetí rozměr
The Third Dimension

V roce 2001 Kaláb vstupuje do nové éry, když představuje svoje první 3D graffiti. Současně se poprvé účastní výstavy v galerii. Přehlídka mladých pražských a kalifornských umělců se konala v prestižní výstavní síni Mánes, jedné z nejkrásnějších, jaká v Praze existuje, postavené ve funkcionalistickém stylu. Protože je památkově chráněná, nesmí se na její stěny malovat, a tak z přesně opracovaných dřevotřískových desek poskládal svoji značku POINT, jejíž jednotlivá, bíle natřená písmena pak přišrouboval na zeď. Nic podobného předtím v tomto žánru nevzniklo, šlo o důležitý průlom. Pozornost nejenom mezi streetartovou komunitou sklidil 3D POINT, který se v únoru roku 2004 objevil na Palachově náměstí, na betonovém výdechu z podzemních garáží. Náměstí v srdci metropole je pojmenované po Janu Palachovi, který se v lednu roku 1969 upálil, aby vyburcoval veřejnost postupně se smiřující s potupnou okupací země sovětskými vojsky. Jan Kaláb dané místo dobře znal, několik let studoval na Vysoké škole uměleckoprůmyslové, která spolu s budovou Rudolfina a Filozofické fakulty prostranství vymezuje. Z písmen vytvořil impozantní sochařské dílo symbolizující barvou i rozeklanou formou plameny, které bylo díky fluorescenčním barvám patrné i po setmění a z dálky. Objekt se setkal vesměs s příznivou odezvou. S jistotou lze říci, že do té doby nikdo na světě větší graffiti neudělal. Protože se zrodilo bez jakéhokoliv povolení, na kruhovém soklu setrvalo pouhé tři týdny. Naznačilo však, kudy se bude tvorba Jana Kalába ubírat a jakým způsobem lze s jinak těžce uchopitelným prostředím velkoryse pracovat. Další trojrozměrná graffiti Kaláb v následujících letech instaloval jak ve veřejném prostoru, tak v atriích budov či v parcích.

In 2001, Kaláb took his art to a new level by presenting his first three-dimensional, sculptural graffiti. It was also the first time he participated in a gallery exhibition. A group show of young artists from Prague and California was held at the prestigious Mánes Gallery, one of the most beautiful in Prague, which is housed in a functionalist building. Being under heritage protection, painting its walls is off limits, so he assembled his POINT piece from precisely shaped sections of chipboard and bolted the individual white-painted letters onto the wall. Nothing like it had been made in the graffiti genre before, it was an important breakthrough. In February 2004, a 3D POINT sculpture appeared on the circular concrete panel covering the top of a ventilation shaft in Palach Square, garnering considerable attention not only within the street art community. This square in the heart of the city is named after Jan Palach, a student who burned himself alive in January 1969 in an effort to galvanize the general public, which was gradually becoming reconciled with the humiliating occupation of the country by the Soviet army. Jan Kaláb knew the location very well, for a couple of years he'd studied at the Vysoká škola uměleckoprůmyslová v Praze (VŠUP: Art, Architecture and Design School in Prague), whose building forms one of the boundaries delimiting the space, two of the other boundaries being the Rudolfinum and the Philosophical Faculty. He created an imposing, letter-based sculptural work, its color and jagged form symbolizing flames – thanks to his use of fluorescent paints, they were visible even from a distance after nightfall. The sculpture mostly received positive responses. One can say with certainty that up to that point, no one in the world had made a bigger graffiti sculpture. Because it was put in place without any kind of permission, it only lasted on its circular pedestal for three weeks. However, it indicated the direction where Jan Kaláb's artistic practice was heading, as well as showing how it is possible to work magnanimously with an environment that is otherwise difficult to grasp. In subsequent years he installed other 3D graffiti in urban public space, as well as in the atria of buildings and in parks.

Point, *Objectivity,* Urbis Museum, Manchester, 2004
překližkové desky, dřevěné latě, vruty, akryl / plywood panels, wooden slats, screws, acrylic

Point Spaceship, *Soul of Graffiti,* Albin Polasek Museum, Winter Park, Florida, 2018
překližkové desky, akryl, spreje / plywood panels, acrylic, spray paint

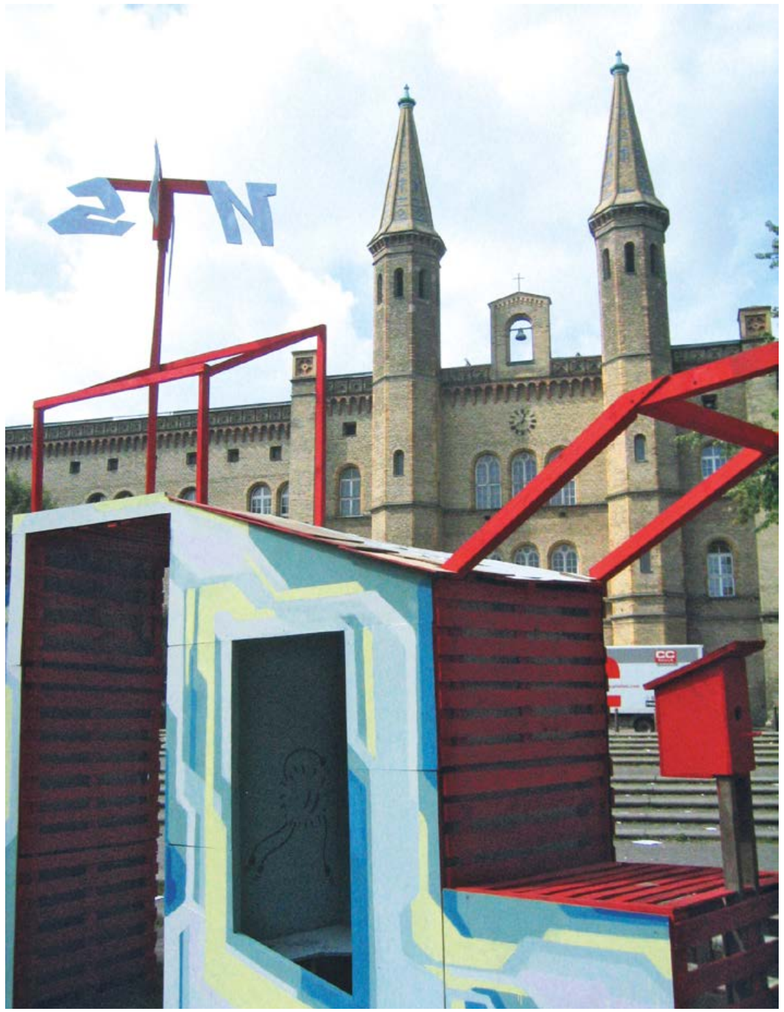

Point Gate to City of Names, *Backjumps*, Künstlerhaus Bethanien, Berlin, 2005
překližkové desky, europalety, vruty, akryl / plywood panels, EUR-pallets, screws, acrylic

Architektura jména
Architecture of a Name

Trojrozměrná graffiti Jan Kaláb dále rozvíjí do podoby objektů, v nichž již můžeme nalézat styčné body s architekturou. Není to překvapení, protože umělec původně – než se dostal k sochařství a kresbě – tento obor studoval. Jakkoliv šlo jenom o krátkou epizodu, nezůstala bez odezvy. V roce 2005 byl Kaláb vyzván, aby se zúčastnil přehlídky City of Names v Berlíně, na prostranství před budovou Kunsthalle Bethanien, která mezinárodní akci *Backjumps* pořádala. Vybudoval zde iniciační architektonický POINT z dřevěných přepravních palet, fungující jako vstupní brána do výstavního areálu. V prostoru mezi písmeny bylo možné projít, ale zároveň, vzhledem k jejich mohutnosti, se po nich dalo chodit jako po lávce s pozorovatelnami nebo bylo možné do nich přímo vstoupit. Instalaci korunovala ptačí budka jako opravdové obydlí. V roce 2011 se Kaláb účastnil přehlídky streetartu v brazilském São Paulu, v tamním muzeu umění (Museum de Arte de São Paulo), které bylo postaveno v roce 1947 italskou architektkou Linou Bo Bardiovou a je vyhlášené svou vynikající vybranou sbírkou evropského a jihoamerického umění. Jeho POINT se stal „architekturou v architektuře“, prostorovou intervencí, do níž začlenil i galerijní schodiště. Podobně jako před lety v Berlíně nechával diváky procházet červenými, ostře řezanými, do horizontály protaženými písmeny, jež každé o sobě představovalo svébytný, v podstatě interaktivní objekt. Do hranatého „o“ byly navršeny stovky malých plastových míčků a během slavnostního otevření se do nich jako do měkké náruče vrhali účastníci vernisáže.

Jan Kaláb also developed his three-dimensional graffiti into objects with close affinities to architecture. It’s not surprising, after all that’s what he initially studied, before moving on to sculpture and drawing. Although his studies of architecture didn’t last long, the subject left an impression on him and a response was not long in coming. In 2005 he was asked to take part in the show City of Names in Berlin. It took place in the open space in front of the Kunsthalle Bethanien as part of the international event *Backjumps*. Here, he constructed the first architectural POINT employing wooden transport pallets, which functioned as the gateway to the exhibition area. It was possible to walk through the space between the letters, but because of their massiveness it was also possible to walk over them as if over a footbridge (with watch towers included), and one could also go inside them. The installation was crowned with a birdhouse, an actual habitable space. In 2011, he took part in a street art show in São Paulo in Brazil, taking place in the Museo de Arte de São Paulo which was built in 1947 by the Italian architect Lina Bo Bardi and is renowned for its excellent collection of European and South American art. Kaláb’s POINT became “architecture within architecture” – a spatial intervention which incorporated the gallery’s staircase. As in Berlin years earlier, visitors could walk through red, sharply incised, horizontally elongated letters, each of which represented a distinctive, and interactive, object. Hundreds of small plastic balls were packed into the rectangular letter O, and those who attended the show opening could dive into them, as if throwing themselves into someone’s welcoming arms.

Point City, *De Dentro e De Fora*, MASP, São Paulo, 2011
desky, vruty, lak, plastové míčky / MDF panels, screws, varnish, plastic balls

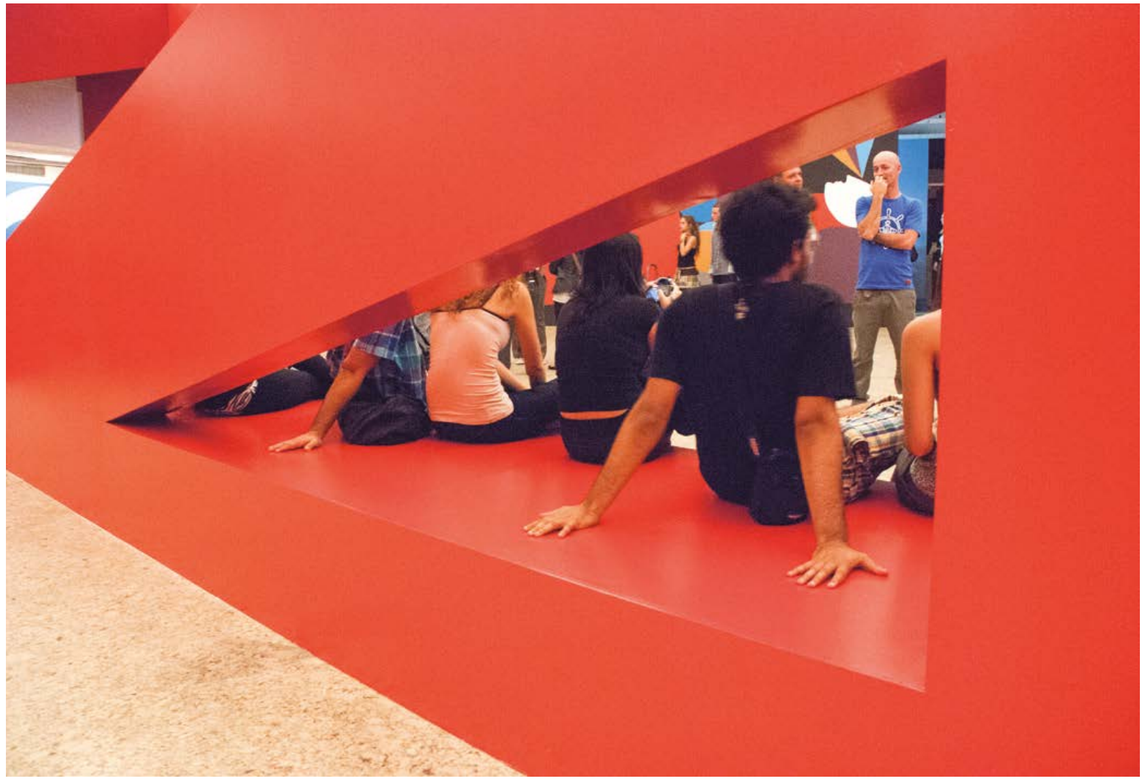

Red Point, *Stuck on the City*, Galerie hlavního města Prahy, Praha, 2012
MDF desky, dřevěné latě, lak / MDF panels, wooden slats, varnish

← Red Point, sídlo banky ČSOB / central office of ČSOB bank, Radlice, Praha, 2013
MDF desky, dřevěné latě, lak / MDF panels, wooden slats, varnish

← Red Point, Nymburk, 2013
MDF desky, dřevěné latě, lak / plywood panels, MDF panels, varnish

Occupied Point!, *Art Phone*, Kampa, Praha, 2008
MDF desky, vruty, akryl / MDF panels, screws, acrylic

JÍDELNA
ZVEME VÁS DO
LIDOVÉ JÍDELNY
NEČE
7037
POMNÍK OBĚTEM GRAFFITI.

← Point: Pomník obětem grafiiti / Monument to the Victims of Graffiti, Těšnov, Praha, 2007
překližkové desky, dřevěné latě, vruty, akryl / plywood panels, wooden slats, screws, acrylic

Point, *1st Biennial International Fine Art Graffiti*, MUBE Museum, São Paulo, 2010
desky, vruty, akryl, spreje / MDF panels, screws, acrylic, spray paints

Point Composition, 2008
spreje na plátně / spray paint on canvas, 220 × 250 cm

Point Composition, 2008
spreje na plátně / spray paint on canvas, 140 × 200 cm

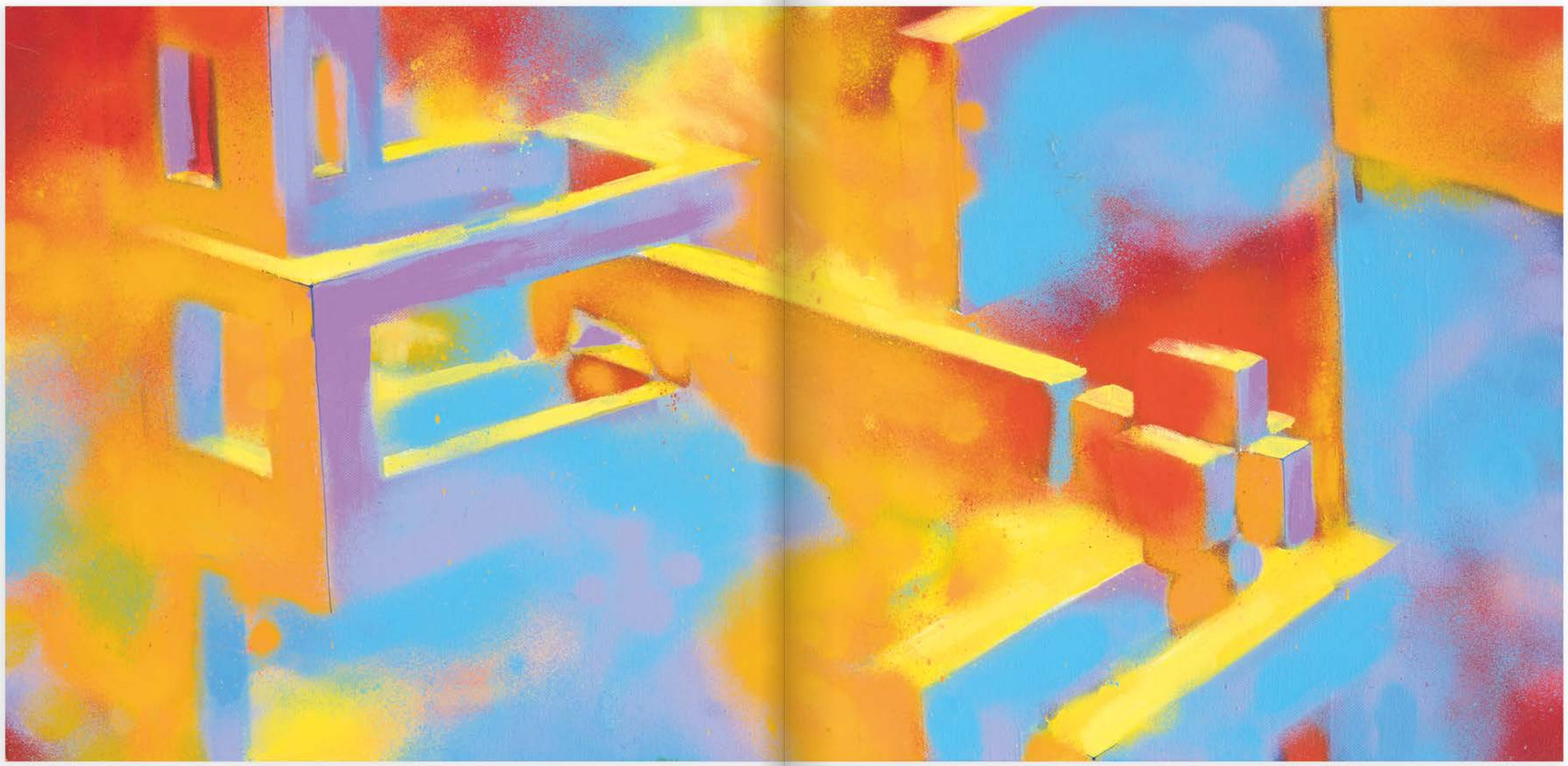

Point Composition, 2008
spreje na plátně / spray paint on canvas, 40 × 80 cm

Bez názvu / Untitled, Opatov, Praha, 2009
spreje, fasádní barvy / spray paint, masonry paint

Stav bez tíže / Weightlessness, 2009
akryl na plátně / acrylic on canvas, 150 × 300 cm

Bez názvu / Untitled, 2010
akryl, spreje na plátně / acrylic and spray paint on canvas, 40 × 30 cm

Bez názvu / Untitled, 2010
akryl, spreje na plátně / acrylic and spray paint on canvas, 150 × 200 cm

Pavlače / Balconies, Trafačka, Praha, 2010
spreje, fasádní barvy / spray paint, masonry paint

Barevný déšť / Polychrome Rain, 2009
akryl, barva ve spreji na plátně / acrylic, spray paint on canvas, 200 × 150 cm

Abstract, Vítkovice, Ostrava, 2012
spreje, fasádní barvy / spray paint, masonry paint

Oranžové křížení / Orange Crossing, Dolní oblast Vítkovice, Ostrava, 2012
spreje, fasádní barvy / spray paint, masonry paint

Křížení planet / Planets Crossing, 2011
akryl, barva ve spreji na plátně / acrylic, spray paint on canvas, 600 × 300 cm

Modré křížení / Blue Crossing, 2015
akryl na plátně / acrylic on canvas, 160 × 160 cm

Techno, Chodov, Praha, 2013
fasádní barvy, spreje na zdi / masonry paint, spray paint on wall

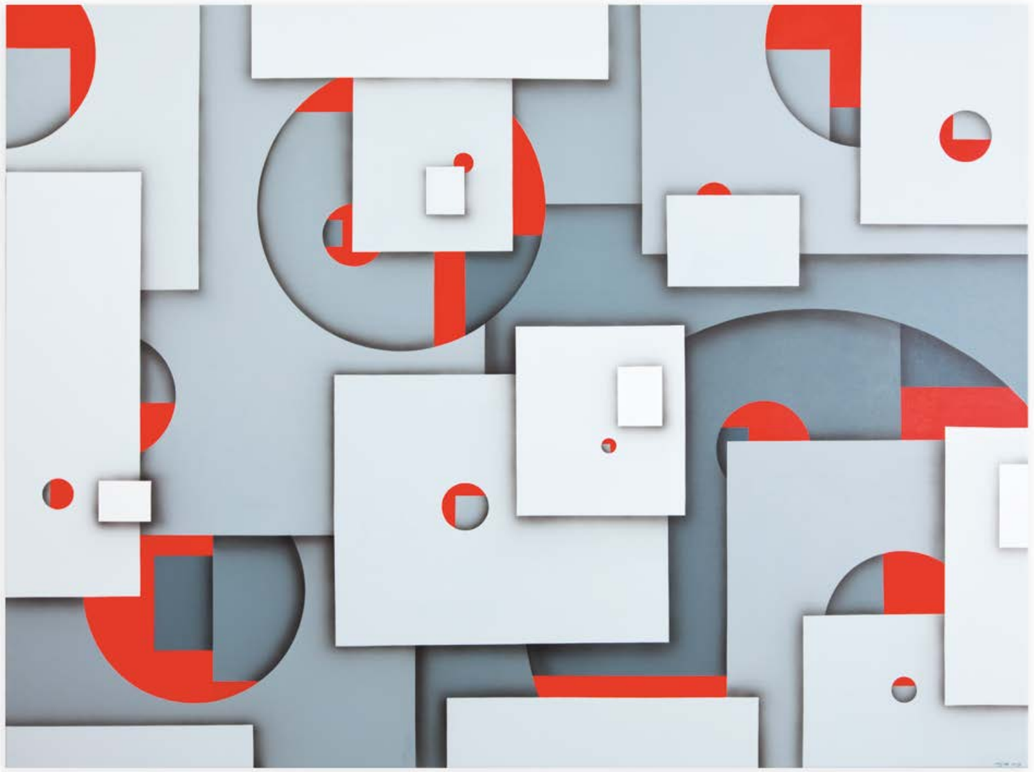

Nekonečno v šedé / Infinity in Gray, 2013
akryl na plátně / acrylic on canvas, 145 × 195 cm

Blue, Buenos Aires, 2014
fasádní barvy, spreje na zdi / masonry paint, spray paint on wall →

7
3570
©KALAB '14

Infinity Light, Lower East Side, New York, 2016
fasádní barvy, spreje na zdi / masonry and spray paint on wall

Posedlost geometrií
Obsession with Geometry

Ke geometrické abstrakci se Jan Kaláb dostal po svém, aniž by jej k tomu přivedlo studium dějin umění dvacátého umění. Jako v každé činnosti, do které se pustil, záhy nabyl jistoty a osobitého projevu. Navíc to má v jeho vývoji zřejmou logiku, již můžeme sledovat. Na počátku byly snahy o malířské zkoumání pěti písmen pseudonymu Point, která postupně redukoval, až se jako celek, který by mohl dávat určitý smysl, vytratila. Z toho, co z písmen zbylo – čtverec a krychle, kruh a koule – získal základní skladebný materiál pro budoucí tvorbu. Když na tuto éru započatou v roce 2008 a završenou o tři roky později výstavou *Křížení planet* Kaláb vzpomíná, říká, že „abstrahoval abstrakci". Buduje vlastní poetiku a především svůj svět, vlastní vesmír, jehož je středem, vše s podporou citlivé barevnosti. Obrazy vyzařují napětí a určité tajemství, neboť všechny jejich elementy (v souvislosti s viditelným či jen tušeným propojením) jsou ve vzájemných vztazích. Jako by se držely za imaginární ruce. Svoje experimenty nechává Kaláb projít zkouškou ve veřejném prostoru, kde je nanáší na zdi příhodných domů či průmyslových objektů. Jedná se o spojité nádoby. Vzniká umění pro vnitřní provoz (obrazy) a venkovní „použití", obojí stejně významné.

Rather than through the study of the history of 20th Century art, Jan Kaláb found his own path to geometric abstraction. As with every activity he's been engaged in, before long he gained self-assurance and his own distinctive form of expression. In addition, Jan Kaláb's development follows a clear, and traceable, logic. It began with attempts at painterly exploration of the five letters of the alias POINT, which he progressively reduced, until they stopped being perceivable as a whole. What remained of the letters – a square and a cube, a circle and a sphere – became the basic building blocks for future artworks. Looking back on this stage of his practice, which began in 2008 and culminated with the exhibition *Křížení planet* (*Crossing of Planets*), he says he was "abstracting abstraction". He constructed his own poetics and his own world, his own universe where he is the center, all this accompanied by a sensitive approach to color. The paintings radiate tension and a kind of mystery, since all their elements are mutually related (coupled by connections that are either visible, or merely implied) – as if holding each other with imaginary hands. He tests his experiments in public space, painting them on suitable walls of apartment or industrial buildings. The two aspects of his practice – art for interior space and art for "use" in exteriors – are like communicating vessels, both equally important.

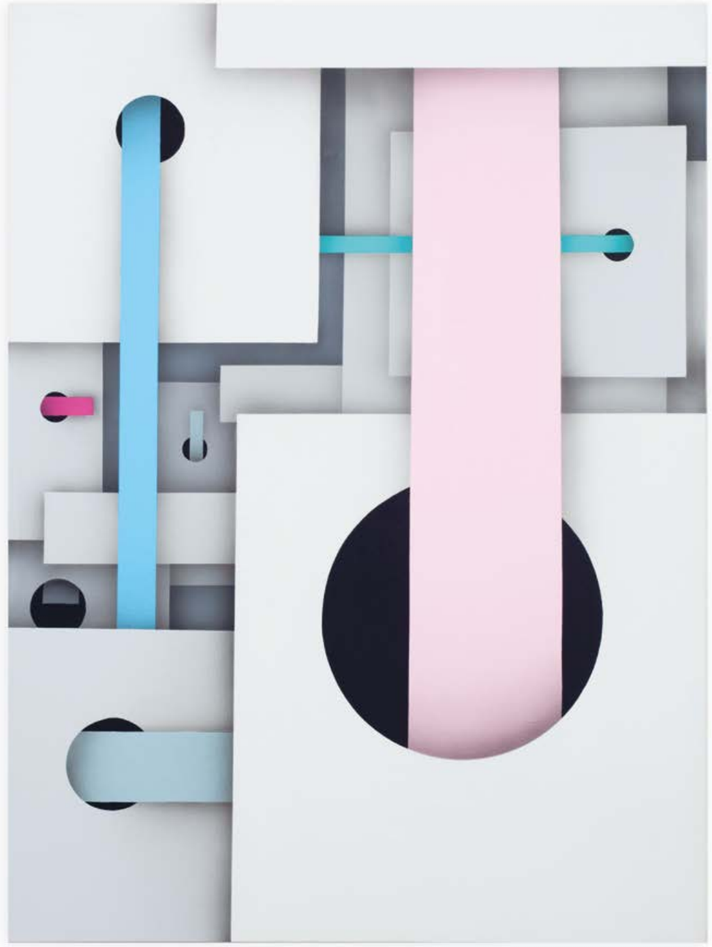

Infinity Light, 2015
akryl na plátně / acrylic on canvas, 80 × 60 cm

White Infinity, 2015
akryl na plátně / acrylic on canvas, 120 × 160 cm

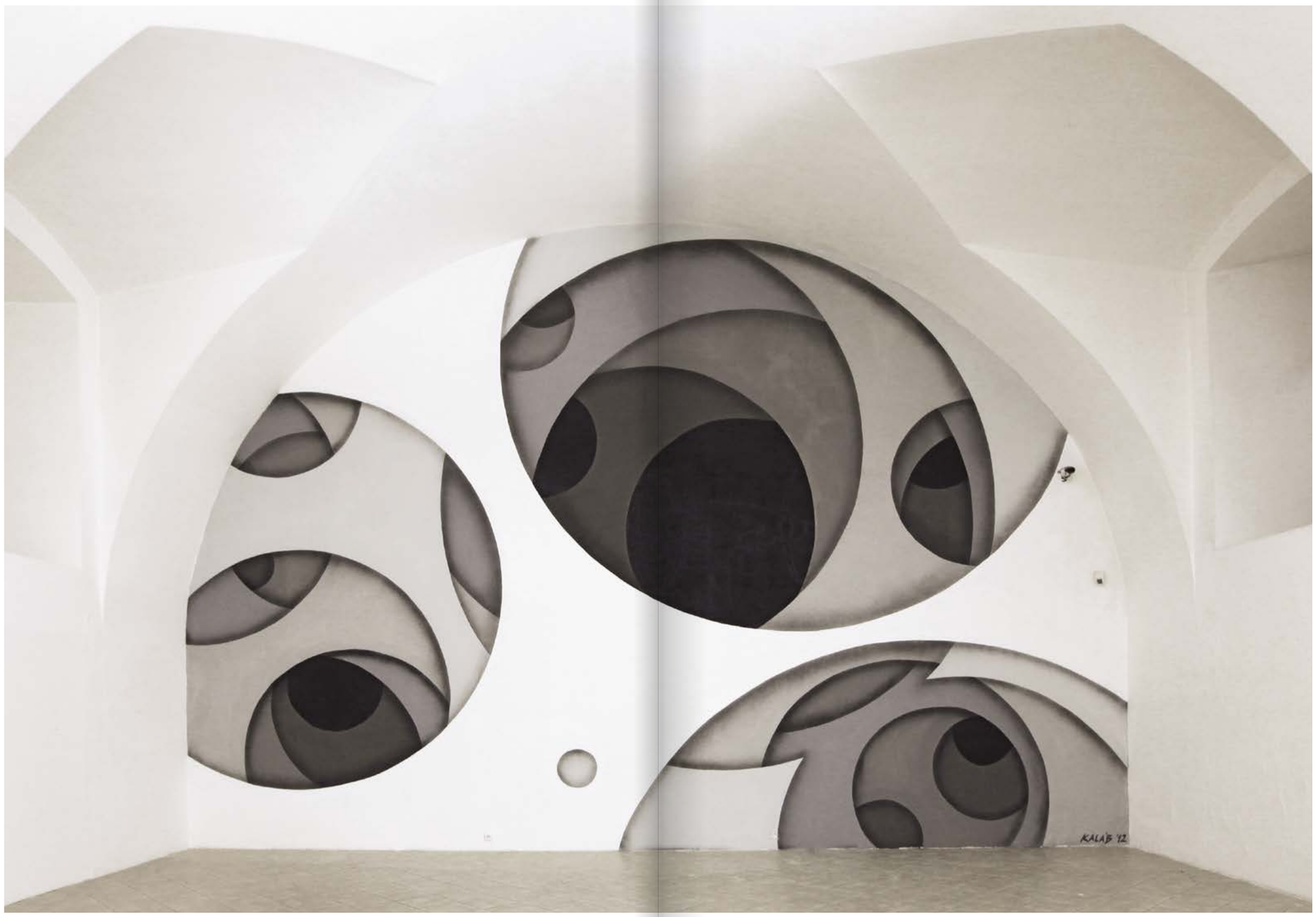

Průhledy, *3 z Trafačky*, Galerie moderního umění v Roudnici nad Labem, 2012
fasádní barvy / masonry paint

Podstata ticha / The Essence of Silence, 2012
akryl na plátně / acrylic on canvas, 195 × 195 cm

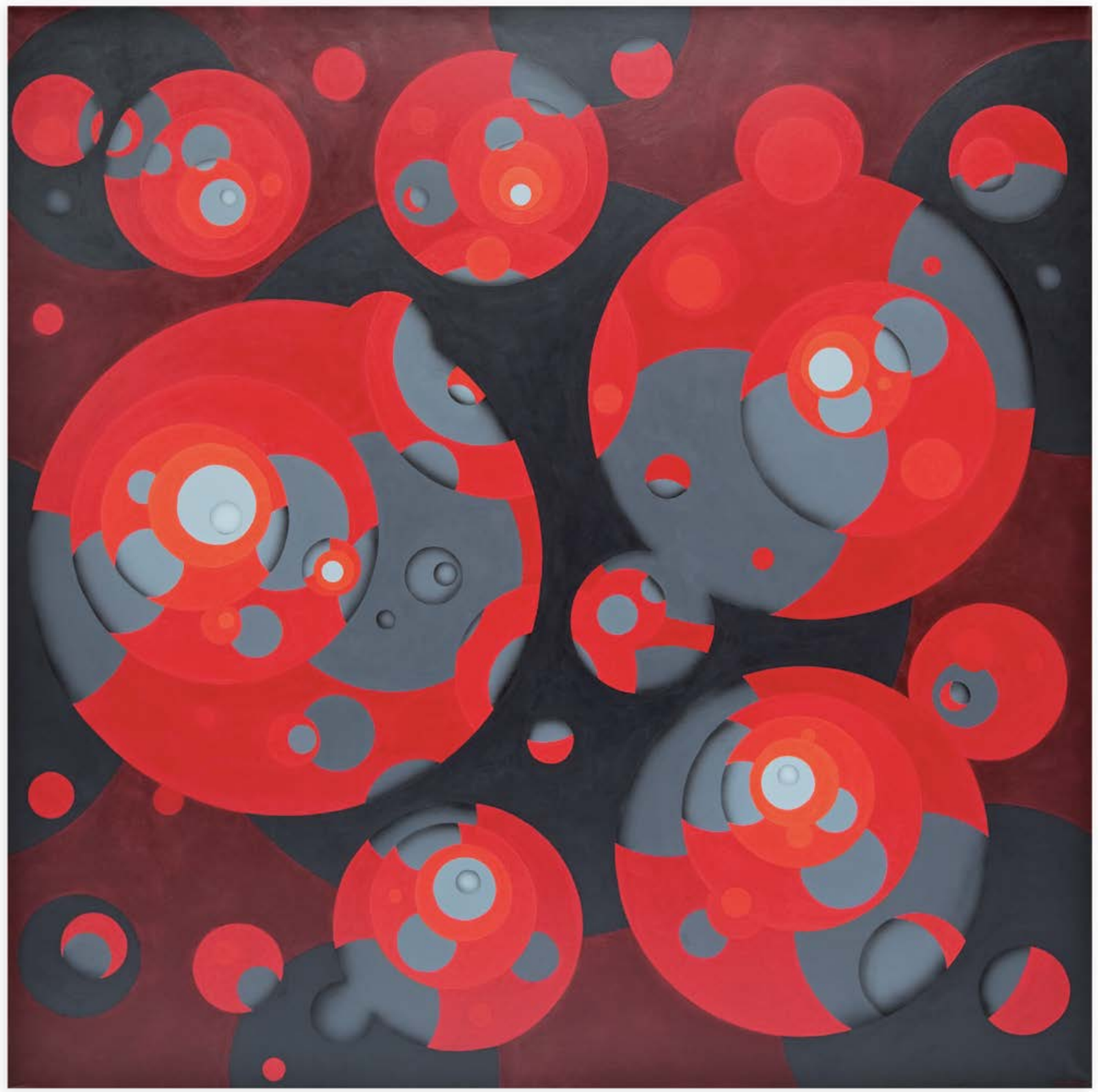

Co se děje uvnitř? / What is Happening Inside?, 2012
akryl na plátně / acrylic on canvas, 195 × 195 cm

Střed vesmíru / Center of the Universe, 2011
akryl na plátně / acrylic on canvas, 195 × 195 cm

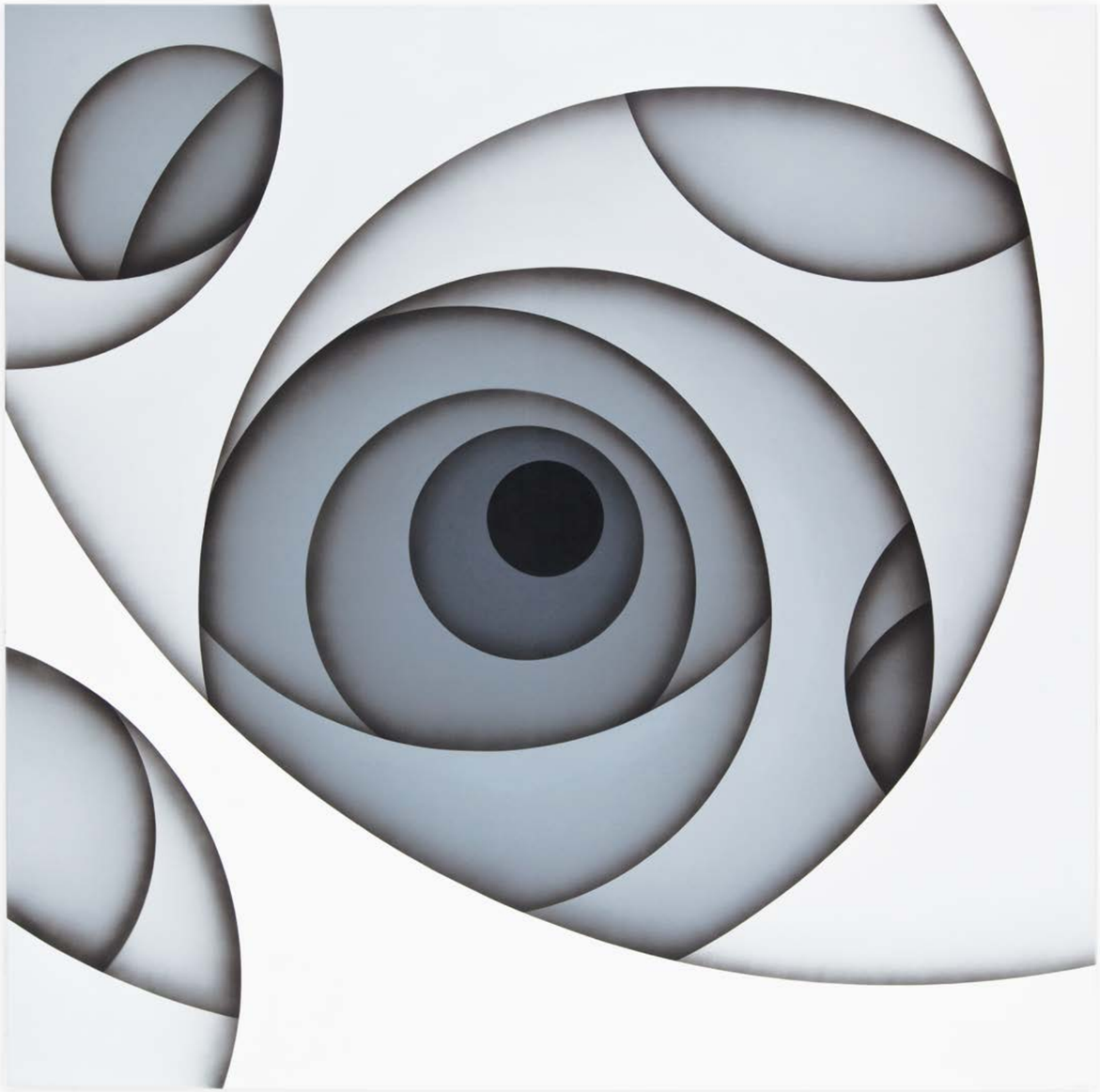

Pátrání po bílém bodu / Searching for a White Point, 2013
akryl na plátně / acrylic on canvas, 195 × 195 cm

Žluté průniky / Yellow Intersections, Metro Anděl, Praha, 2015
fasádní barvy, spreje na zdi / masonry and spray paint on wall

Odkrývání bílé koule / Revealing a White Sphere, 2013
barva ve spreji na laminátové kouli / spray paint on laminate sphere, ø 100 cm

Odkrývání modré koule / Revealing a Blue Sphere, 2013
barva ve spreji na laminátové kouli / spray paint on a laminate sphere, ø 120 cm

Cosmos, Zámek Jirny, 2018
sklolaminát, barevné báze, lak
fiberglass, color emulsion, varnish, 230 × 180 × 190 cm

Cosmos, *Extra*, Villa Pellé, Praha, 2015
sklolaminát, barevné báze, lak
fiberglass, color emulsion, varnish, 230 × 180 × 190 cm

Koule a socha
Sphere and Sculpture

Koulové sochy, jak je autor pojmenovává, jsou pokračováním jeho prostorové interpretace kruhu. Koule, tyto magické objekty, jsou nejenom modelem země a celého kosmu, ale odjakživa symbolizují také touhu po dosažení dokonalé, vybroušené a nadčasové formy. Jan Kaláb je jimi fascinován. Vyrábí je z laminátu (kombinace pryskyřice a skelných vláken), barevně pojednává pomocí stříkací pistole a nakonec vše uzavře bezbarvým lakem. Koule nechává v samostatných pozicích, ale také je spojuje do figurám se podobajících objektů, které zavěšuje na tenkém vláknu do prostoru, až působí jako popření gravitačních zákonů, nebo je instaluje na zem jako tradiční sochy. Navazují na sebe v různých kombinacích, uskupeních a velikostech, podobně jako se sdružují živočichopné buňky. Levitační princip uplatnil v roce 2014 v rámci výstavy *Kupkovy děti* (*Les Enfants de Kupka*) ve francouzském městu Puteaux, v němž žil průkopník abstraktního malířství František Kupka, ale také kupříkladu dadaista Marcel Duchamp. Dílo pojmenované Můj vesmír se stalo trvalou součástí výzdoby radnice, kde se úspěšná skupinová přehlídka konala. Další objekty a instalace tohoto druhu byly představeny na expozicích v Praze, Paříži, Berlíně, Boloni, Londýně, Miami či San Franciscu.

Koulové sochy (Spherical Sculptures), as the artist calls them, are a continuation of his spatial interpretation of the circle. Spheres, those magical objects, are not only a model of the Earth and the entire Cosmos, since time immemorial they have also symbolized the desire to attain perfect, polished and timeless forms. Jan Kaláb is fascinated by them. He makes them from laminate (a combination of resin and glass fiber), colors them using a spray gun and finishes them off with a colorless varnish. He employs them individually, but also combines them into objects resembling figures, which he hangs in space with thin thread until they give the impression of defying the laws of physics, as well as installing them on the floor as traditional sculptures. They are connected in various combinations, formations and sizes, in a similar way that living cells group together. He used the levitational principle in 2014 as part of the exhibition *Les Enfants de Kupka* (*Kupka's Children*) in the French district Puteaux in the suburbs of Paris, the one-time home not only of the pioneer of abstract painting František Kupka, but also of the Dadaist Marcel Duchamp, for example. The work entitled Můj vesmír (My Universe) has become a permanent part of the decor of the Town Hall where the successful group show took place. Similar sculptures and installations were presented at expositions in Prague, Paris, Berlin, Bologna, London, Miami and San Francisco.

My Cosmos, *Les Enfants de Kupka,* Town Hall, Puteaux, 2015
polystyren, akrylové barvy, vlasce / polystyrene, acrylic, thread

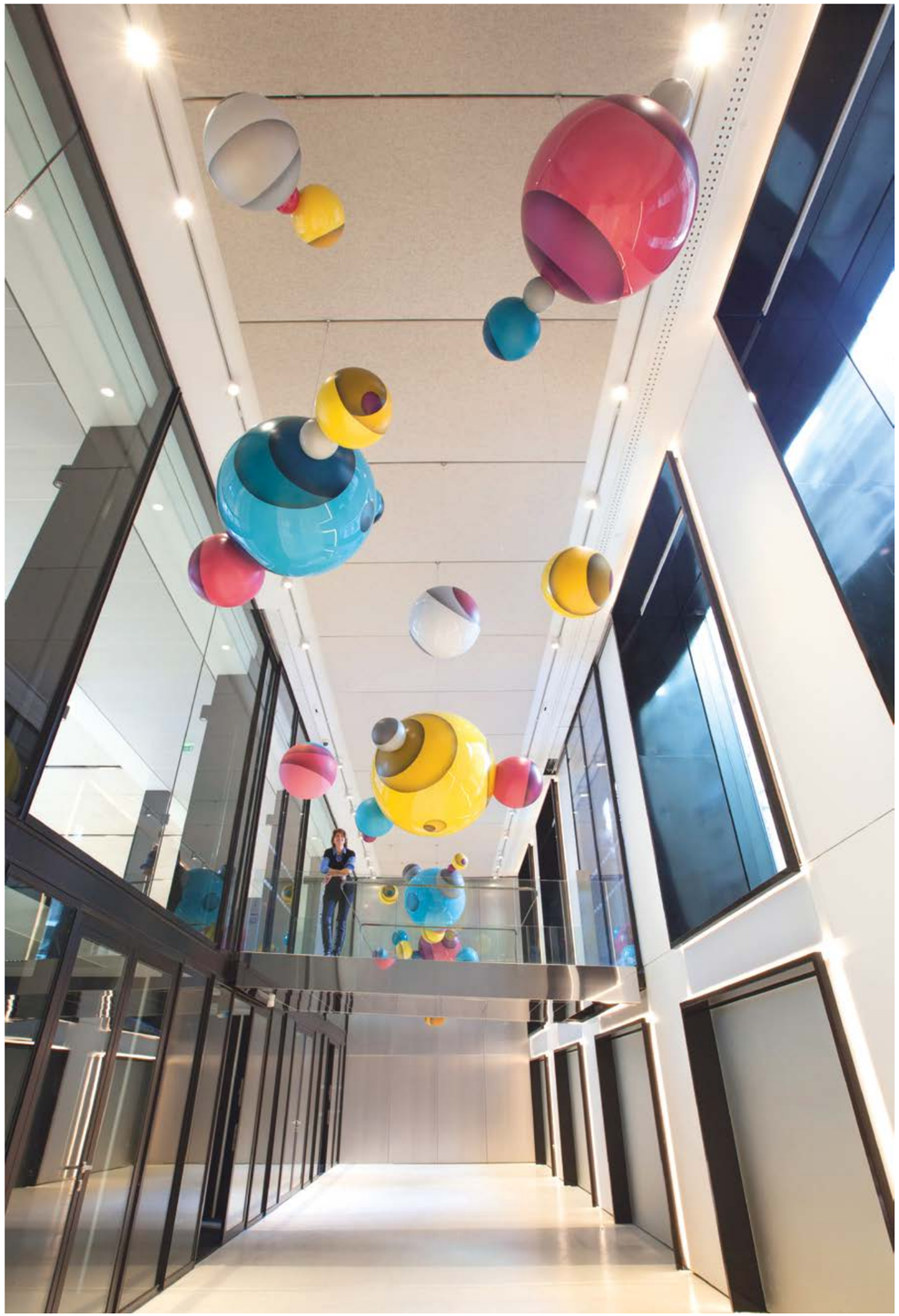

Private Galaxy, 55 Rue d'Amsterdam, Paris, 2017
sklolaminát, barevné báze, lak / fiberglass, color emulsion, varnish

Mechanical Moon, Krušné hory, 2017
sklolaminát, barevné báze, lak / fiberglass, color emulsion, varnish, 245 × 120 × 155 cm

Mechanical Moon, *The Soul of Graffiti*, Albin Polasek Museum, Winter park, Florida, 2017
sklolaminát, barevné báze, lak / fiberglass, color emulsion, varnish, 245 × 120 × 155 cm

Bubble Mural, Sète, 2015
fasádní barvy, spreje / masonry and spray paint

LB Bubble, 2016
akryl na plátně / acrylic on canvas, ø 125 cm

Sunrise Bubble, 2016
akryl na plátně / acrylic on canvas, ø 125 cm

Blue Path, 2015
akryl na plátně / acrylic on canvas, 195 × 275 cm →

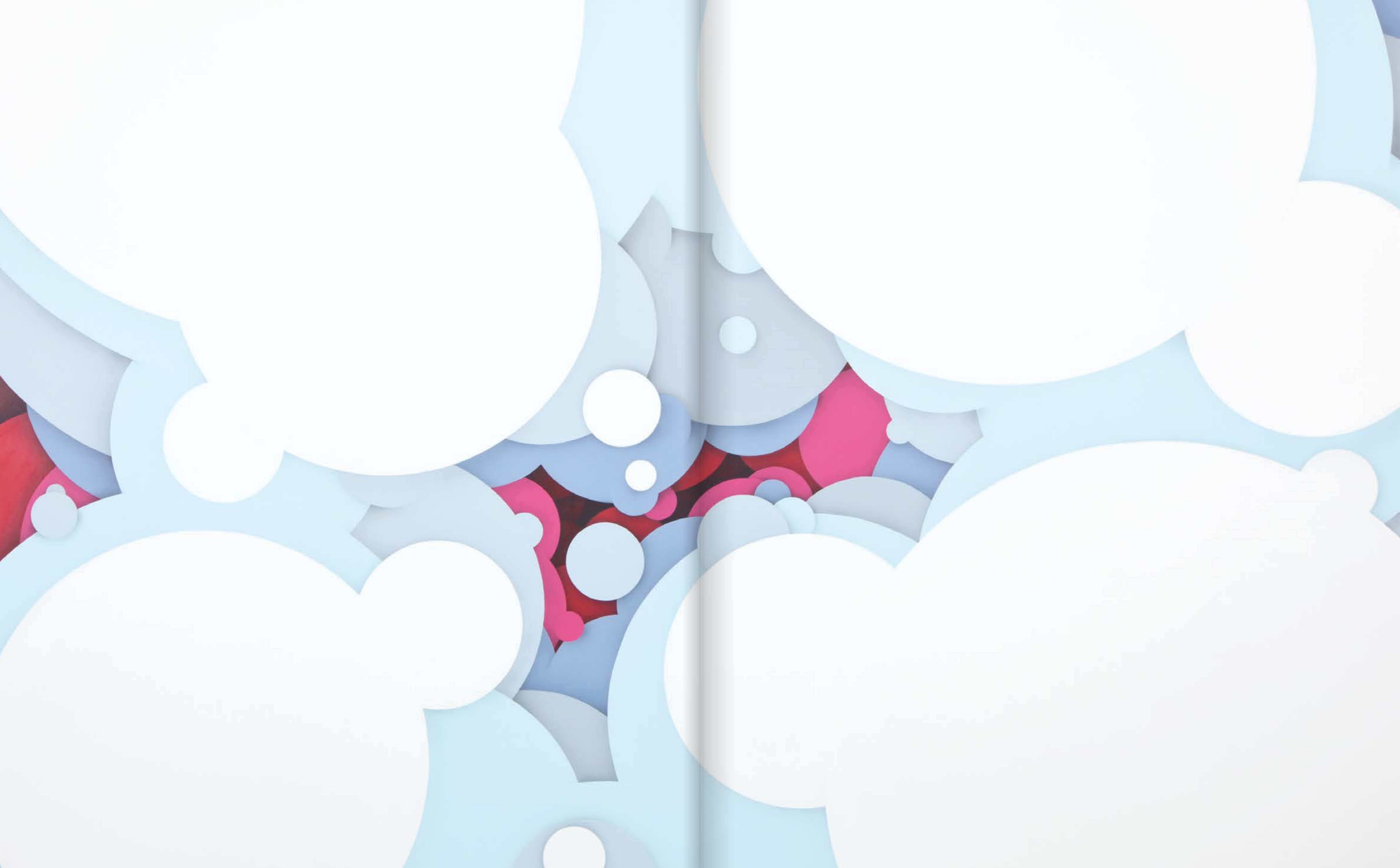

Verde, 2014
akryl na plátně / acrylic on canvas, 120 × 120 cm

Verde, 2014
8th Avenue, Manhattan, New York

Pop Pop, 2014
Madison Avenue, Manhattan, New York

Pop Pop, 2014
akryl na plátně / acrylic on canvas, 120 × 120 cm

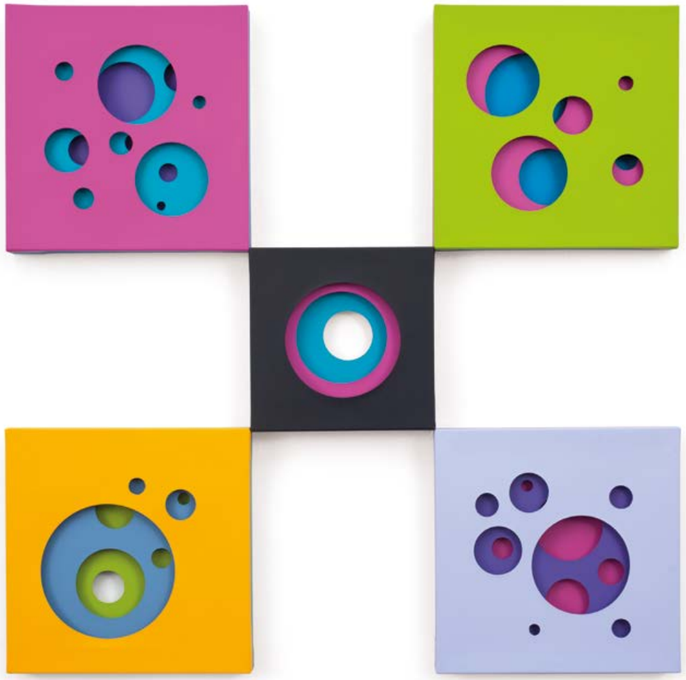

Děravé plány v barvě / Alternate Plan(e)s in Color, 2013
akryl na prořezaných plátnech / acrylic on cut thru canvases, 120 × 120 cm

Děravé plány
Alternate Plan(e)s

V cyklu pojmenovaném *Děravé plány* Jan Kaláb analyzuje možnosti prostoru v rámci klasického obrazu. Konstrukce rámů různě skládá a vytváří z nich geometrické kompozice. Zároveň klade na sebe několik pláten, která prořezává a odhaluje (nebo naznačuje), co se děje pod povrchem. Divákovi předkládá průniky čtverce, kosočtverce či kruhu, přičemž se v samotném středu – jako v průsečíku všeho – zjevuje kříž, ale také prázdný prstenec, jenž nám umožňuje vidět přímo, bez jakéhokoliv omezení do reality za obrazem – nebo si ji zkusit představit. Obraz přechází v objekt a naopak. Je to sofistikovaná hra založená na přesnosti vztahů jednotlivých prvků, které pospolu určují podobu vnitřku obrazů a dokládají, mimo jiné, umělcovo soustavné hledání řádu a harmonie. U příležitosti expozice v The Chemistry Gallery v Praze-Holešovicích (2013), kde byly „děravé obrazy" poprvé v souvislém přehledu vystaveny, teoretik Radek Wohlmuth v katalogu konstatoval: „Na jednu stranu jde samozřejmě o další díl jeho průběžného výtvarného zkoumání dalších možností geometrizujícího tvarosloví, na druhou stranu se obloukem dostává zpátky k tématu svého jména, jen to, co dřív vyjadřoval písmem, teď zakódoval do svých obrazů prostřednictvím tvaru, který ale definuje obsah."

In his series entitled *Děravé plány* (*Alternate Plan(e)s*), Jan Kaláb analyzed the potentials of space within the framework of the conventional, framed, painting format. By assembling picture frames in various ways, he created geometrical compositions. Additionally, he placed several canvases on top of each other, making incisions in them to reveal (or merely hint at) what was going on beneath the surface. He presented the viewer with intersections of a square, a rhombus or circle, while at the center – as if at the intersection of everything – a cross appeared, or an empty circle which allowed us to see directly and without any limitation the reality behind the painting, or to try to imagine one for ourselves. The painting morphed into a sculptural object, and vice versa. It was a sophisticated game based on the precision of the relations between individual elements which together determine the appearance of the inside of the paintings which testified, among other things, to the artist's systematic search for order and harmony. In the catalogue published on the occasion of the exhibition at The Chemistry Gallery in Prague-Holešovice (2013), where his "děravé obrazy" ("paintings full of holes") were first exhibited as a coherent whole, art theorist and critic Radek Wohlmuth wrote: "On the one hand it is of course another instalment of his continuous artistic exploration of the possibilities of geometric morphology, on the other he is returning in an arc to the theme of his artistic name, with the difference that what he previously expressed with letters he has now encoded into his paintings through content-defining form."

Děravé plány v bílé / Alternate Plan(e)s in White, 2013
čtyři prořezaná plátna / four cut thru canvases, 120 × 120 cm

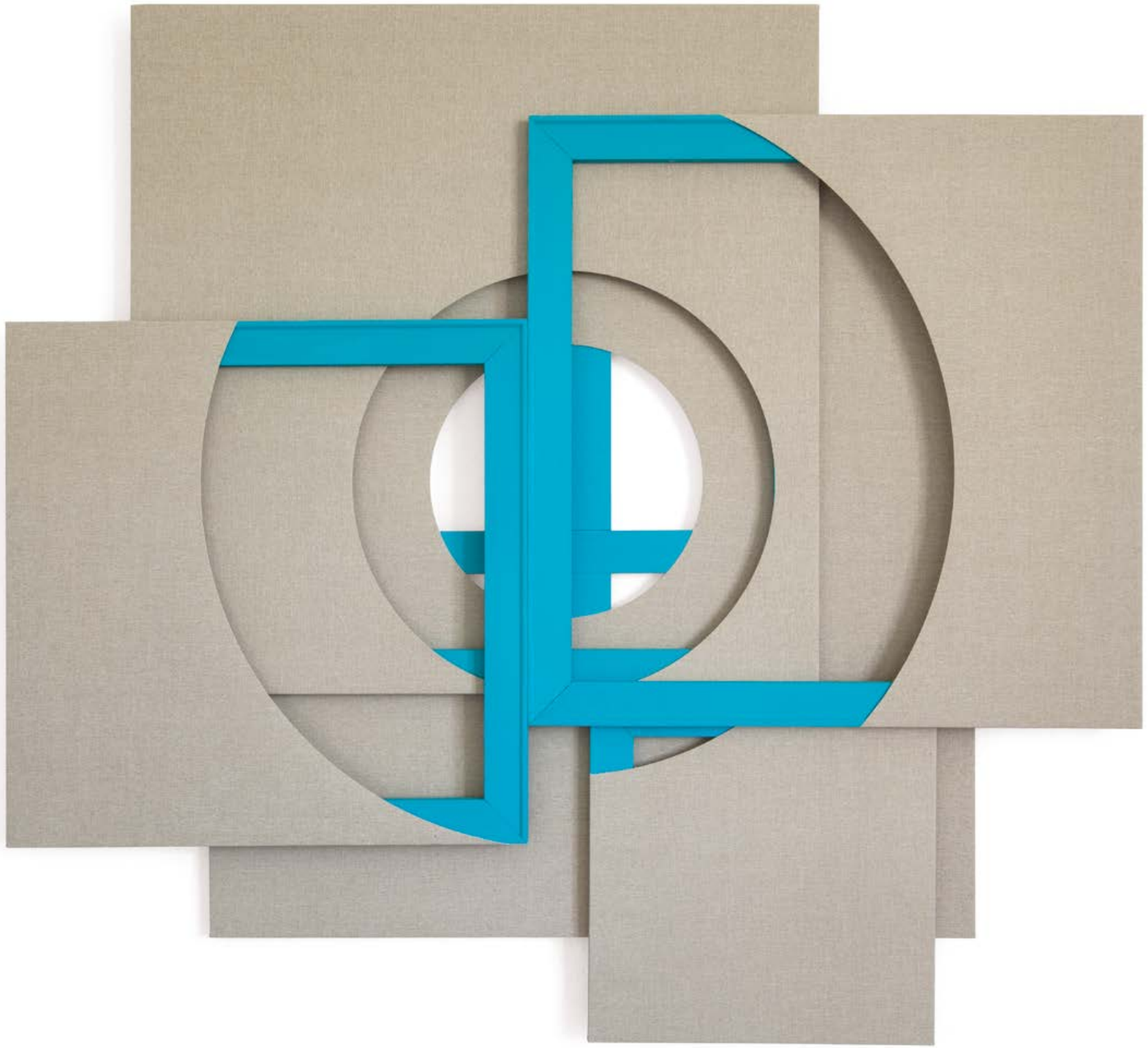

Hledání ve středu / Search in the Middle, 2016
akryl na blind rámech, prořezané plátna / acrylic on stretcher frames, cut thru canvases, 135 × 122 cm

Černé plány / Black Planes, 2015
akryl na prořezaných plátnech / acrylic on cut thru canvases, 112 × 121 cm

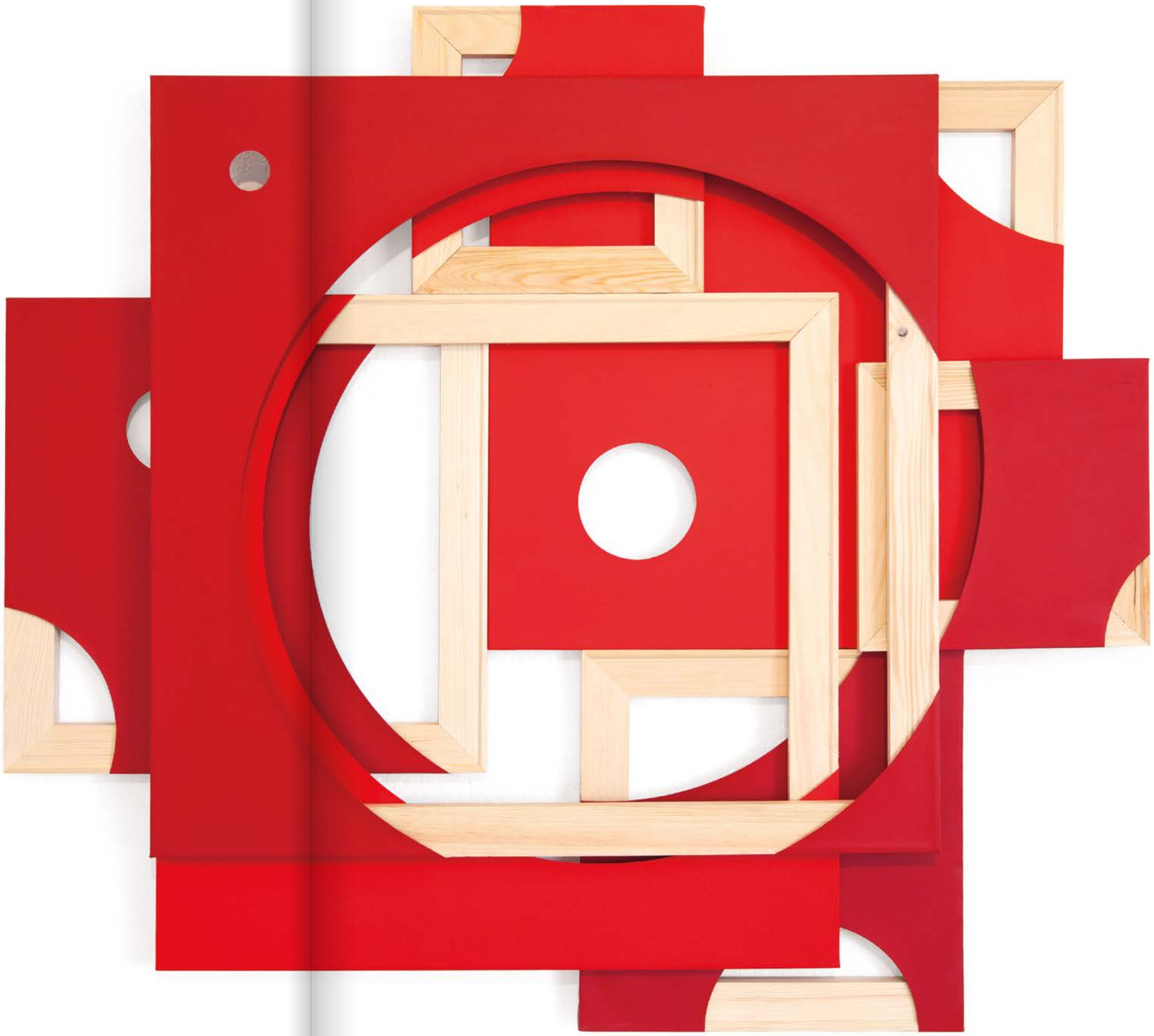

Červený čtverec / Red Square, 2016
akryl na prořezaných plátnech / acrylic on cut thru canvases, 122 × 125 cm

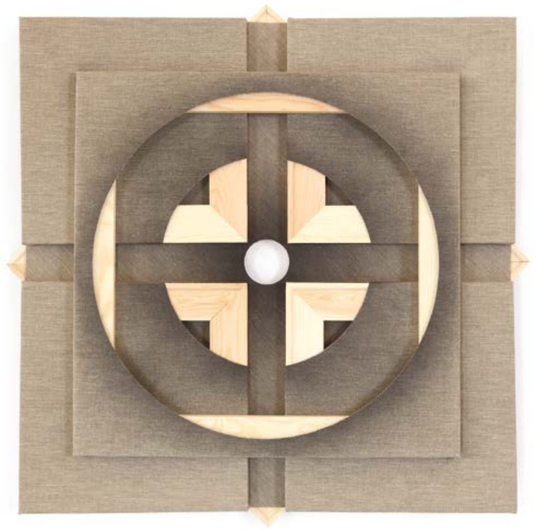

BS Multi Cross, 2016
sprej, prořezaná plátna / spray paint, cut thru canvases, 65 × 65 cm

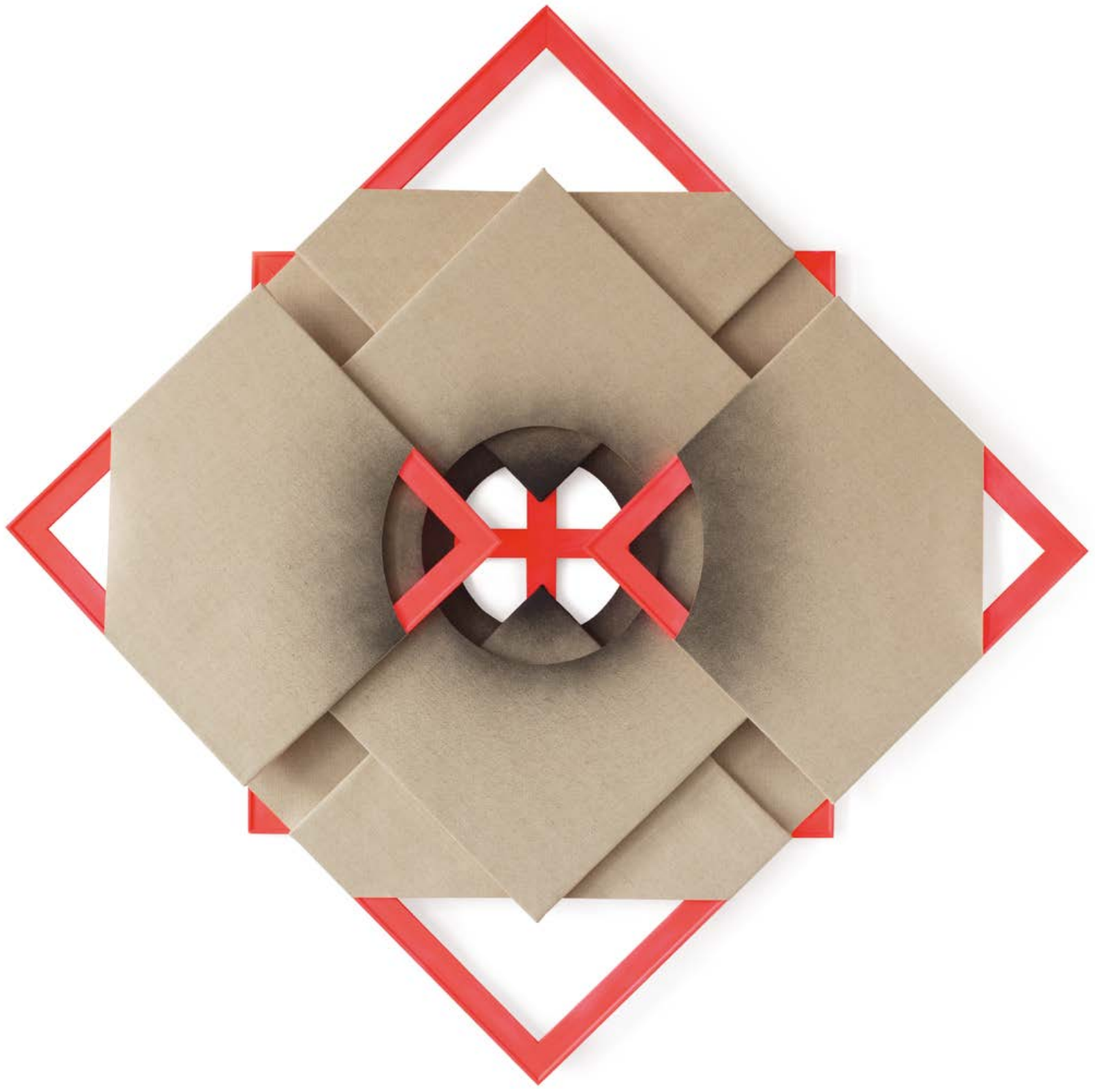

BS Octagon Multi Cross, 2016
sprej na blind rámu, prořezaná plátna / spray paint on stretcher frame, cut thru canvases, 184 × 184 cm

Růžový kruh / Pink Circle, 2016
akryl na prořezaných plátnech / acrylic on cut thru canvases, 160 × 160 cm

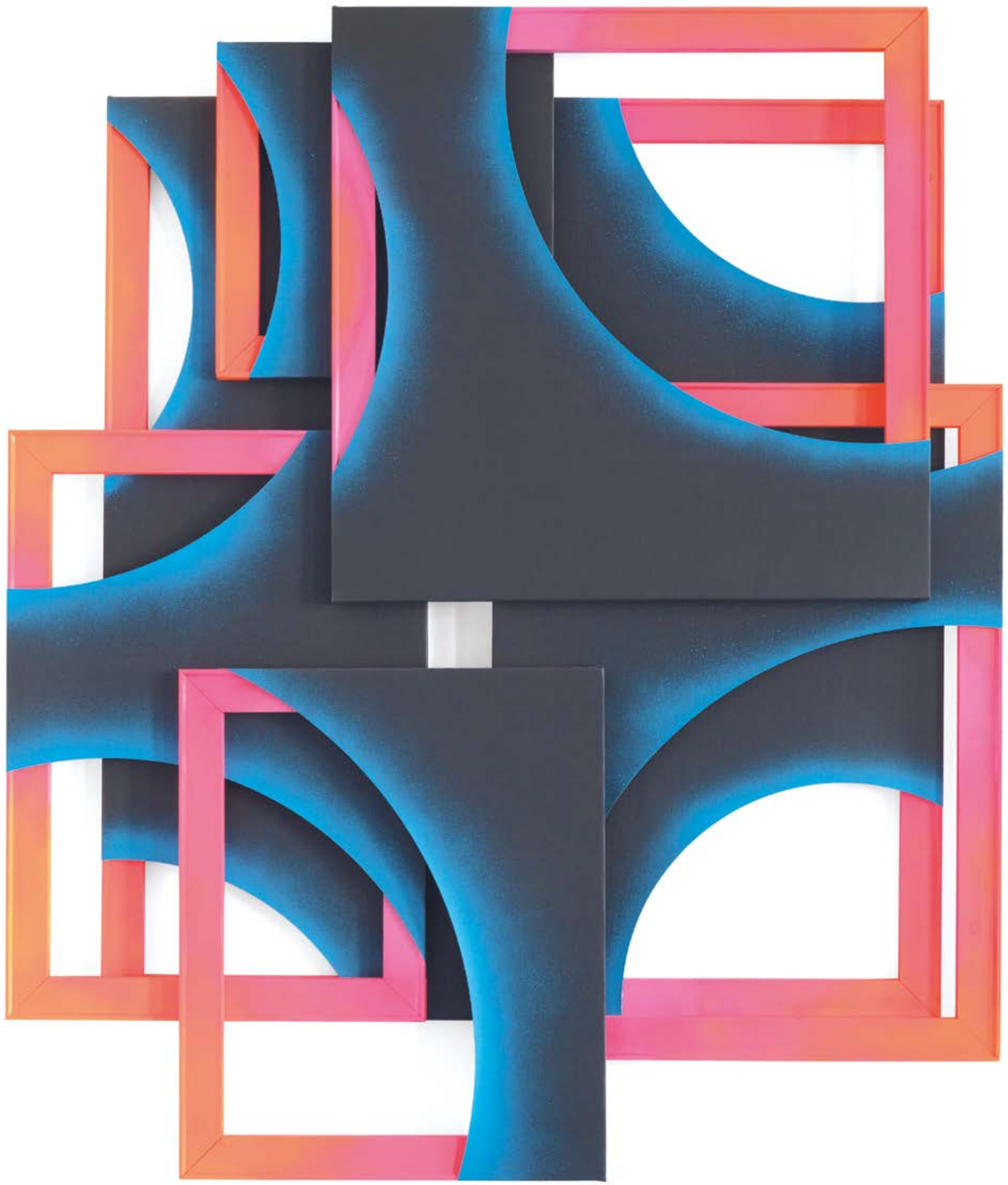

Bílý čtverec / White Square, 2017
sprej na blind rámu, acrylic na prořezaných plátnech / spray paint on stretcher frame, acrylic on cut thru canvas, 138 × 118 cm

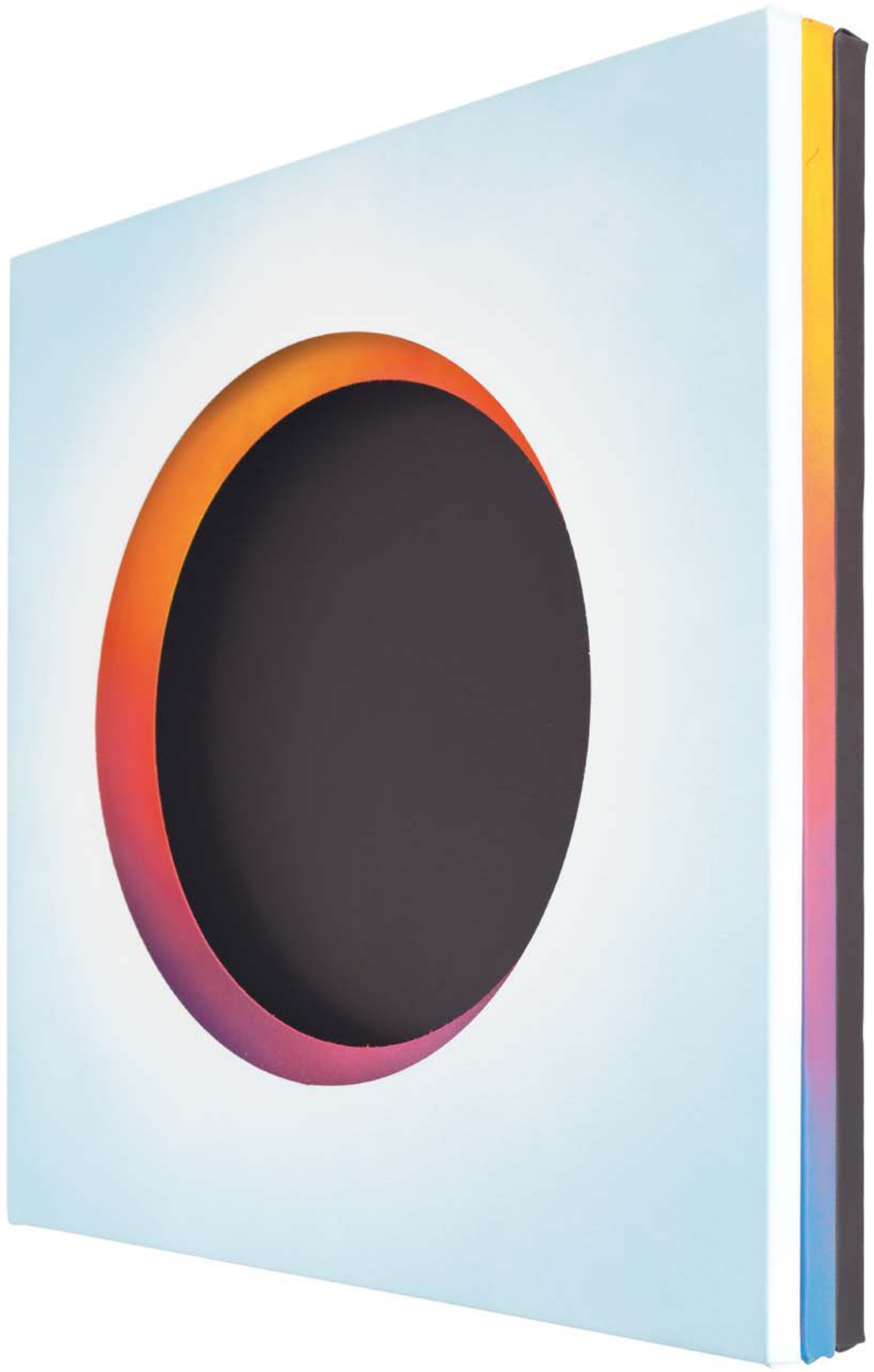

Duhový kruh / Rainbow Circle, 2017
akryl na prořezaných plátnech / acrylic on cut thru canvases, 60 × 60 cm

Kruh / Circle, Praha, 2013
fasádní barvy, spreje / masonry paint, spray paint

Černá díra / Black Hole, Buenos Aires, 2014
fasádní barvy, spreje / masonry paint, spray paint

Ocean Deep Blue, 2017
akryl na plátně / acrylic on canvas, ø 150 cm

Bern, 2016
akryl na plátně / acrylic on canvas, ø 150 cm

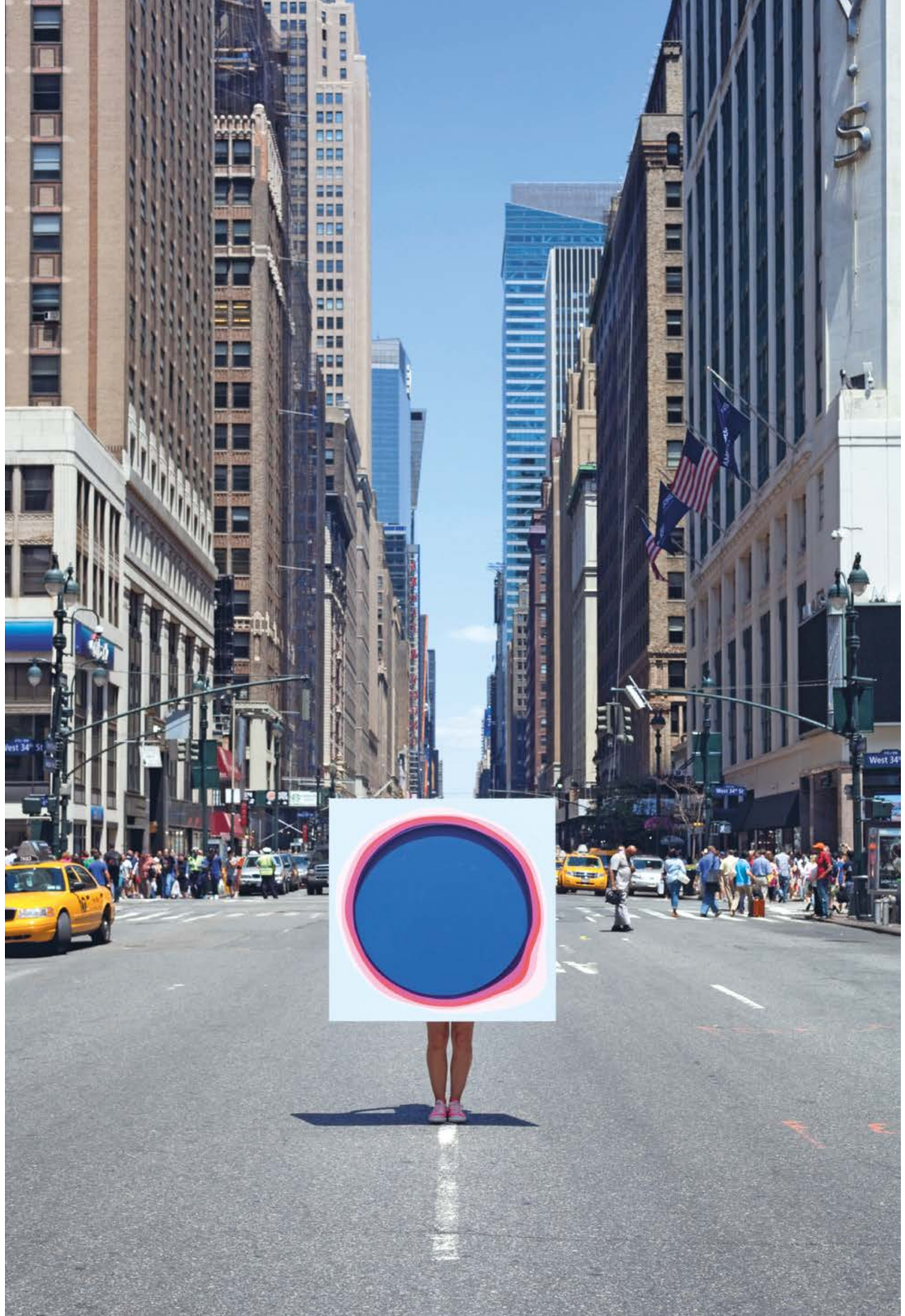

True Blue, 2014
7th Avenue, Manhattan, New York

True Blue, 2014
akryl na prořezaných plátnech / acrylic on cut thru canvases, 120 × 120 cm

Lidé a obrazy
People and Paintings

Premiéra projektu *Art in Public* se uskutečnila na začátku léta roku 2014, kdy Jan Kaláb v New Yorku pracoval na sérii organických obrazů vycházejících z kruhu. Když díla dokončil, rozhodl se, že je tentokrát nebude fotografovat v ateliéru, ale vyjde s nimi do ulic, do koridoru vymezeného příznačnými výškovými stavbami, aby dosáhl co největší autentičnosti. Za scénu si zvolil Manhattan, kde oslovoval chodce s prosbou, jestli by mu na chvíli neposloužili jako figuranti. Přesně věděl, co chce. Vybíral si kolemjdoucí podle toho, jak se k tomu či onomu obrazu hodili. Pro vybrané jedince to pokaždé znamenalo několikaminutové zdržení, což může pro leckoho v centru hektického New Yorku znamenat věčnost. Přesto se prakticky nesetkal s odmítnutím. Jan vždy počkal, až červené světlo zastaví řeku aut, a pak mohl v relativním klidu zmáčknout spoušť fotoaparátu. Pošetilý nápad se podařilo bez větších problémů uskutečnit, vznikla kolekce snímků zachycující umění v kontaktu s městem a jeho obyvateli. Nakonec všechny obrazy, které v brooklynském ateliéru za necelé tři měsíce namaloval, vystavil v improvizované galerii na Allen Street, což byl ve skutečnosti prázdný obchod, který si na jeden den pronajal. Projekt *Art in Public* si Kaláb v dalších letech zopakoval při tvůrčích pobytech v San Franciscu a v Los Angeles.

The project *Art in Public* was launched at the start of summer 2014 when Jan Kaláb was in New York, working on a series of paintings taking the circle as their starting point. Once he'd finished the pieces, he decided not to photograph them in the studio as usual, but to take them out into the streets, into the corridors delimited by the city's iconic skyscrapers, in order to achieve as much authenticity as possible. Choosing Manhattan as the stage for the project, he approached passersby and asked them if they'd be willing to spare a moment of their time to take part in his project. He knew exactly what he wanted. He selected people according to how they suited a particular painting. For the selected individuals, it meant giving up just a few minutes of their time, but for many people that can mean an eternity in the hectic center of New York. Even so, he practically didn't come across any refusals. Jan always waited until a red traffic light stopped the river of cars and he could then press the shutter release in relative calm. He managed to put this fairly harebrained idea into action, which lead to a collection of photographs capturing art in contact with the city and its inhabitants. In the end he exhibited all the paintings made over a three-month period in the studio in Brooklyn in an improvised gallery on Allen Street, which was actually an empty shop that he rented for one day. In subsequent years, he repeated the Art in Public project while on artistic residences in San Francisco and Los Angeles.

Deep Black, 2014
akryl na plátně / acrylic on canvas, ø 100 cm

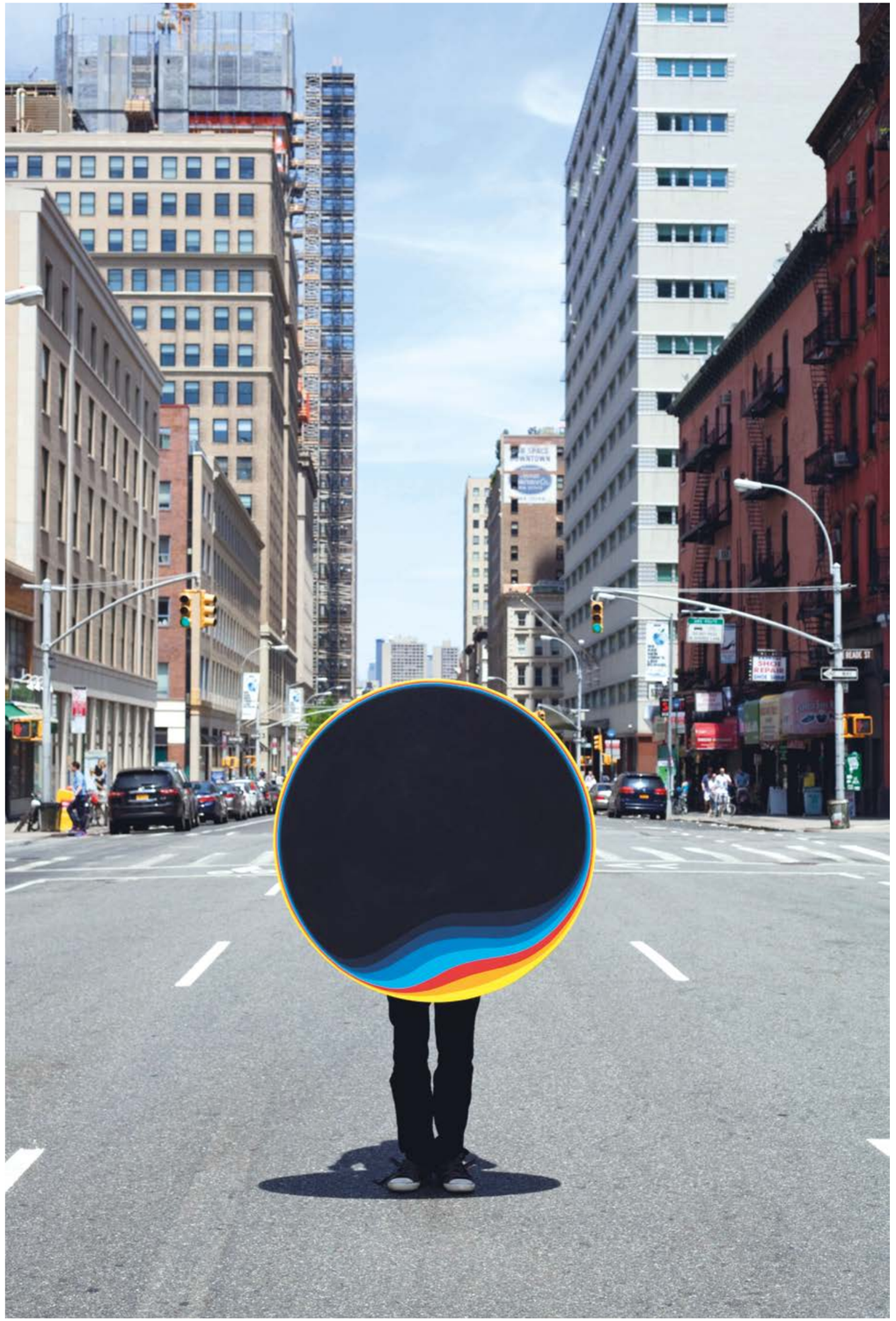

Deep Black, Church Street, Manhattan, New York, 2014

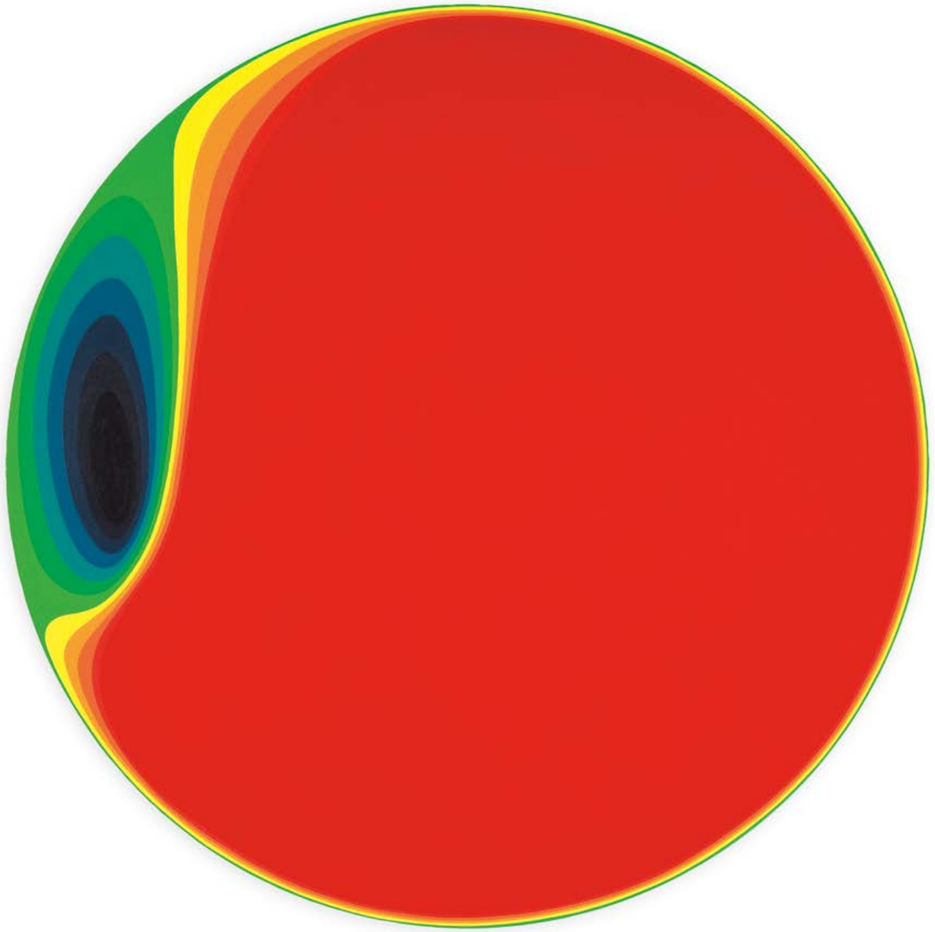

Red Ocean, 2014
Mott Street, Manhattan, New York

Red Ocean, 2014
akryl na plátně / acrylic on canvas, ø 100 cm

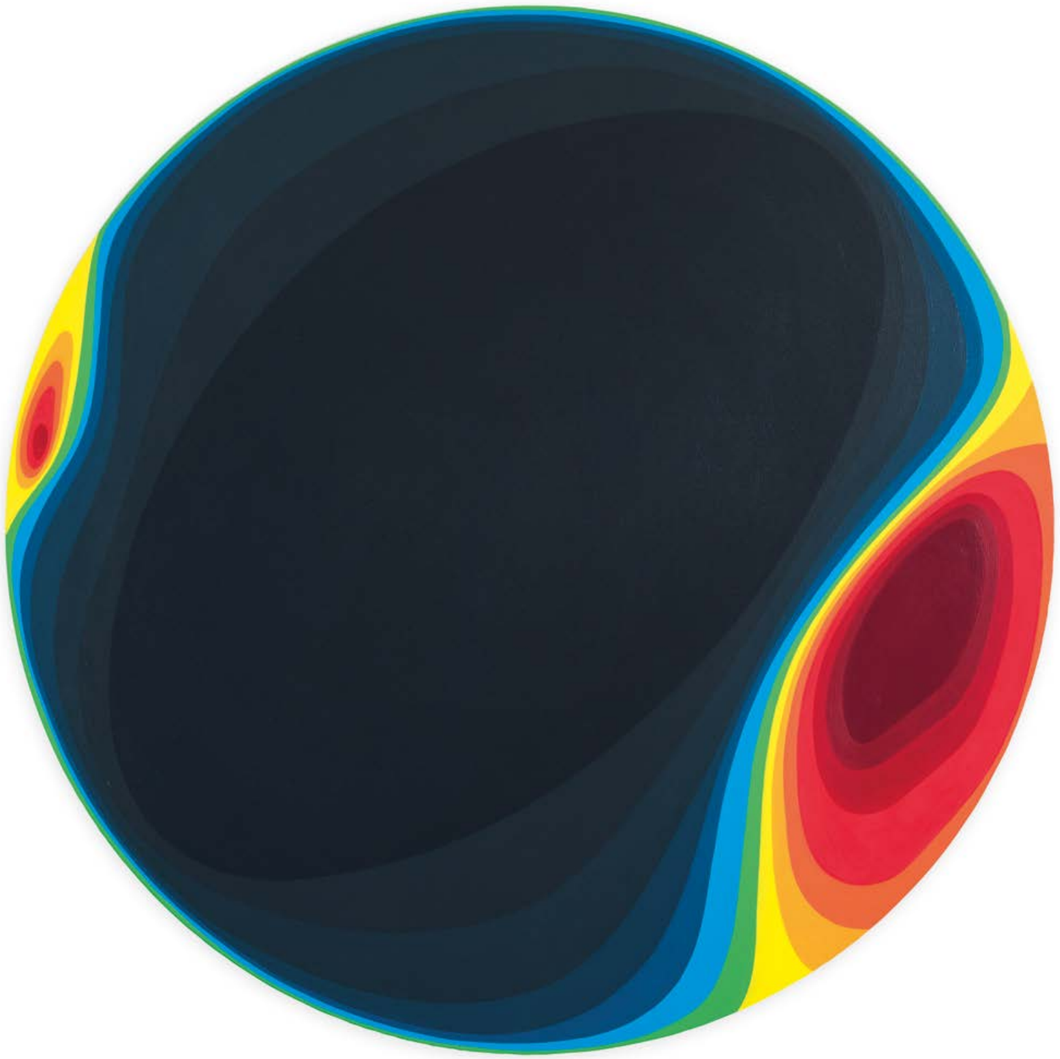

Left vs Right, 2014
akryl na plátně / acrylic on canvas, ø 100 cm

Left vs Right, 2014
23rd Street, Manhattan, New York

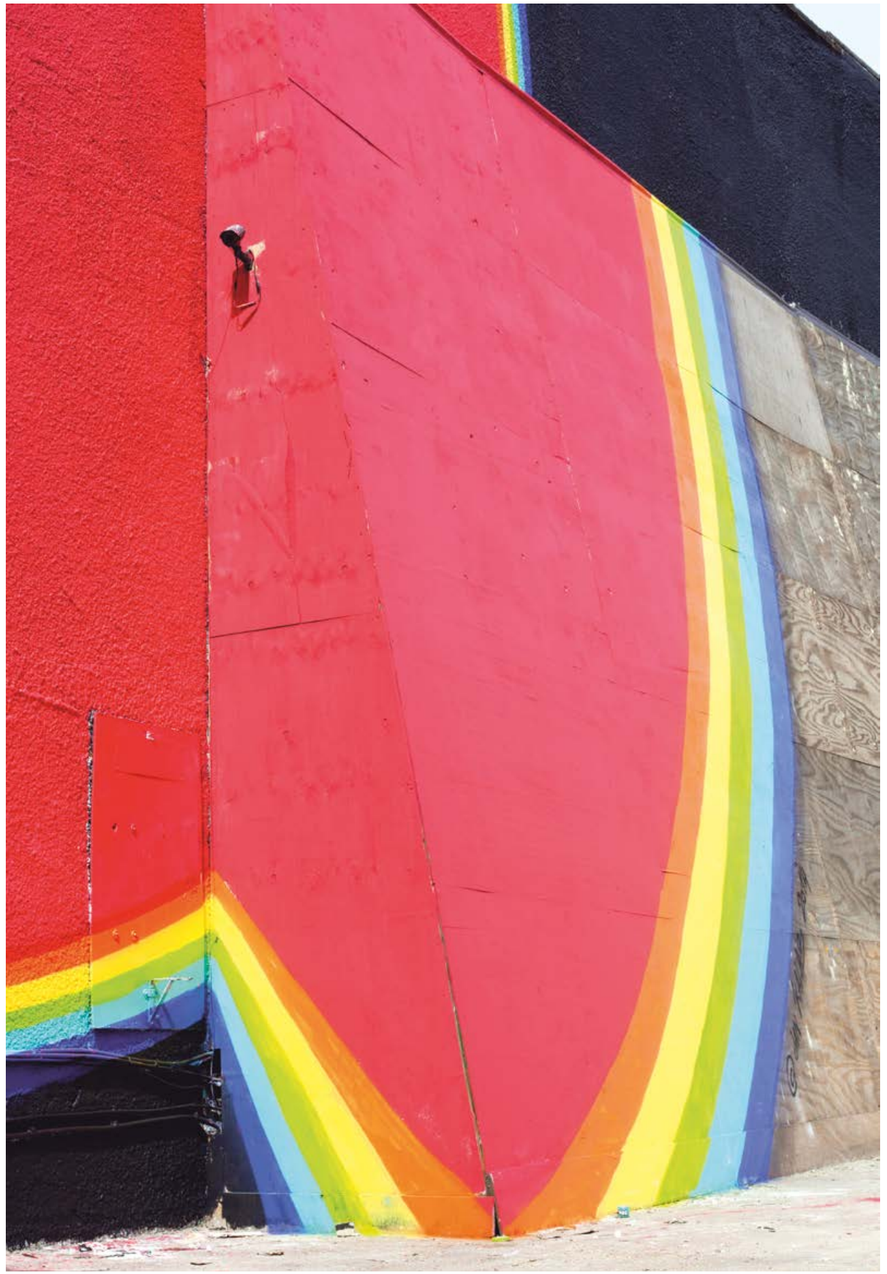

Maximal vs Minimal, Red Gallery, London, 2014
fasádní barvy, spreje / masonry and spray paint

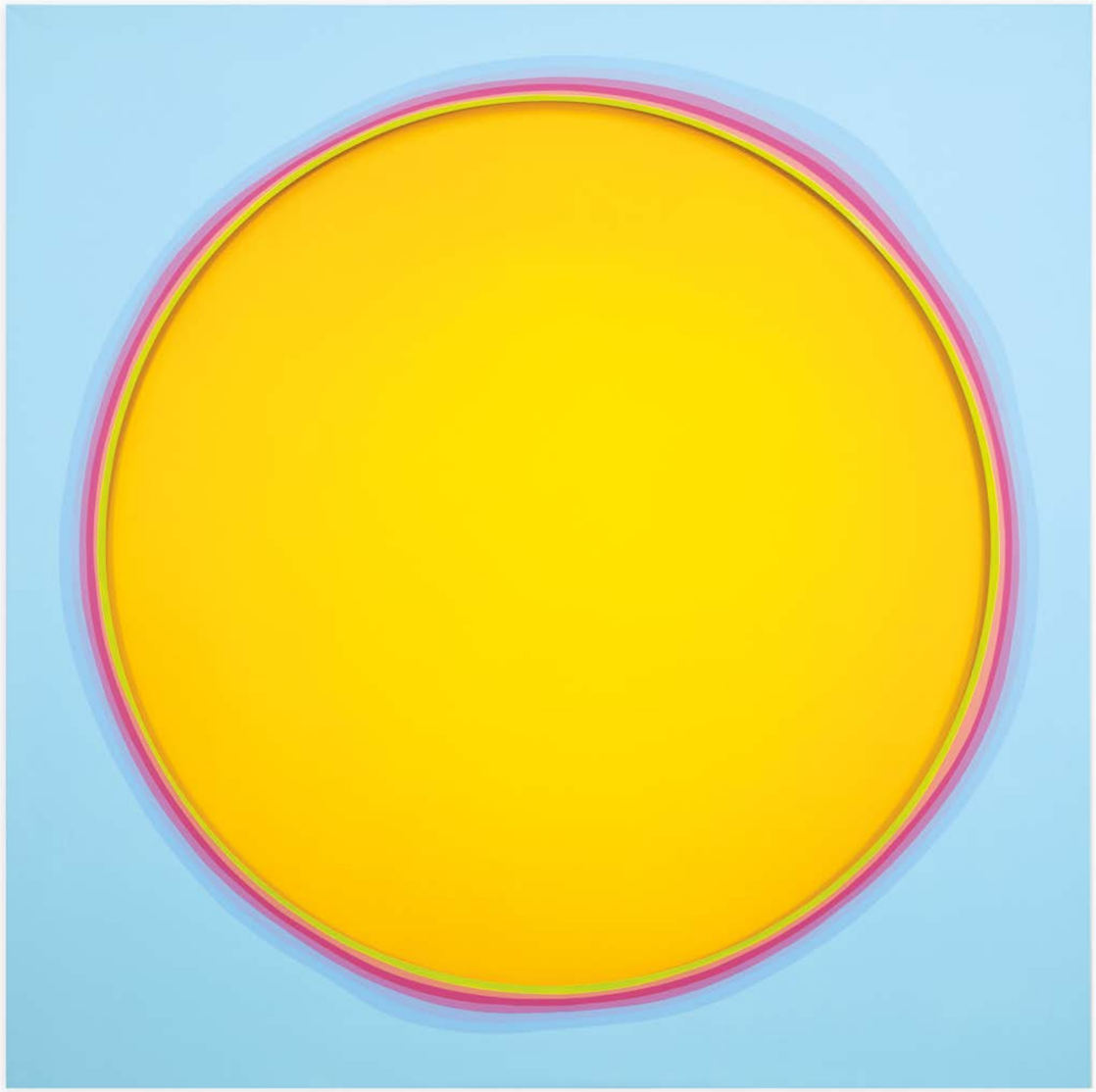

Apollo, 2015
akryl na prořezaném plátnu / acrylic on cut thru canvas, 195 × 195 cm

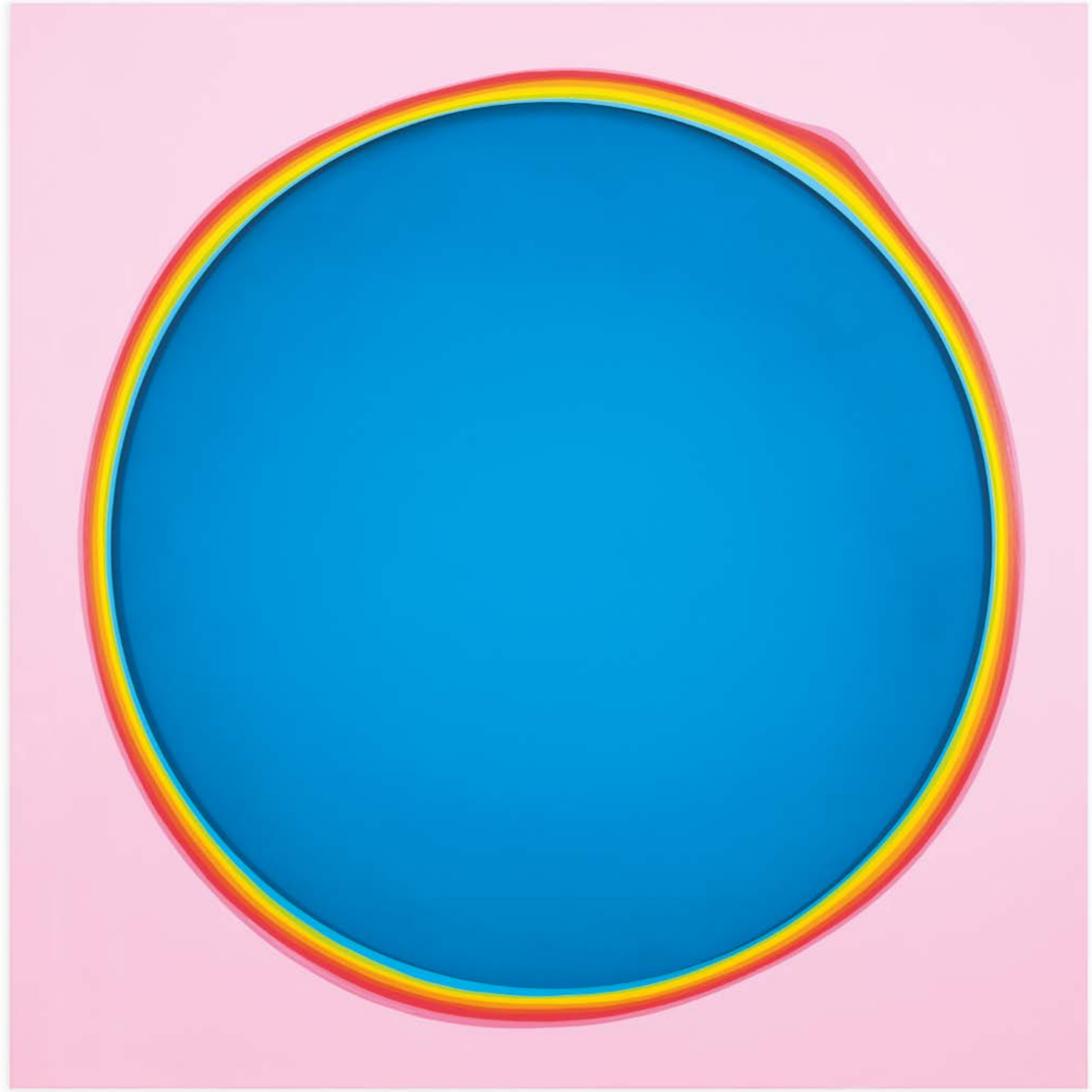

Aurora, 2015
akryl na prořezaném plátnu / acrylic on cut thru canvas, 195 × 195 cm

Broken Rainbow, Incca de Colombia University, Bogota, 2016
fasádní barvy, spreje / masonry and spray paint

Zeď jako obraz
The Wall as a Painting

Vrcholnou disciplínou pro umělce tvořícího ve veřejném prostoru jsou muraly, malby zabírající celou zeď budovy, jejichž průkopníky byli v první polovině dvacátého století mexičtí malíři (tzv. muralisté) Diego Rivera, José Clemente Orozco a David Alfaro Siqueiros. Není bez zajímavosti, že Jan Kaláb dostal příležitost pracovat na rozsáhlých exteriérových malbách v Jižní Americe, v Brazílii, Kolumbii a Argentině. Zdi mu umožňují projevit nadání pro zvládnutí díla velkých měřítek, podpořené zkušenostmi s abstraktní malbou, která obstojí při pohledech z dálky pod širým nebem. Ve své podstatě dělá to samé, co si předtím vyzkoušel v ateliéru, pouze s tím rozdílem, že nezbytně potřebuje žebříky, vysokozdvižné plošiny, někdy lešení, štětec nahrazuje váleček a osvědčené spreje. Zatímco jako graffitista musel čelit represivním složkám, coby muralista již může malovat v klidu, protože pracuje na zakázku, takže může dělat, co si zamane. Když se roku 2014 v Londýně uskutečnila výstava *Trafačka: Chrám svobody*, mohutné betonové zdi přilehající k hostitelské Red Gallery ozdobil Kaláb muralem Maximal vs Minimal, jehož okraje se postupně – přes žluté, oranžové a modré ohraničení – začlenily do černého pozadí. Za každým takovým „superobrazem" je spousta barev, ale především energie, která se jen tak nevytratí: majitelé domů, kteří o takové dílo stojí, si jsou dobře vědomi, že má svou hodnotu, která s přibývajícím časem pravděpodobně poroste. Komunita v daném místě malby přijímá spontánně, neboť za uměním nemusí do galerie.

The supreme discipline for an artist working in public space is the mural, a painting taking up the entire space of a wall of a building, whose pioneers in the first half of the 20th Century were the Mexican painters Diego Rivera, José Clemente Orozco and David Alfaro Siqeiros (known as the Mexican Muralists). It is not without interest that Jan Kaláb was given the opportunity to work on extensive exterior paintings in South America – Brazil, Columbia and Argentina. Walls enable him to express his talent for handling large-scale work, backed by his experience with abstract painting, which can stand the test of being seen from a distance under the open sky. Essentially he repeats what he's previously tried out in the studio, the only difference being that he needs ladders, aerial work platforms, sometimes scaffolding, replacing his brush with a roller and tried and tested spray paints. While as a graffiti artist he had to deal with law enforcement, as a muralist he has peace and calm to paint – working on commission, he can do whatever comes to his mind. When the exhibition *Trafačka: Chrám svobody* (Trafačka: Temple of Freedom) took place in London in 2014, he decorated the huge concrete walls adjoining the Red Gallery where it was held with the mural Maximal vs Minimal whose edges were progressively integrated into a surrounding black background – transitioning through zones of yellow, orange and blue. Behind each of these "superpaintings" there are lots of colors, but above all a lot of energy that doesn't dissipate quickly: The owners of buildings interested in an artwork of that kind are very well aware that it has value, one which will most likely increase as time passes. The community in the location of the painting accept it spontaneously, since it means that they don't have to go to a gallery to see art.

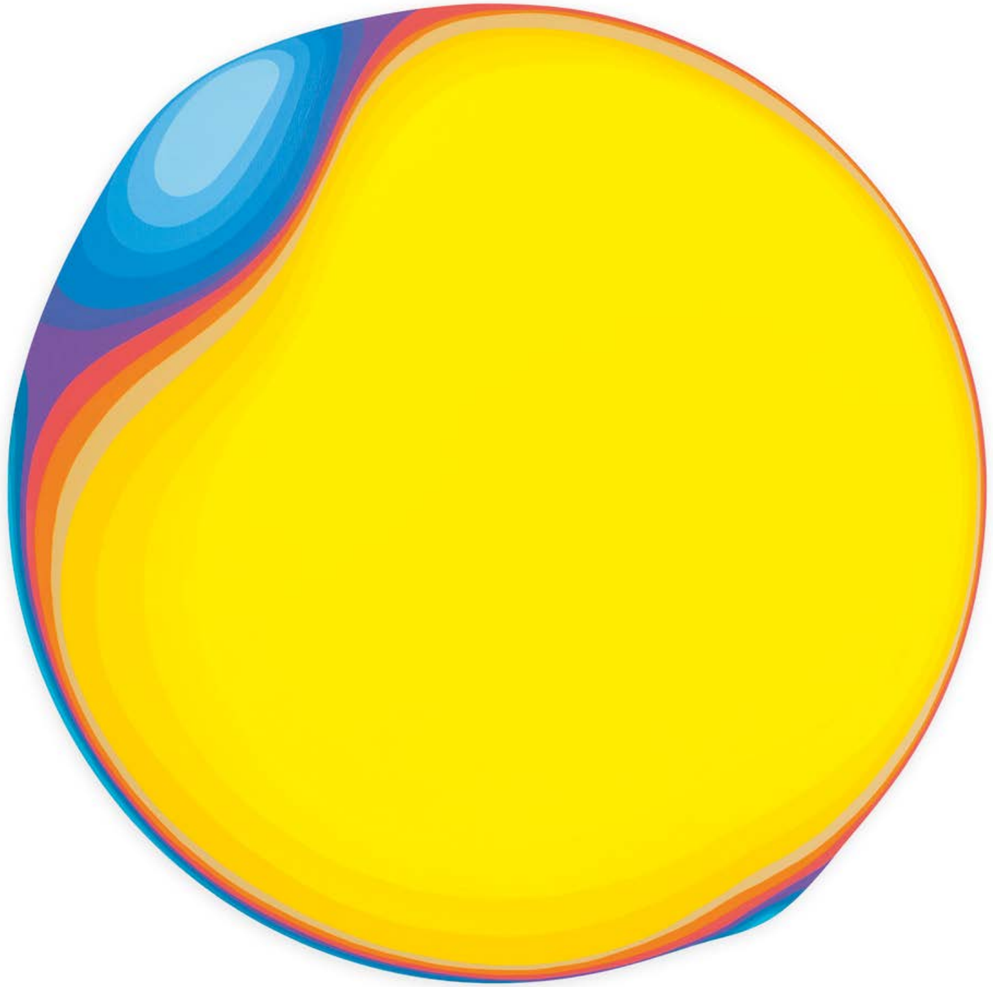

Palm Beach, 2016
akryl na plátně / acrylic on canvas, ø 120-125 cm

Singer Island, 2016
akryl na plátně / acrylic on canvas, ø 120-125 cm

Berlin, 2015
akryl na plátně / acrylic on canvas, ø 150-155 cm

Malta, 2015
akryl na plátně / acrylic on canvas, ø 150-155 cm

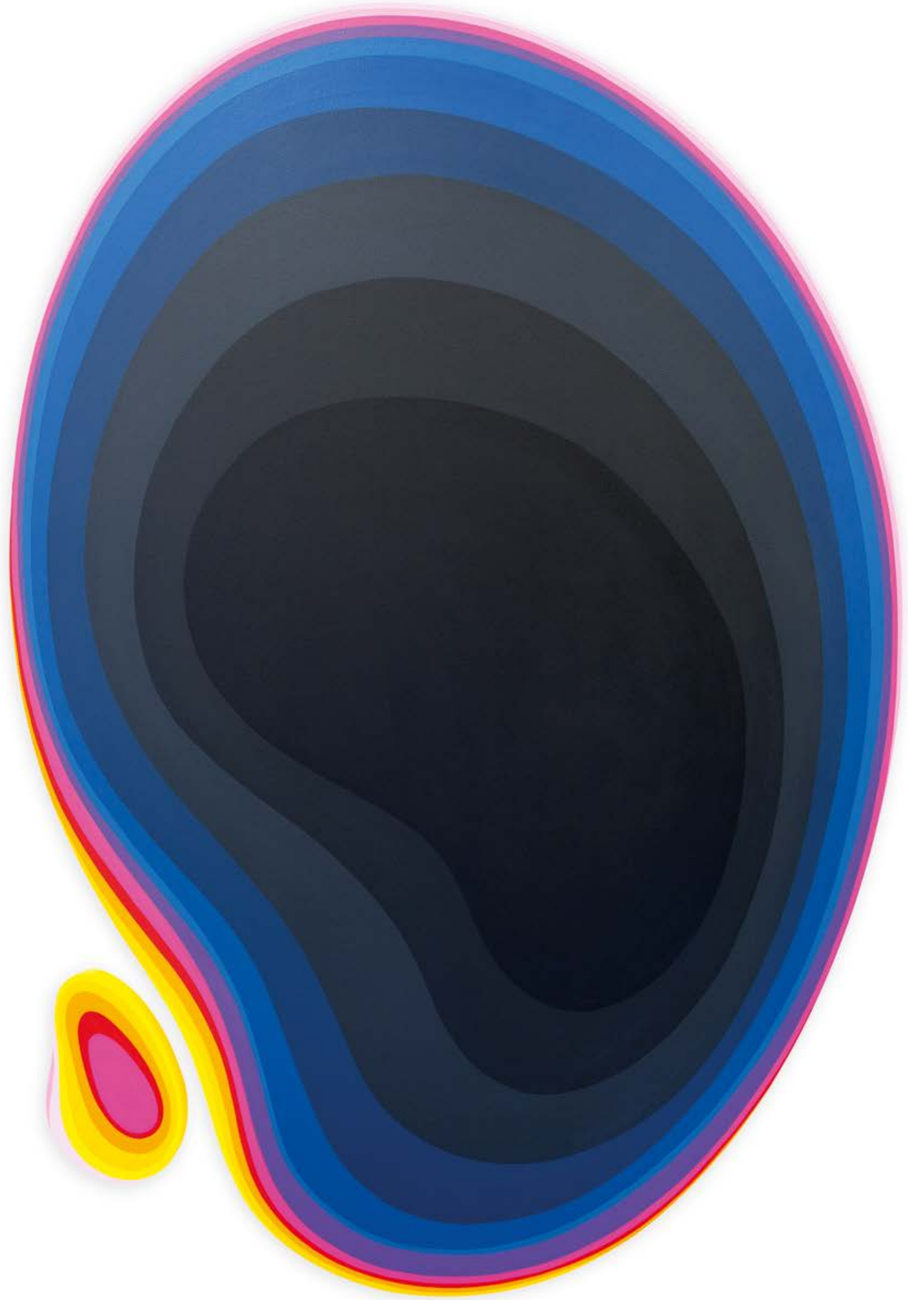

Oberkampf, 2016
akryl na plátně / acrylic on canvas, 183 × 130 cm

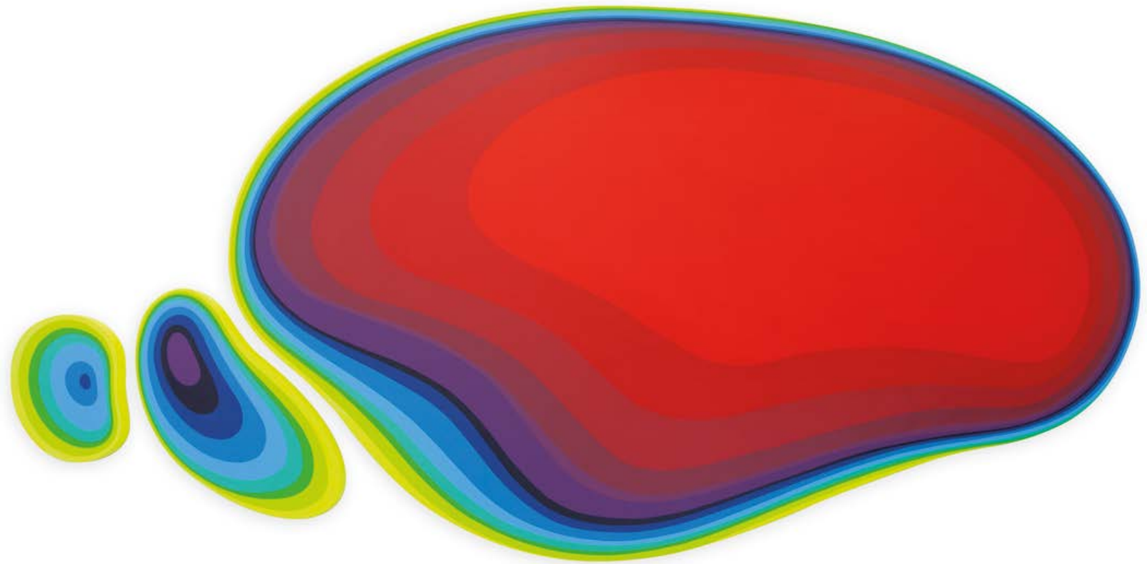

Carmen, 2016
akryl na plátně / acrylic on canvas, 125 × 250 cm

Organické formy
Organic Forms

Od roku 2013 se dalším poznávacím znamením či uměleckou značkou Jana Kalába stávají kruhové obrazy, jež vznikají souběžně s koulovými sochami a s některými nástěnnými malbami. Obraz není určen výhradně plochou napnutého plátna, stejně podstatnou roli hrají rámy (sám si je navrhuje i vyrábí), neboť se jedná částečně o prostorové objekty. Nejprve Kaláb vytvářel obrazy kruhové, jejichž barevné přechody jednotlivých tónů a vrstev přinášejí až psychedelické zážitky z ponoření se do zdánlivě tekoucího prostoru. Stupňování barev je brilantní, pozvolné, kupříkladu od temně černé až po plamennou červeň. Pozorovatel jako by se díval do hlubiny oceánu prozářené magmatem nebo na setmělou oblohu, do níž vstupuje Slunce. Protiklady se na plátně postupně přitahují, až se dostanou takřka do bezprostřední blízkosti. V roce 2016 uspořádala Castanier Gallery v kolumbijské Bogotě Kalábovi výstavu *Pulso Cromático*, na niž reagoval text: „Použití kruhu jakožto nádoby obsahující hmotu, která pulzuje barvami, vytváří dojem vln valících se přes ohraničení obrazu bez konkrétního směru, pocit jakési vnímatelné, ovšem neviditelné přítomnosti. Se svým sofistikovaným a zcela patřičným uchopením geometrie a barev nám představuje skvělou grafickou metaforu světa, ve které lze rozpoznat a pociťovat napětí mezi jednotlivými vrstvami i body, kde obrazy přesahují svoje limity dokud se nespojí a vzájemně nekontaminují." Kruhové obrazy Jan Kaláb dále rozvíjí: zprvu pomocí nepatrně „vybouleného" rámu přes amébovité tvary až po komponovaná díla, jejichž celek se skládá z několika součástí. Jsme svědky umělecké evoluce, probíhající krok za krokem a nekompromisně směřující kupředu.

Since 2013, circular paintings have become another of Jan Kaláb's hallmarks, or artistic brands. He has been making them concurrently and in relation to his spherical sculptures, as well as some of his murals. The works are not confined exclusively to the surface of the stretched canvas, as significant a role is played by the frames themselves (he designs and makes them himself), because they are in part three-dimensional objects. Initially he made circular paintings where the transitions of different colors and tones and layers induce an almost psychedelic experience through an immersion in a space that seems to be in flux. The intensification of colors is radiant, but also gradual, going from dark black to flame red, for example. For the observer, it is as if they were simultaneously looking into the depths of the ocean illuminated by magma and the Sun rising into a darkened sky. In 2016, Castanier Gallery in Bogota in Columbia held an exhibition of Jan Kaláb's work entitled *Pulso Cromático*. The accompanying text includes the following: "The use of the circle as a container of matter which vibrates with color, creates the sensation of waves reaching beyond the limits of the piece without a precise direction, like some sort of perceptible yet invisible presence. With a sophisticated, proper handling of geometry and color, he presents us with a great graphic metaphor of the world, where we can identify and feel the tension that exists between one layer and another and the points where images transcend their limits, until joining and contaminating one another." Jan Kaláb continues to develop his circular paintings: Starting by slightly "bulging" the frame, he went on to amoeba-like forms and from there to complex works composed of many parts. We have become witnesses to artistic evolution, taking place step by step and uncompromisingly heading forward.

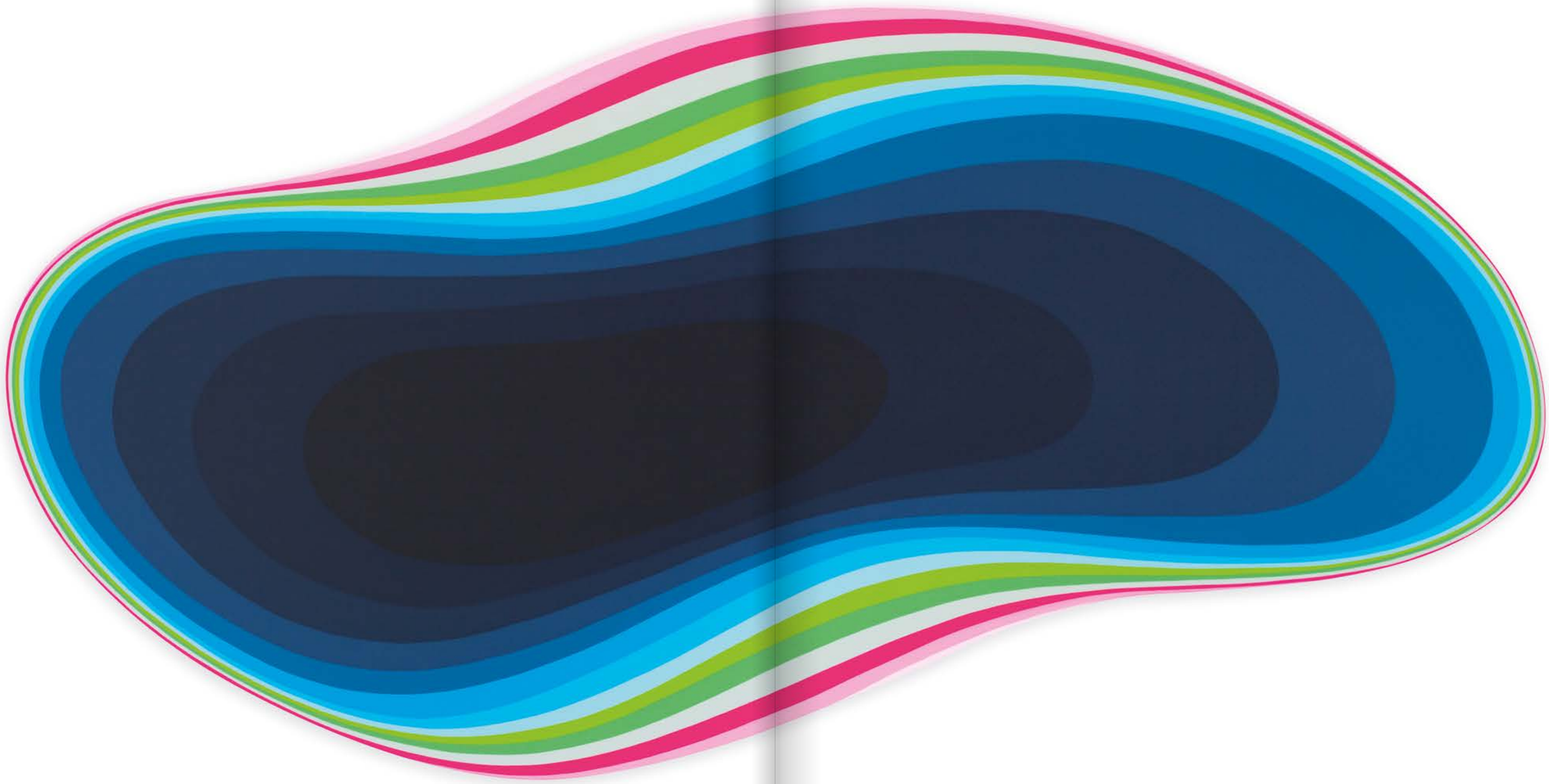

Deep Blue 517, 2017
akryl na plátně / acrylic on canvas, 90 × 183 cm

Dynamic Rainbow, Madrid, 2018
spreje / spray paint →

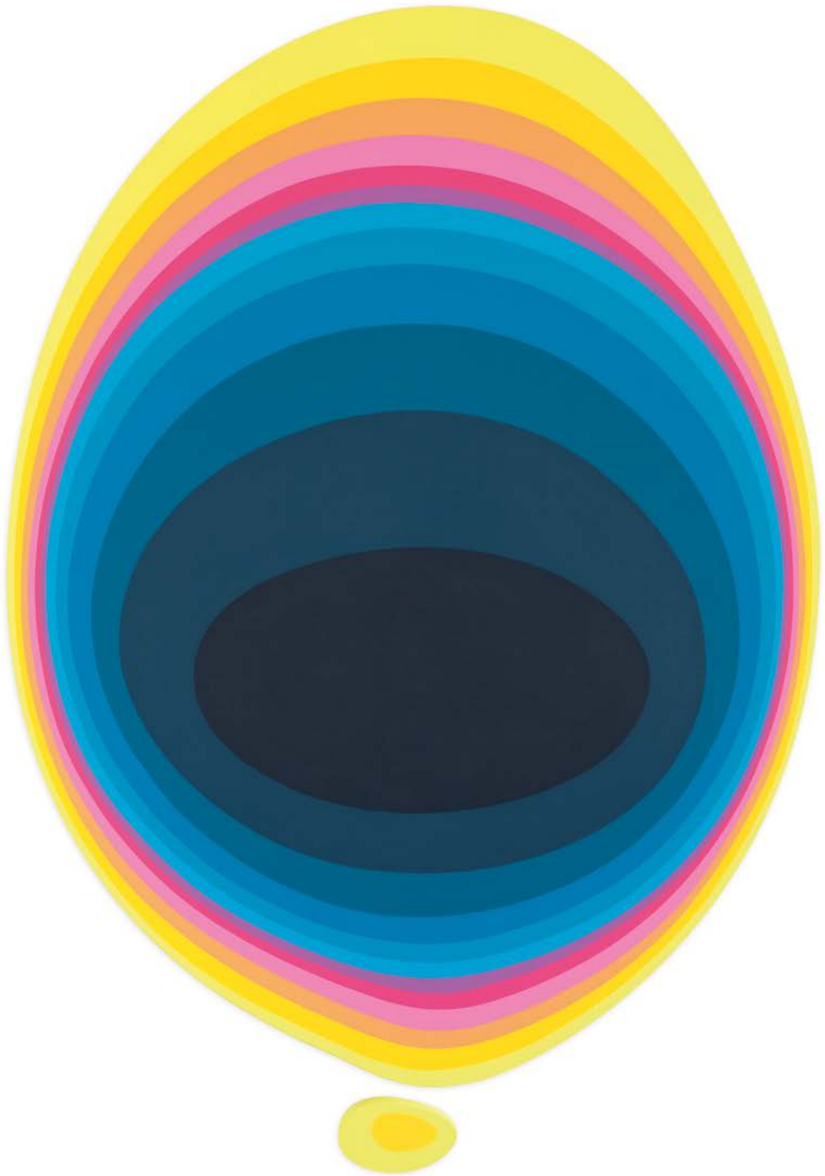

Ionian Blob, 2018
akryl na plátně / acrylic on canvas, 185 × 126 cm

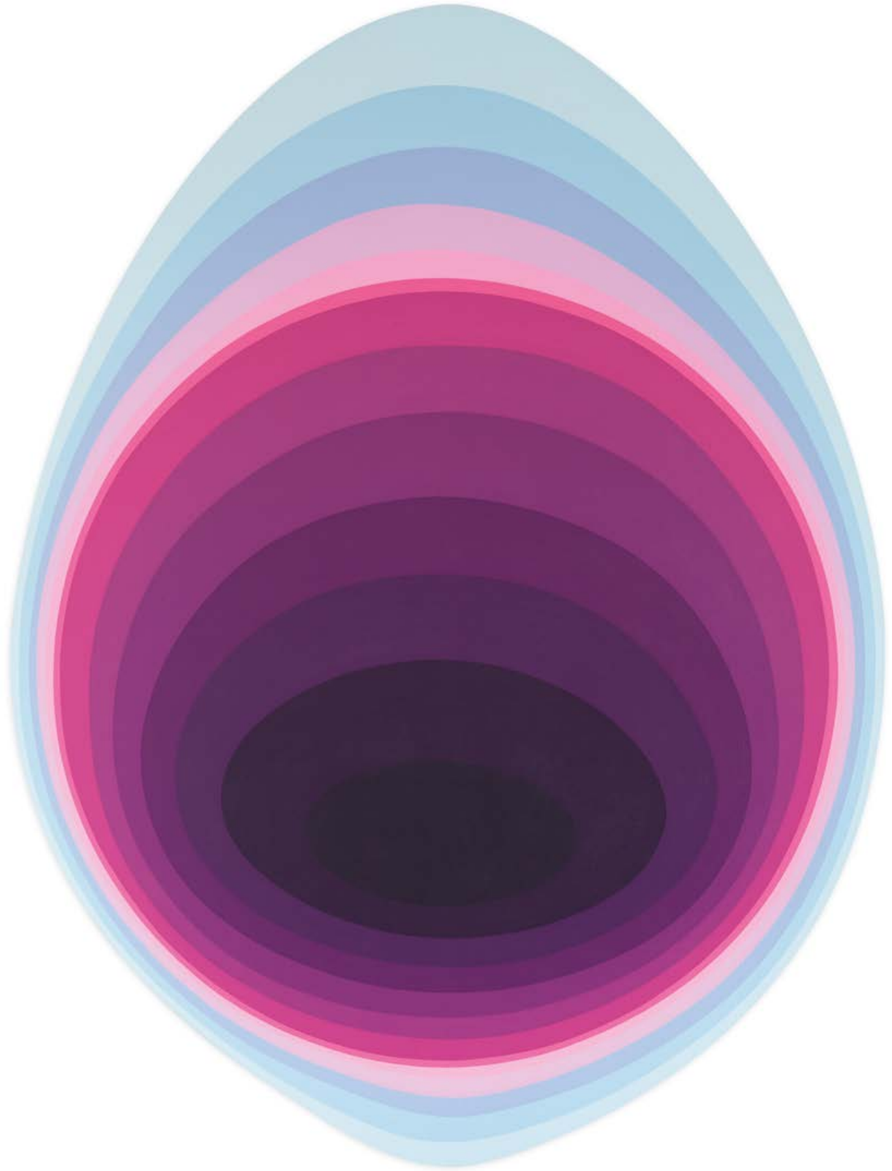

Bordeaux Blob, 2018
akryl na plátně / acrylic on canvas, 182 × 137 cm

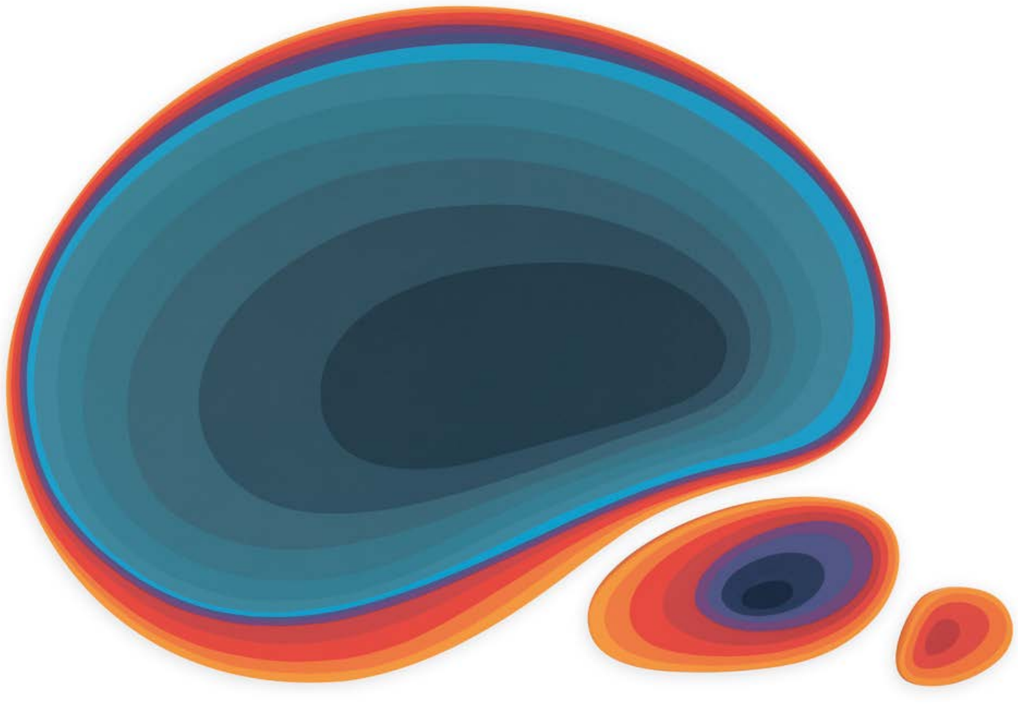

Blue Medusa, 2017
akryl na plátně / acrylic on canvas, 93 × 140 cm

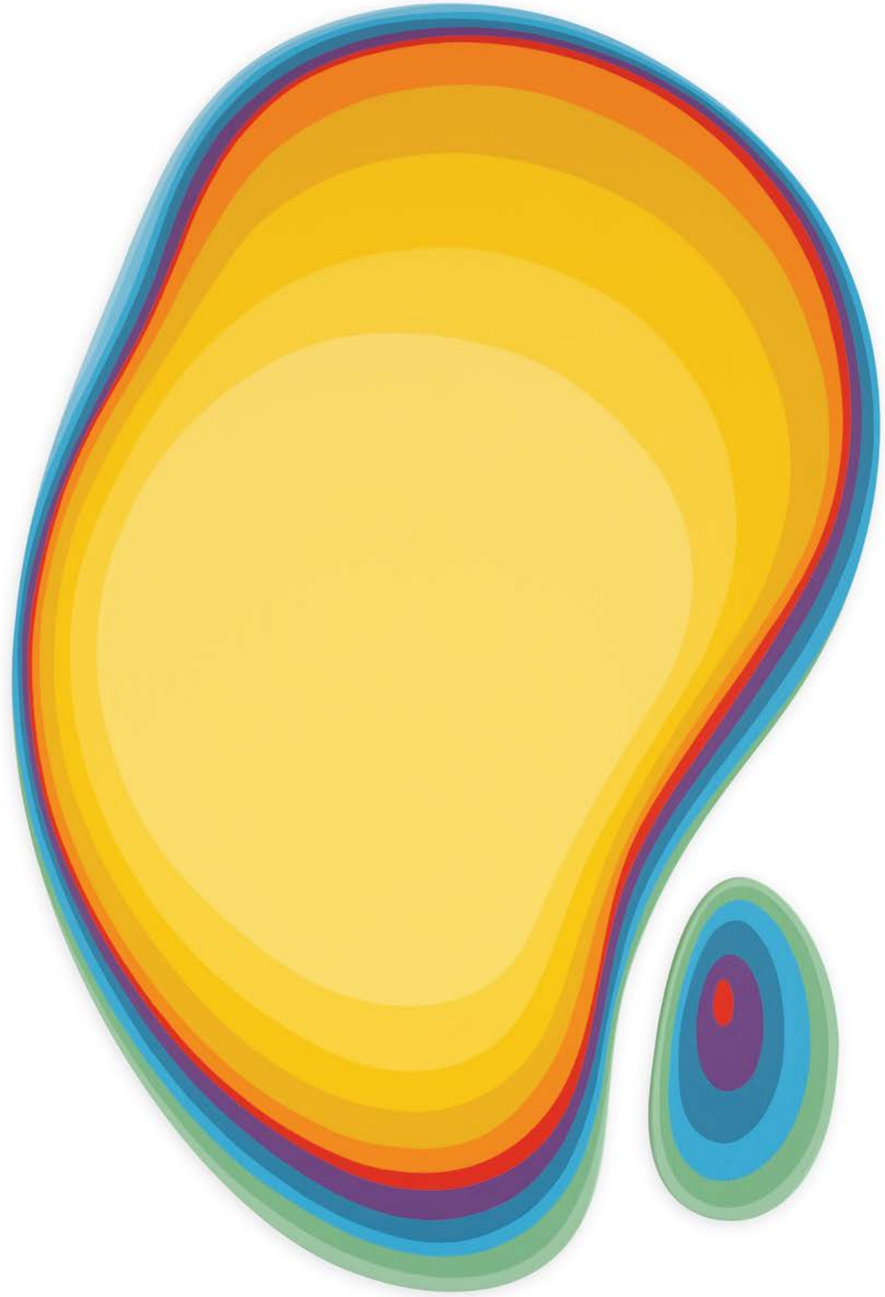

Vertical Yellow, 2017
akryl na plátně / acrylic on canvas, 130 × 90 cm

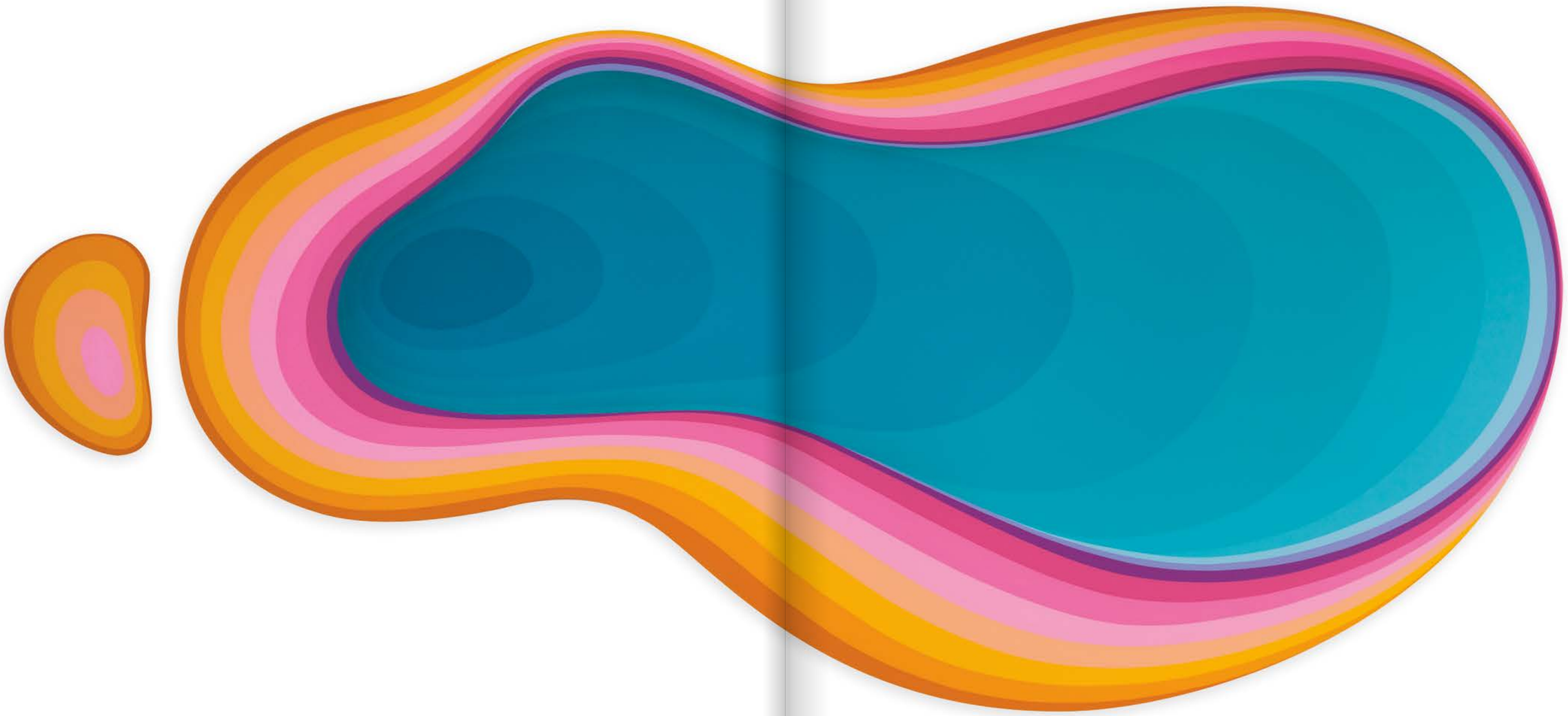

Samaná, 2018
akryl na plátně / acrylic on canvas, 125 × 175 cm

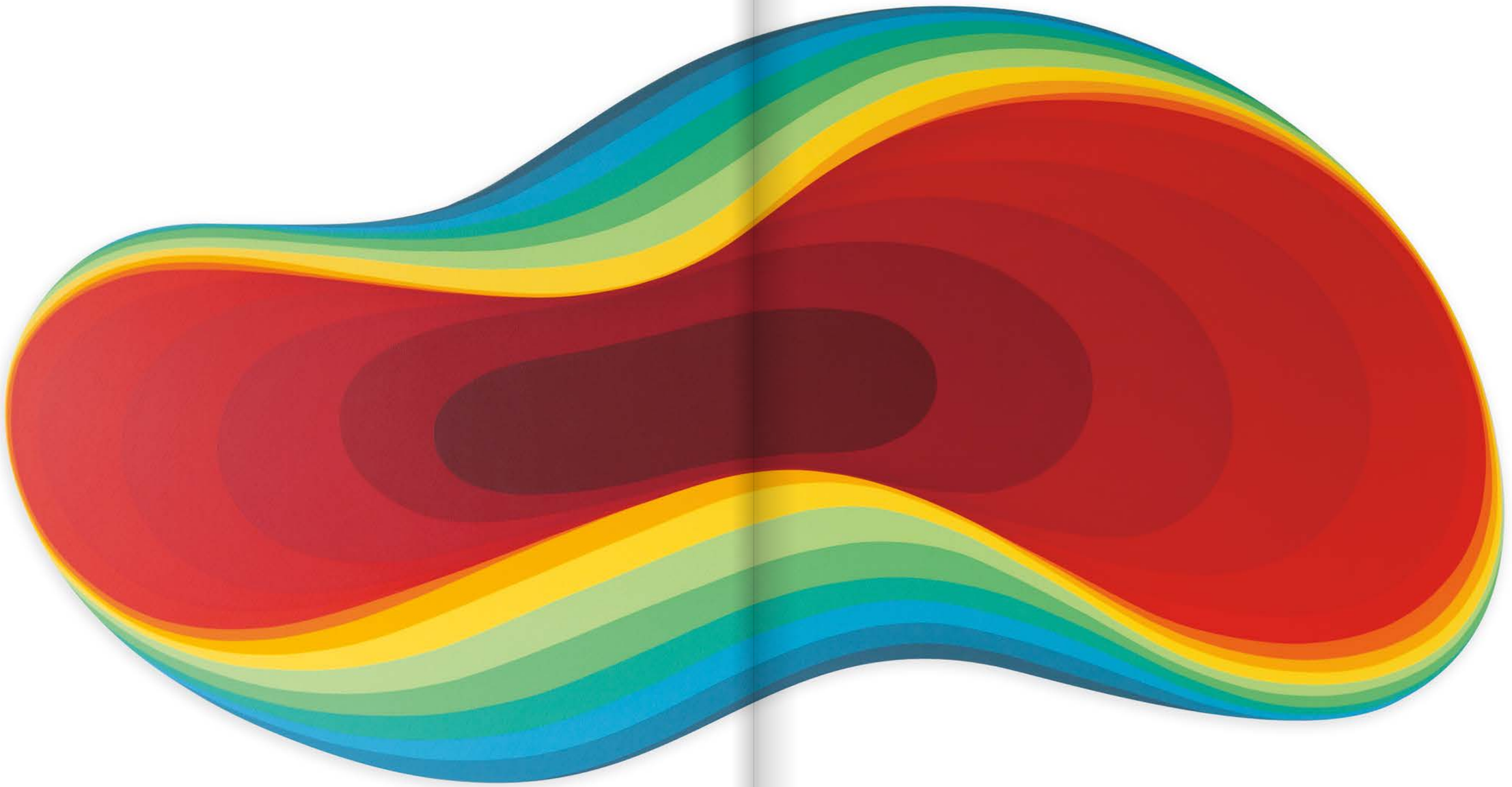

Red Void, 2017
akryl na plátně / acrylic on canvas, 125 × 245 cm

Black Void, 2017
akryl na plátně / acrylic on canvas, 125 × 245 cm

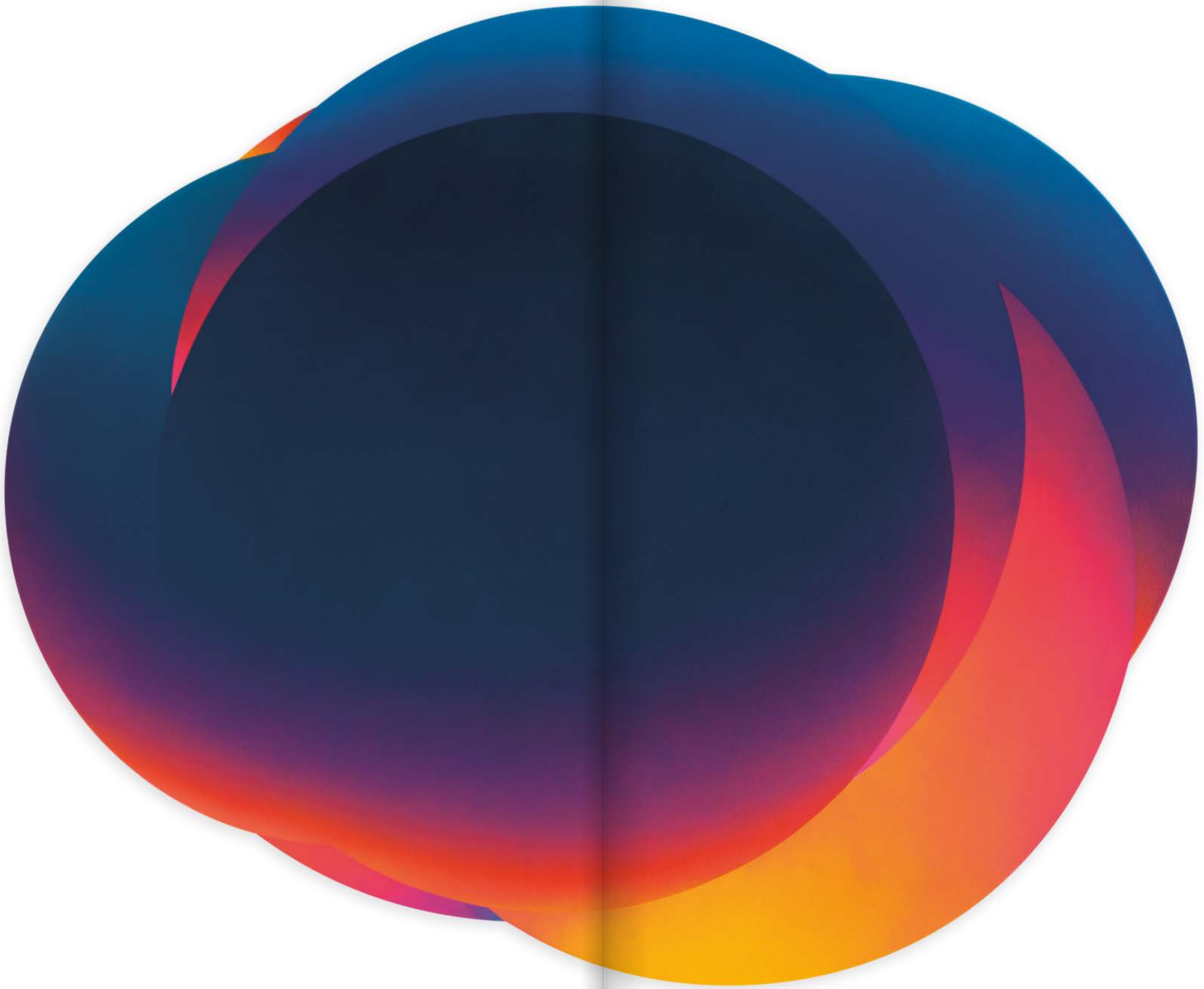

Cloud 1011 PM, 2017
akryl na plátně / acrylic on canvas, 104 × 128 cm

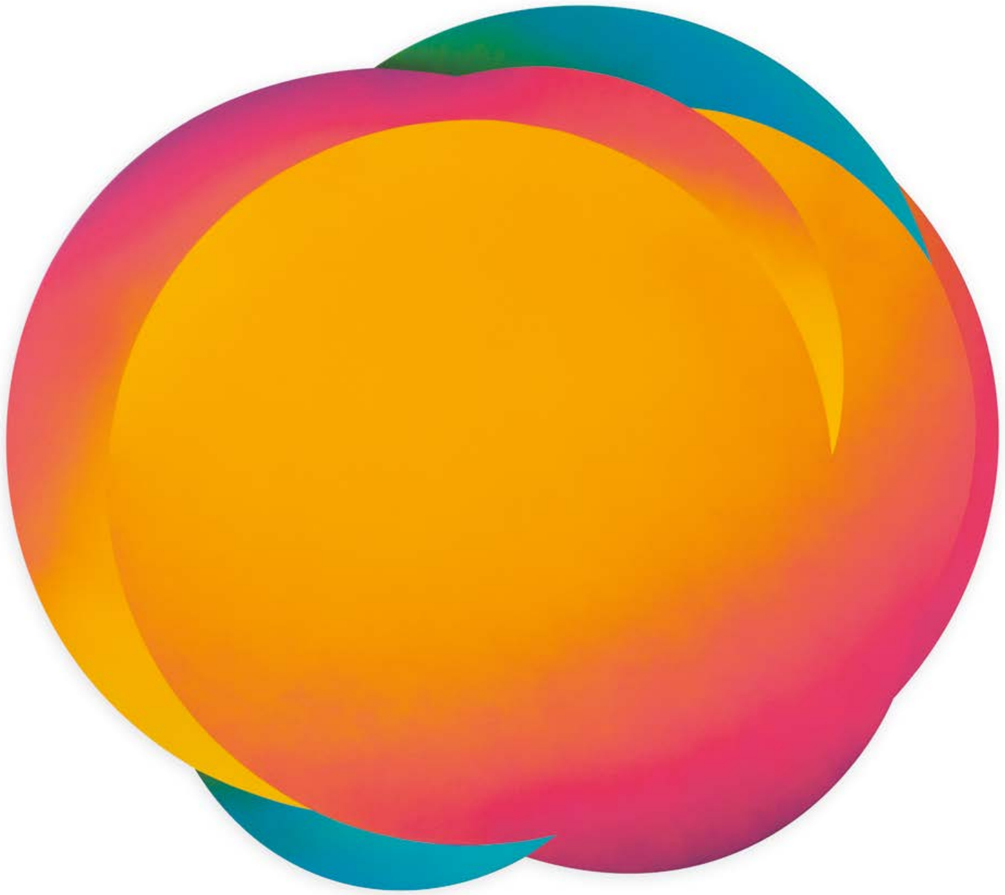

Cloud 1211 PM, 2017
akryl na plátně / acrylic on canvas, 125 × 130 cm

Cloud 644 PM, 2017
akryl na plátně / acrylic on canvas, 90 × 100 cm

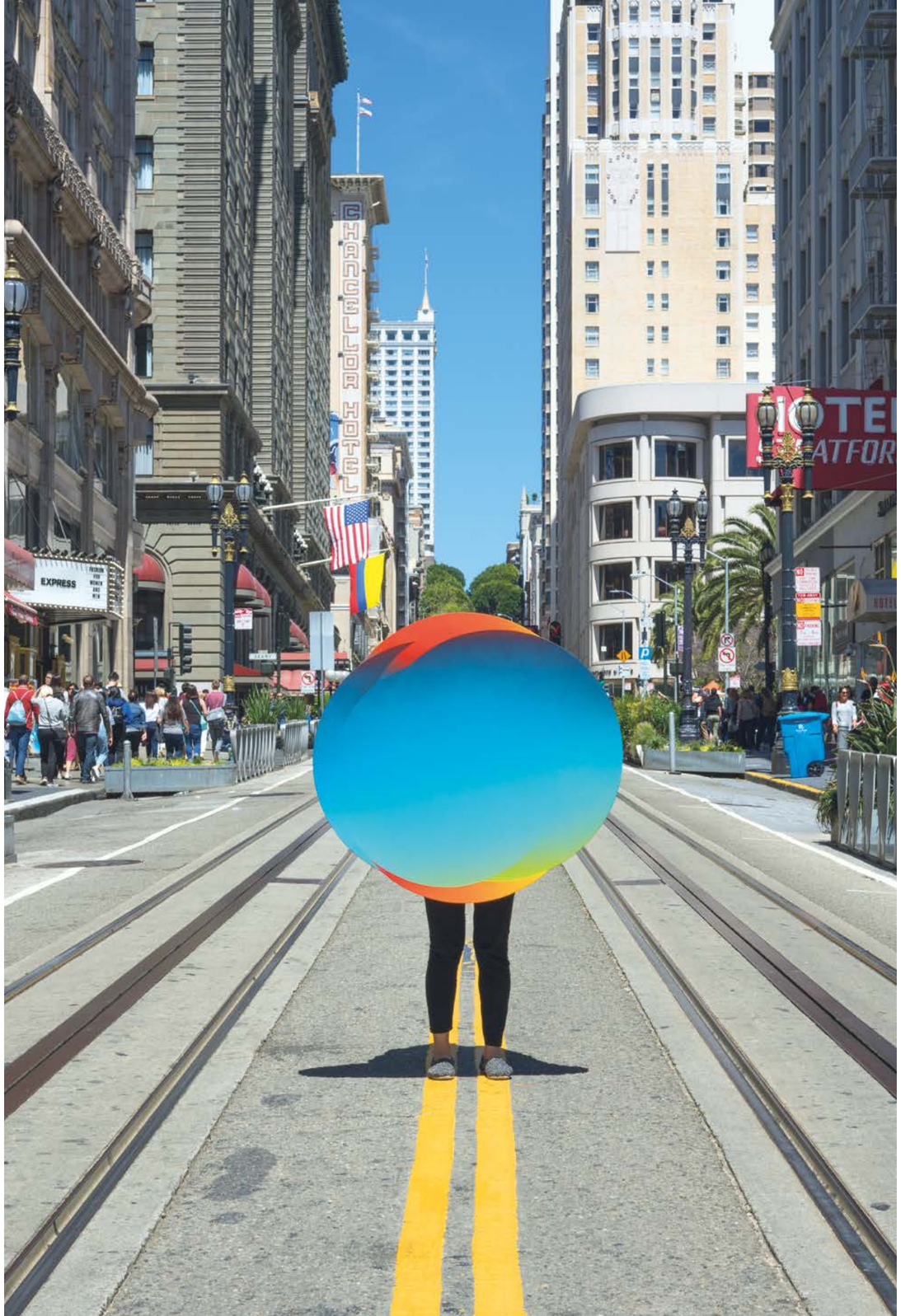

Blue Cloud 1234 PM, 2018
Powel Street, San Francisco

Blue Cloud 1234 PM, 2018
akryl na plátně / acrylic on canvas, ø 100 cm

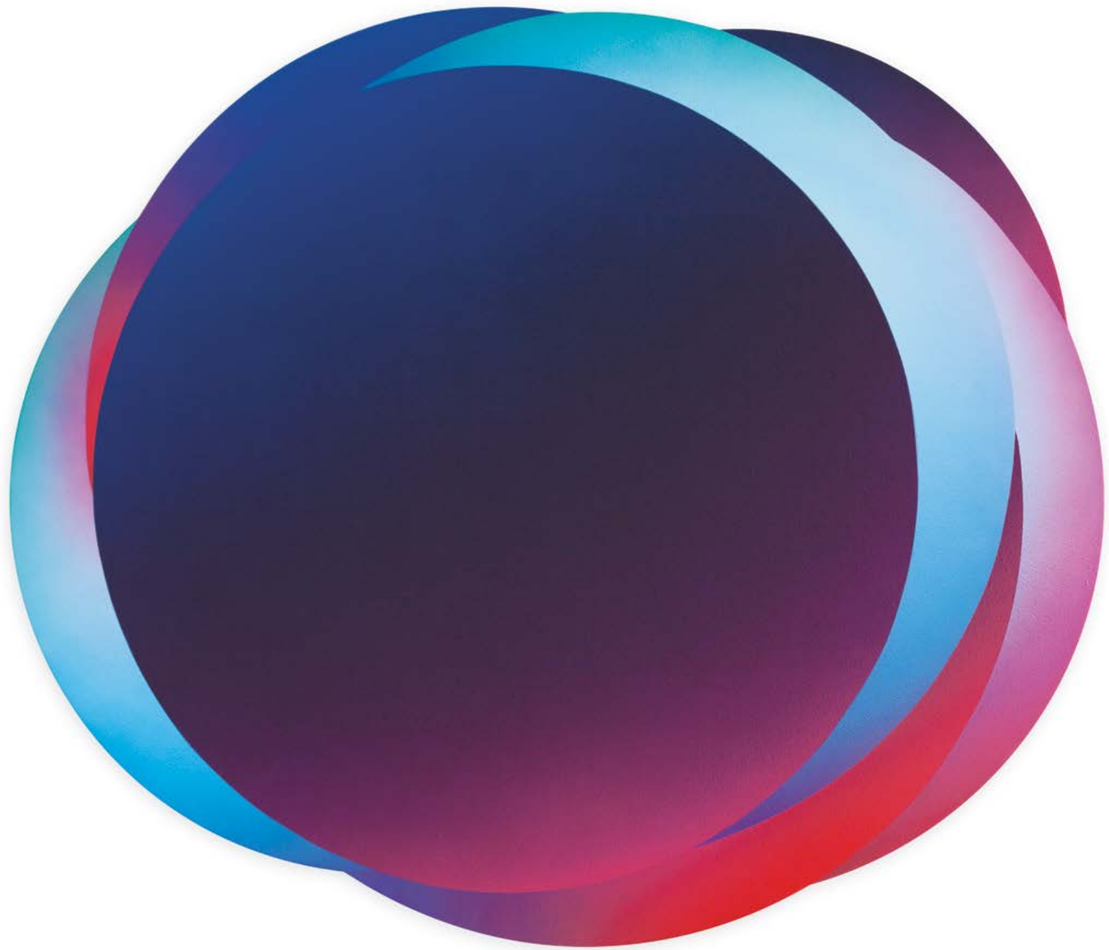

Dark Purple Cloud 0136 PM, 2018
Mission Street, San Francisco

Dark Purple Cloud 0136 PM, 2018
akryl na plátně / acrylic on canvas, ø 100 cm

← Grey Rainbow Cloud 0459pm, 2018
Washington Street, San Francisco

← Grey Gradient 1247 PM, 2018
Alameda street, Los Angeles

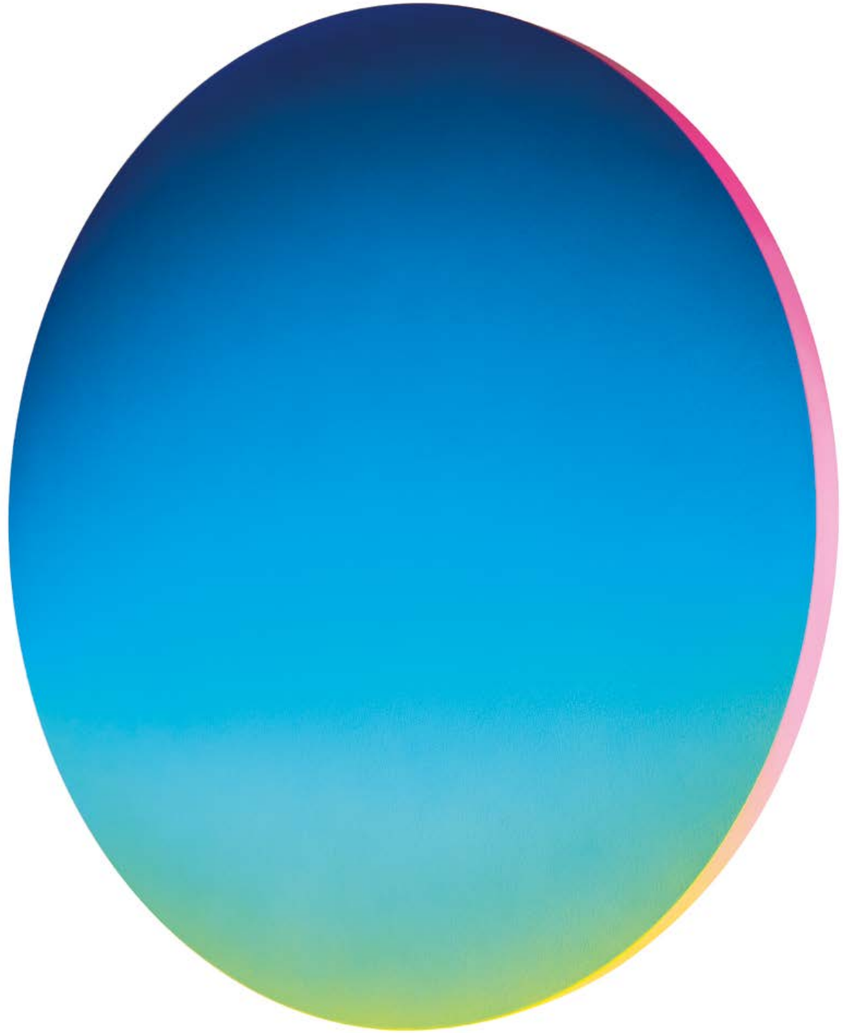

Blue Gradient 1124 AM, 2018
akryl na plátně / acrylic on canvas, ø 100 cm

boční pohled / side view

Black Gradient 0101 PM, 2018
Windsor Boulevard, Los Angeles

Black Gradient 0101 PM, 2018
akryl na plátně / acrylic on canvas, ø 100 cm

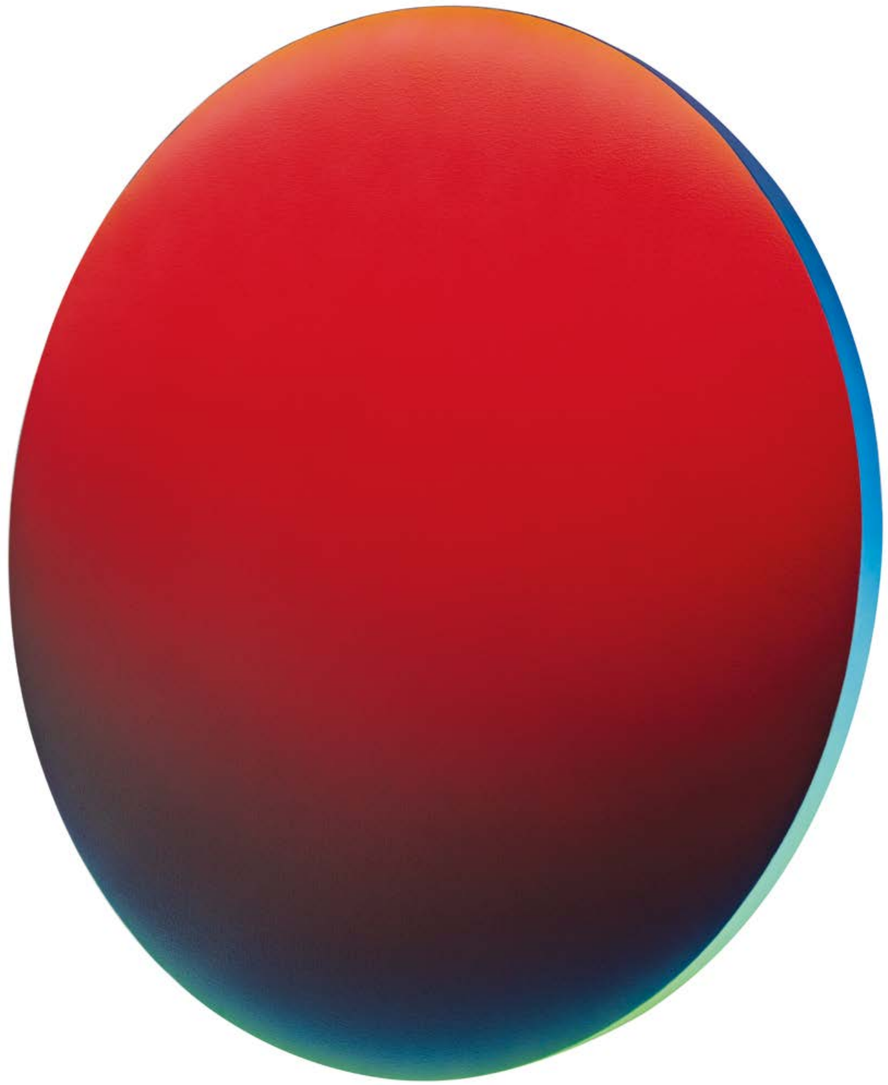

284

285

Red Gradient 1242 PM, 2018
Palm Drive, Los Angeles

Red Gradient 1242 PM, 2018
akryl na plátně / acrylic on canvas, ø 100 cm

Amorfoid, 2018
sklolaminát, barevné báze, lak / fiberglass, color emulsion, varnish, 148 × 97 × 45 cm

Model 3D Pointa v Janově pokoji / Model of 3D Point in Jan's room
Praha, 2002

Pramen, z něhož čerpám

Rozhovor s Janem Kalábem

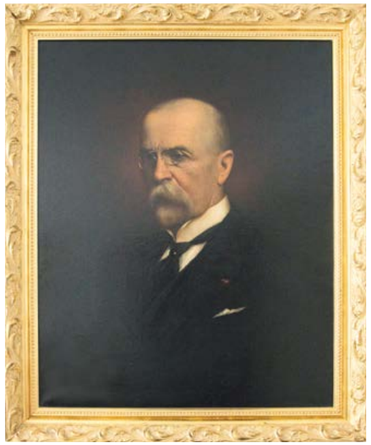

Obraz T. G. Masaryka v bytě rodičů
/ Portrait of T. G. Masaryk in parent's apartment
Praha

Měli jste doma nějaká umělecká díla, která jste mohl vnímat už jako dítě?

Pamatuji si na portrét prezidenta Masaryka od Švabinského. Visel v ložnici rodičů, byl trochu utajený, dodnes je pořád na svém místě. Jako kluk jsem pořádně nevěděl, kdo to je, byl komunismus, nemluvilo se o něm. Vedle Masaryka, který mi utkvěl v paměti nejsilněji, si vzpomínám na hezkou grafiku nočního deštivého Manhattanu.

Kdy jste se začal výtvarně projevovat?

Jako dítě. Odmalička, co si vzpomínám. Dělal jsem to samozřejmě, protože mě to bavilo, a bez jakýchkoliv ambicí. V tom věku malují všichni, jenže pak se to někam vytratí, cosi se přeruší – ale já jsem nikdy nepřestal.

Chtěl jste být umělec?

To mě napadlo až poměrně pozdě. Být umělec pro mě byla až nereálná představa. Kolem sebe jsem nikoho neznal, rodiče byli obyčejní lidi, inženýři, kteří chodili do práce. Umělecké geny se vyskytovaly u příbuzných. Můj strýc, mámin bratr, Zdeněk Flemming, byl architekt, dělal filmovou architekturu. Můj děda byl hudební skladatel Jan Kaláb, psal filmovou hudbu, hrál na piano, v rozhlase roky doprovázel ranní rozcvičky. Měl spoustu přátel, setkal se s Louisem Armstrongem, byl bohém. Lituji toho, že jsem ho nemohl zažít, protože zemřel, když mi byl rok.

Skica k prvnímu graffiti piecu Splash / Sketch for the first graffiti piece Splash
Praha, 1993

Kreslil jste s vášní?

Měl jsem asi nějaký vrozený talent, ale opravdové puzení dělat umění, nějak se vyjadřovat, na mě přišlo až s graffiti. Do té doby jsem sice třeba kreslil zátiší, krajiny, ale nechápal jsem, k čemu je mi to dobré. Měl jsem od toho odstup. Chodil jsem do Lidové školy umění do Šárky k lvě Vodrážkové, koncem základní školy jsem si přibral soukromé hodiny kreslení. Nebyla v tom vášeň. Když jsem poznal graffiti, chtěl jsem to prostě dělat. Bylo to magické.

Kde jste se poprvé setkal s graffiti?

Když jsem jel s rodiči na začátku devadesátých let – poté, co padla železná opona a mohli jsme zase svobodně cestovat – autem do Španělska, uviděl jsem kolem mostů nebo v betonových korytech řek graffiti, čuměl jsem na ně, přilepený na okno, byl jsem z toho u vytržení. Nevěděl jsem, co ty znaky znamenají, neviděl jsem v nich písmena. Říkal jsem si, že třeba jednou pochopím, o co jde. Bylo to pro mě tajemství. Protože jsem neměl ještě vlastní foťák, vzal jsem si sešit a překresloval je. Naprostá fascinace. Ještě nebyl internet, Google, informace se musely shánět a trvalo to. Zajímaly mě tvary a barvy v kombinaci s místem. V Praze se první graffiti objevilo v Chotkově zatáčce a kolem metra Malostranská, a na Kampě.

Kdy vzniklo vaše první graffiti?

V říjnu 1993 na zdi na náplavce u vody, kousek od Sovových mlýnů. Všechno proběhlo rychle, skoro jako ve snu. Ale rozhodně jsem nebyl úplně mimo, protože jsem si svůj piece vyfotografoval, tehdy ještě analogovým fotoaparátem. Od té doby jsem si pokaždé pečlivě dokumentoval všechno, co jsem udělal. Z toho je vidět, že jsem tomu od začátku přikládal dost velký význam.

Připravoval jste se nějak speciálně?

Nic jsem neponechal náhodě. Měl jsem připravenou skicu na kusu papíru. Spreje značky Duplicolor a Auto-K jsem koupil z kapesného, nekradl jsem je, daly se koupit v jednom krámě na úrovni Rozhlasu na Vinohradské, tam jsme chodili všichni. Nebyly ještě speciální trysky, stékalo to… Nejdřív jsem byl Splash, pak Cák, protože SPLASH znamená Cák, ale to bylo

Graffiti is the Well I Draw From

An interview with Jan Kaláb

Growing up, were there any works of art in your home that you could understand already as a child?

I remember a portrait of President Masaryk by Švabinský. It was hanging in my parents' bedroom, where it is to this day. It was kept kind of under wraps – as a boy I didn't really know who it was, it was under Communism, we didn't talk about it. Besides the Masaryk painting, which sticks in my memory the most, I remember a lovely print of Manhattan in the rain at night.

When did you start to express yourself artistically?

When I was a kid. Since early childhood, as far as I remember. I did it naturally because it was fun, without any kind of ambition. Everyone makes drawings at that age, but then it gets lost somewhere, something gets cut off – but I never stopped.

Did you want to be an artist?

That didn't occur to me until fairly late on. Being an artist seemed to me an almost unreal notion. I didn't know anyone like that around me, my parents were ordinary people, they were engineers with day jobs. My uncle Zdeněk Flemming, my mom's brother, was an architect, he worked in film as a set designer. My granddad was the music composer Jan Kaláb, he wrote film music, played the piano, for years he played accompaniments to morning radio workouts. He had lots of friends, he'd met Louis Armstrong, he was a free spirit and I'm sorry I didn't get a chance to spend time with him because he died when I was one.

Were you passionate about drawing?

I guess I was born with some talent, but a real compulsion to do art, to express myself in some way, only came to me when I started doing graffiti. Before that I'd been drawing still lives and landscapes, for example, but I didn't understand what it was good for. I felt detached from it. I went to elementary arts school in Šárka, my teacher was Iva Vodrážková, by the end I was getting extra drawing lessons, tutored individually. There wasn't any passion in it. When I discovered graffiti, I just knew that I wanted to do it. It was magical.

When did you first come across graffiti?

On a car trip to Spain with my parents at the beginning of the 1990s – after the Iron Curtain had come down and we could travel freely again – I saw graffiti around bridges and concrete river beds, I stared at it in amazement, my face stuck to the window, I was totally enraptured. I didn't know what the symbols meant, I didn't see letters in them. I said to myself that there might come a day when I'd be able to grasp what it was about. It was a mystery to me. Because I didn't have my own camera, I got out a notebook and started drawing sketches of it. I was totally fascinated. There was no internet yet, no Google, you had to search for information in all kinds of ways and it was time-consuming. I was interested in forms and colors, combined with a particular location. The first graffiti in Prague appeared in the bend in the road in *Chotkova zatáčka* (Chotek's Bend), around the Malostranská Metro Station and on Kampa Island.

When did you do your first graffiti piece?

In October 1993 on the wall of the quay by the river, not far from Sova's Mills. It all happened really fast, like in a dream. But I certainly wasn't completely out of it, because I took a picture of my piece, back then still with an analog camera. Since then I've carefully documented everything I've ever done. That gives you an idea of how much importance I attached to it right from the outset.

Did you prepare in any special way?

I left nothing to chance. I had a sketch ready on a piece of paper. I bought Duplicolor and Auto-K spray cans with my pocket money, I didn't steal them, you could buy them in a store on Vinohradská Street near the Czech Radio building, we all used to go there. They didn't have special nozzles yet, the paint used to dribble... Initially I called myself Splash, then *Cák*, because that's the Czech word for SPLASH, but it was too short, so after that I became Cake, which led to Cakes, but then I read what the English word actually means, and it seemed kind of dumb to me, so I started writing POINT, but then I went back to Cakes, because the shapes of the letters are better for graffiti.

You made your mark pretty quickly. How did the graffiti community accept you?

It was only just taking shape. We were all in the same boat, we all started more or less in the same way, we didn't even know each other properly. We appeared together in a video by the group WWW Noční můra (WWW Nightmare), it was the first Hip hop video made here, we filmed it in Těšnov in 1993. I appeared under the name Ice J, another of my aliases, but I only wrote that on trash cans with a

Cesta do první třídy / On the way to school in first grade
Praha, 1985

Malba figury, přípravka na VŠUP
/ Figure painting; prep for VŠUP entrance exams
Praha, 1996

Romeo, Key, Cakes, Queens, New York, 2000

Jako Ice-J ve videoklipu WWW
/ As Ice-J in a music video by WWW
Těšnov, Praha, 1993

Vagón, první panel na opuštěném vlaku
/ First painting on abandoned train
Praha, 1994

Ráno po akci / Morning after action
Queens, New York, 2000

Kniha Vandal Squad v domácí knihovně
/ Vandal Squad book in home library

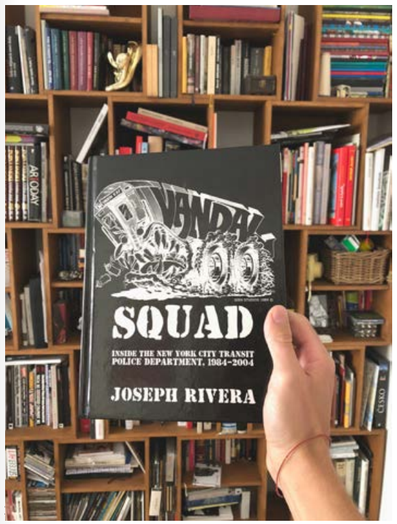

moc krátké, pak jsem byl Cake, z něj vznikl Cakes, jenže pak jsem si přečetl, že to česky znamená koláč nebo koláče, a to mi přišlo hloupé, tak jsem začal psát POINT, ale zase jsem se vrátil k Cakes, protože na graffiti má lepší tvary písmen.

Během krátké doby jste se rychle prosadil. Jak vás přijala graffiti komunita?

Ta se teprve se tvořila. Všichni jsme na tom byli podobně, začínali jsme zhruba stejně, ani jsme se pořádně navzájem neznali. Objevili jsme se společně v klipu skupiny WWW Noční můra, což byl první hiphopový klip u nás, natáčeli jsme ho na Těšnově v roce 1993. Vystupoval jsem ještě jako Ice-J, to bylo moje další jméno, které jsem ovšem jen psal fixem na popelnice, ještě před prvním graffiti. Dva roky mi trvalo, než jsem trochu přišel na to, o co jde.

Jaký jste byl kluk?

Byl jsem hodný. Ve škole asi šprt. I když se rodiče rozvedli, rodina fungovala. Nelhal jsem, doma věděli, že dělám graffiti. Vlaky jsem dělal ne proto, že bych chtěl revoltovat, ale protože jsem chtěl malovat. Nic jiného v tom nebylo. Malování!

Měl jste určený cíl, kam by jste se chtěl dostat? Co vás hnalo dopředu?

Touha příště to udělat líp. To byl hlavní motor. Platí to pořád. Zlepšovat se. Čím víc toho člověk udělá, tím lepší bude. Když jsi na ulici, tak chceš být vidět víc než ostatní, ale to nebyl můj hlavní motiv, i když to jde ruku v ruce. Možná jsem toho mohl udělat i méně, nejsem si jist, jestli to všechno stálo za to, něco jsem při zpětném pohledu odfláknul.

Podle čeho jste hledal místa, kde budete malovat?

Místa byla vždycky hlavní inspirací. Uviděl jsem nějaké, které mě oslovilo, a okamžitě jsem viděl, co bych tam měl udělat. Třeba na Strahově jsem chtěl, aby moje graffiti co nejvíc zapadlo do prostředí, ale jinde jsem se zase snažil, aby bylo vůči okolí co nejkontrastnější, jako jsem to dělal v Chotkově zatáčce. Reagoval jsem na místo.

Kdy jste udělal první vlak?

V roce 1994. Nejprve to asi bylo metro na Kačerově, předtím jsem si to na nádraží v Bubnech vyzkoušel na starém vagónu. Vlaky jsou časově náročnější než zdi, máš na ně sice jenom pár minut, musíš dělat v noci, ale pak na ně číhat přes den a čekat, až přijede souprava, kterou jsi udělal, aby ses mohl podívat na svůj piece na denním světle a vyfotit ho. Fotku jsem sice potřeboval, ale čekání na ni mě otravovalo. Ve světě graffiti je vlak to hlavní. Zeď může udělat každý, ale vlak ne. Je to adrenalin, droga. A chce to mít rychlé nohy. Tehdy jsem to nijak neřešil. V roce 2000 jsem potřeboval téma vlaků uzavřít, a tak jsem odletěl do New Yorku spolu s Michalem Dvořákem a Michalem Škapou, kde jsme dokázali udělat barevné wholecary a panely jako jedni z mála Evropanů, ale také jsme byli zadrženi policií.

Byli jste přistiženi při práci?

Ne, za časů Rudyho Giulianiho bylo v New Yorku trestné mít spreje i v batohu a to byl náš případ. V batozích jsme měli foťáky, na kterých jsme měli nafocené vlaky z předchozích dnů, ale naštěstí je nenapadlo se do nich koukat, ještě to nebyly digitály, takže se jim asi nechtělo vyvolávat film. Tenkrát nás odvedli do cely předběžného zadržení v Bronxu, v pátek večer, takže narváno nejrůznějšími týpky. Vzali nám pasy a v pondělí jsme se museli dostavit k soudu, postavit se dlouhé fronty a čekat, než na nás přijde řada. Byla to zvláštní doba, ještě stála Dvojčata.

Tenkrát už jste studoval umění na vysoké škole. Proč jste si vybral nejprve architekturu?

Ze základky jsem šel na gympl s výtvarkou Na Pražačce, kde jsme měli dvě hodiny výtvarky navíc, byli tam lidi, s kterými jsem si rozuměl. Dělal jsem zkoušky na AVU i na VŠUP, ale vzali

Podzim, první mural / Autumn, first mural
Strahov, Praha, 1997

marker pen, that was before I did my first graffiti pieces. It took me two years to get a decent grasp on what it was all about.

What kind of kid were you?

I was well-behaved. A bit of a nerd at school, I guess. Even though my folks were divorced, our family functioned well. I didn't lie, my folks knew I was doing graffiti. I did trains not because I wanted to be a rebel, but because I wanted to paint. There was nothing else to it. Just painting!

Did you have a goal you were trying to achieve? What drove you forward?

The desire to do it better next time. That was my main driving force. That's still the case. To improve myself. The more a person does something, the better it'll be. When you're doing work on the street, you want to stand out more than anyone else, but that wasn't my main motivation, even though they go hand in hand. Maybe I could've done fewer pieces, I'm not sure if it was all worth it, looking back I rushed a few things I should have done with more care.

How did you select locations for your pieces?

The locations were always my main inspiration. I'd see a place that spoke to me and I could see what I should do there. For example, in Strahov I wanted my graffiti to meld with the surroundings as much as possible, but in other places I wanted to achieve as much contrast as possible, which is what I did in Chotek's Bend. I reacted to each site.

When did you do your first train?

In 1994. The first one was probably the subway train in Kačerov, before that I'd tried it out on an old train car at Praha-Bubny Station. Trains are more time-consuming than walls, even though you only have a few minutes, you have to do it at night, after that you have to hang at around at the station during the day, on the lookout for your train so you can see your piece in daylight and take a picture. Even though I needed the photo, the waiting got on my nerves. In the world of graffiti, trains are the main thing. Anyone can do a wall, but not a train. It's full of adrenalin, it's a drug. And you've got to be quick on your feet. Back then I didn't think about it much. In 2000 I needed to close off the theme of trains, so I flew to New York with Michal Dvořák and Michal Škapa where we managed to do color wholecars and panels, something few Europeans had ever done, but we also got nabbed by the police.

Did they catch you while you were working?

No, but when Rudy Giuliani was in office, it was a criminal offence in New York to have spray cans even in your rucksack, which was our case. We had cameras in our rucksacks with pictures of the trains we'd painted in the previous days, but luckily it didn't occur to them to examine the films, the cameras weren't digital yet, so I guess they couldn't be bothered to get them developed. They put us in a pretrial detention cell in the Bronx, on a Friday night, so it was packed with all kinds of unsavory characters. They took away our passports and on Monday we had to go to court, stand in a long line and wait our turn. It was a weird time, the Twins were still standing.

By then you were already studying at art school. Why did you initially opt for architecture?

I went from elementary school to the Na Pražačce Gymnasium, a high school with an art focus, where we had two additional art classes, there were people there that I got on with. I did entrance exams for both AVU (Academy of Fine Arts in Prague) and VŠUP (Academy of Arts, Architecture and Design in Prague), but I was accepted to VŠUP... I guess the work I submitted back then wasn't artistic enough. I'd worked hard to prepare, three times a week I went to figure drawing class in the studio of the painter Boris Jirků, in the end I was admitted to Eva Jiřičná's studio to study architecture. It seemed to me like the shortest way to the world of art, it was an opportunity to couple technical and artistic thought.

That didn't last long, though...

After one particular party, I was the last person left in the studio, all around me there were these precise architectural designs and I thought, my God, what am I doing here, is this really what I want to do? I realized it was a mistake. Also, there was math, descriptive geometry, calculations – all subjects I'd had enough of since high school. I decided to drop out. Luckily one of the mandatory subjects in the first year was sculpture, which I was enthusiastic about. The head was the sculptor Jiří Beránek, who thought I was talented and mentioned that I could transfer to his studio. So I let myself get kicked out, did the entrance exams again and he then enrolled me in his studio. But soon after I realized that if I was going to do every task required by the professor, I wouldn't have any time for graffiti and that was my priority. Then I transferred to Jitka Svobodová's studio at AVU, initially on a temporary placement, but I ended up staying there. Beránek held the fact I'd left his studio against me to some extent, his style was too authoritative, but he wanted us to do everything he asked of us, I couldn't do a figure of a warrior for no particular reason – that was the first task he gave us – I just didn't get why I should do something that I can't relate to in any way. Whereas professor Jitka Svobodová gave me complete freedom. She respected the path I'd chosen, everyone was easy going at AVU, they accepted everything I came up with. I was lucky with the people I met. I guess that was because I chose them myself.

Spolužáci pomáhají, Ateliér kresby Jitky Svobodové
/ Fellow students helping out, Jitka Svobodová Drawing Studio
AVU, Praha, 2004

Ilegální vernisáž / Illegal show opening
Náměstí Republiky, Praha, 2001

Detail, Těšnov, Praha, 2001

Konstrukce objektu Flaming Point
/ Constructing Flaming Point sculpture
AVU, Praha, 2004

Přeprava objektu Flaming Point
/ Transporting Flaming Point sculpture
AVU, Praha, 2004

SOS 18, budoucí Trafačka / future Trafačka
Praha, 2006

mě na VŠUP... na AVU asi moje práce, které jsem předkládal, tehdy nebyly dost umělecké. Připravoval jsem se poctivě, chodil jsem třikrát týdně kreslit figuru podle modelu k malíři Borisi Jirků, nakonec mě vzali na architekturu do ateliéru Evy Jiřičné. Přišlo mi to jako nejbližší cesta do světa umění, možnost spojení technicistního a uměleckého myšlení.

Ale dlouho vám to nezůstalo...

Na jednom večírku jsem zůstal sám v ateliéru, všude kolem visely přesně provedené výkresy – a mě napadlo, panebože, co tady vůbec dělám, tomuhle se opravdu chceš věnovat? Došlo mi, že to je omyl. Do toho matematika, deskriptiva, výpočty, předměty, ze kterých jsem byl unavený už z gymnázia. Vykašlal jsem se na to. V prvním ročníku bylo naštěstí povinné modelování, které mě nadchlo. Vedl ho sochař Jiří Beránek, podle něhož jsem měl talent, a zmínil se, že bych k němu mohl přestoupit. Takže jsem se nechal vyhodit, znovu jsem dělal přijímačky – a on mě potom přijal k sobě do ateliéru. Jenže jsem zjistil, že když budu plnit úkoly, které po mně profesor požadoval, tak nebudu mít vůbec čas na graffiti a ta pro mě byla prioritou. Přestoupil jsem proto na AVU k Jitce Svobodové, nejprve jako na stáž a pak jsem tam už zůstal. Beránek mi to měl trochu za zlé, že jsem ho opustil, ale vedl to příliš pevnou rukou, chtěl, abychom ho následovali, nemohl jsem udělat jen tak figuru bojovníka, což byl první úkol, prostě jsem nechápal, proč bych dělat něco, k čemu jsem neměl pražádný vztah. Kdežto Jitka Svobodová mi dala úplnou svobodu. Profesorka respektovala moji cestu, na AVU byli všichni v pohodě, všechno, s čím jsem přišel, akceptovali. Měl jsem štěstí na lidi. Asi to bylo dáno tím, že jsem si je vybíral.

Prošel jste s větší či menší mírou intenzity různými uměleckými obory. Čím pro vás byla tato pestrá studijní zkušenost přínosná?

Především jsem byl obklopen zajímavými lidmi. Šel jsem do bufetu na oběd a vedle seděli velcí umělci jako Jaroslav Róna nebo Michael Rittstein, Jiří Sopko. Něco jsem od nich zaslechl a ovlivnilo mě to. Stačilo pár vět, všechno, co řekli, jsem hltal. Jitka Svobodová vyprávěla o undergroundových výstavách v osmdesátých letech dvacátého století, které se konaly na tajných místech, ale stejně je naháněla policie. Od štukatérů na Akademii jsem se naučil odlévat, díky tomu jsem mohl udělat stovku pointů, které jsem rozmístil po Praze. Truhláři mi ochotně půjčovali vrtačky, pily, nezištně mi pomáhali. Ale kamarády jsem měl nejvíc z graffiti komunity, na Akademii výtvarných umění jsem příliš mnoho blízkých přátel neměl. Vlastně se dá říct, že jsem byl tak nějak mimo.

Proč jste na začátku nového století začal psát do svých graffiti texty?

Chtěl jsem asi měnit svět. Pak jsem pochopil, že je to blbost. Zpětně mě překvapilo, že je lidé opravdu četli. Bylo to období na začátku nového století. Do graffiti nazvané Město na Těšnově jsem vepsal jako do křížovky různá sousloví, pak jsem to ještě zopakoval po povodních v roce 2002... Bylo to patetické, psal jsem také o svém tátovi, který předčasně zemřel. Tehdy nebyl Facebook, používal jsem namísto něj zeď, abych vyslovil, co mě trápí. Bylo to asi ode mě naivní, možná jsem se cítil jako pán Těšnova... Byla to ještě doba, kdy jsem úplně nechápal, že svět je mnohem větší, než se mi zdá, a já nejsem jeho středem. Pro mě to bylo důležité. Těšnov se stal mou hlásnou zdí. Byl v tomhle ohledu jedinečný, zvlněný, komplikovaný, blízko centra, kolem jezdily tramvaje, lidé ještě nekoukali do mobilů, ale krátili si čas tím, že koukali kolem sebe.

Jak došlo k tomu, že jste jako vůbec první vstoupil do prostoru s objekty vycházejícími z graffiti?

Paradoxně prvního prostorového Pointa jsem udělal v roce 2001 na výstavu Fragments 4 do Mánesa a pak jsem de facto jen to, co bylo vystaveno v galerii, přenesl na ulici. Jedním z faktorů, který mě v graffiti omezoval, byl počet zdí, na nichž jsem mohl pracovat. Spoustu z nich jsem dělal několikrát dokola, přejížděl svoje malby, a to jenom proto, že nebyla možnost malovat jinde. Bylo to vynucené okolnostmi. Když jsem vstoupil do prostoru, zjistil jsem, že můžu dělat to samé, aniž bych ale potřeboval zeď. To bylo pro mě nejcennější. Zbavil jsem se závislosti na zdech! Další výhodou je, že když jde o graffiti objekty, tak většinou nikdo nepozná, že je to vlastně graffiti, a nikoho nenapadne, že by se mělo odstranit. Lidé k tomu mají jiný vztah, mnohem větší přirozenou úctu, asi to nějak souvisí s hmotou a materialismem, jenž je v nás zakořeněný.

You've had varying degrees of experience with different disciplines of the arts. In what way has this diverse study background been beneficial to you?

Most importantly, I was surrounded by interesting people. I'd go to lunch in the cafeteria and I'd be sitting next to great artists like Jaroslav Róna, Michael Rittstein or Jiří Sopko. They'd say something to me and it would have an influence on me. A few sentences were enough, I drank in everything they said. Jitka Svobodová used to recount stories about underground exhibitions in the 1980s which were held in secret locations, but even so they were still pursued by the police. I learned to cast materials from the plasterers at the Academy and thanks to that I could make hundreds of POINT graffiti sculptures that I put in various places around Prague. The carpenters were happy to lend me drills, saws, they helped me selflessly. But most of my buddies were from the graffiti community, I didn't have very many close friends at AVU. In fact, you could say I was a bit of an outsider there.

Why did you start writing texts into your pieces at the start of the new millennium?

I guess I wanted to change the world. Then I realized that it was dumb. I was surprised later on when I found out that people had actually read them. It was a phase at the start of the new century. I wrote various phrases into a piece called Město na Těšnově (Těšnov City), like entries in a crossword puzzle, then I did it again after the floods in 2002… it was full of pathos, I also wrote about my dad who died before his time. There was no Facebook back then, instead I used the wall to express what was troubling me. I guess it was naïve, maybe I felt like the Master of Těšnov… It was still a time when I didn't understand that the world is much bigger than it appears to me, and that I'm not the center of it. For me it was important. The wall became my megaphone. Těšnov was unique in that way. It's a complex, undulating space near the city center. Trams go by there, back then people weren't looking at their phones all the time yet, so they made time go faster by looking around.

How did it transpire that you became the first person to bring graffiti-inspired sculptural objects into public space?

Paradoxically, I made the first three-dimensional POINT in 2001 for the exhibition *Fragments 4* at Mánes and then I basically just transferred what had been on show in the gallery to the street. One of the factors that limited me with graffiti was the number of walls I could use for my work. I did lots of them several times, over and over, painting over my earlier work simply because there was nowhere else to paint. I was forced to do it by circumstance. By taking my work into the third dimension, I discovered that I could do the same thing without needing a wall. That was the most valuable thing for me. I got rid of my dependency on walls! Another advantage is that with a graffiti-object, for the most part no one recognizes it as graffiti, and it doesn't occur to anyone to remove it. People relate to it differently, they naturally have much more respect for it, I guess it's something to do with material and materialism, which is deeply rooted in us. For me the shift was imminent. I was looking for a different path to take, one that would enable me to move forward, and in the end it I was able to do that.

But it's a more complicated way of working, you need more than spray cans…

That's where the art schools helped me, I learned to work with various materials, machine tool them, prepare them and then it was just a matter of assembly at the right location. One of the most important endeavors for me was the POINT sculpture on Palach Square in Prague. At the time it was possibly the biggest graffiti object in the world and it lasted in situ for three weeks before it was removed. It was a regular illegal piece, without any kind of approval from the authorities, and it resonated strongly with the public. I realized that it's possible to work with regular exterior public space, in this case situated between the Rudolfinum, VŠUP and the Philosophical Faculty, without damaging it. I was no longer confined to the wall. I was very restricted in the center of Prague because it's a historic preservation area, it was like my hands were tied. I suffered when I saw a beautiful wall, because I couldn't use it.

What role was played in the development of your artistic practice by Trafačka *in Vysočany, where in 2006 you were present at the birth of a community which existed for eight years and not only influenced Prague's independent art scene, but also made its mark beyond the borders of the Czech Republic?*

In Trafačka I became an artist. I'd finished my studies and I was looking for a place to work, a studio, a gallery. The space was offered to me by Dana Malá from project SOS 108 which looks after kids from care homes. I was doing a spray-painted logo for her for use on their websites and elsewhere, and she knew I was trying to find a place where I could work. Her husband was the representative of a company called PSN which owned a building that was a former electrical substation – I'd used its wall for the SOS 18 logo. I was at the right place at the right time with the right people. Initially the place seemed pretty huge, but then I said to myself that it was an opportunity to offer studio space to some friends of mine and it didn't seem so big anymore… I started thinking about my practice in a different context. Before that, public space had been enough for me. Suddenly there was a gallery at my disposal and progressively I arrived at a point where I could do fine art. Because of Trafačka I started doing gallery art, which was also a

Zahájení provozu v Trafačce / Trafačka opening
Praha, 2006

Výroba 3D Pointa / Making of 3D Point
Trafačka, Praha, 2007

Point na motivy Františka Kupky pro reklamní spot Národní galerie v Praze / František Kupka-inspired Point piece made for National Gallery in Prague commercial
Kladno, 2002

Výroba organických rámů v ateliéru / Making organic frames at the studio
Holešovická tržnice, Praha, 2018

Přeprava obrazu v rámci projektu *Art in Public* / Transporting painting, *Art in Public* project
subway, New York, 2014

Ateliér v Trafačce / Studio in Trafačka
Praha, 2011

Ateliér / Studio
Sunset Park, Brooklyn, New York, 2014

Bylo to na spadnutí. Hledal jsem jinou cestu, kam se posunout, a to se mi nakonec povedlo.

Ale je to složitější, protože už vám nestačí spreje…

V tom mi právě pomohly školy, kde jsem se naučil dělat s různými materiály, obrábět je, připravovat si je. Pak je stačilo nakonec poskládat na správném místě. Jedna z mých nejdůležitějších věcí byl Point na Palachově náměstí v Praze. Tenkrát to byl možná největší graffiti objekt na světě a na místě vydržel tři týdny, než ho odstranili. Bylo to klasické ilegální dílo, bez posvěcení úřadů, a hodně rezonovalo na veřejnosti. Uvědomil jsem si, jak se dá pracovat s klasickým venkovním prostorem, v tomto případě mezi Rudolfinem, Vysokou školou uměleckoprůmyslovou a budovou Filozofické fakulty, aniž bych mu ubližoval. Už jsem nemusel být přilepený na zeď. V památkově chráněné Praze jsem byl hodně omezený, až spoutaný, trpěl jsem, když jsem viděl krásnou zeď, ale věděl jsem, že není možné ji použít.

Jakou roli ve vývoji vaší tvorby sehrála Trafačka ve Vysočanech, kde jste stál v roce 2006 u zrodu komunity, jež během svého osmiletého fungování výrazně ovlivnila pražskou nezávislou uměleckou scénu a měla mezinárodní přesah?

V Trafačce jsem se stal umělcem. Dostudoval jsem a shánět jsem něco, kde bych mohl pracovat, kde bych mohl mít ateliér a galerii. Prostory mi nabídla paní Dana Malá z projektu SOS 18, starající se o děti z dětských domovů, pro niž jsem měl nastříkat logo, které by používali na svém webu i jinde. Ona věděla, že sháním místo, kde bych mohl pracovat. Její manžel byl jednatelem společnosti PSN, které budova bývalé trafostanice patřila – právě na její zeď jsem nastříkal logo pro SOS 18. Byl jsem ve správný okamžik na správném místě a se správnými lidmi. Trafostanice mi nejdřív přišla velká, ale řekl jsem o možnosti mít tam ateliér několika kamarádům, a už se tak velká nezdála… Začal jsem přemýšlet o tvorbě v jiných souvislostech. Předtím mi stačil veřejný prostor. Najednou byla k dispozici galerie, postupně jsem se dopracovával k tomu, abych dělal volné umění. Trafačka mě přivedla ke galerijnímu umění, což mělo přímou souvislost s ateliérem, kde jsem mohl pracovat čtyřiadvacet hodin denně, aniž by mě někdo rušil. Užíval jsem si neuvěřitelného klidu, nemohl jsem se toho nabažit. Najednou jsem maloval pomocí štětců, které jsem vyměnil za spreje, pomocí nichž ještě vznikly první obrazy.

Přesto vaše obrazy pořád z graffiti do značné míry čerpaly.

Graffiti je pro mě jako pramen, z něhož čerpám. Vycházel jsem z toho, co jsem důvěrně znal, jinak bych ani tomu, co jsem dělal, nemohl věřit. Postupně jsem abstrahoval písmena, jejich průniky, obdélníky, šlahouny a kruhy a čistil jsem to. Zkoušel jsem, co z toho vznikne. Pak jsem z nich vyhodil čtverec a zůstaly jenom kruhy, takže jsem abstrahoval abstrakci a pořád v tom pokračuju.

Jací umělci vás inspirují?

Vážím si Františka Kupky, je mi blízký tím, že řešil pohyb a průnik určitých elementů, zajímaly jej vztahy barev a tvarů. Ve své práci jsem k tomu také dospěl, i když v mnohem minimalističtější podobě. Ale není to tak, že bych z něj přímo vycházel, prostě jen vnímám určitou spřízněnost. Především mě inspiruje umělcova cesta, přístup a uplatnění umění ve velkém měřítku, jako to dokázali Keith Haring, Anish Kapoor nebo Olafur Eliasson. Každý je jiný, ale dokázali obrovské věci, kterými ovlivnili nejenom svoje bezprostřední okolí, povedlo se jim promlouvat globálně, impozantně a hlavně srozumitelně.

Cítil jste, že vstupujete na neznámé území, když jste opustil zeď a začal malovat na plátno?

Bylo to bolestné. Než jsem v malování dosáhl jistoty, trvalo mi to pár let. Problém mi dělal zejména přechod z velkých formátů, na které jsem byl z ulice zvyklý, na mnohem menší obrazy. Najednou jsem se musel jakoby scvrknout… Změnil jsem techniku, osvojoval jsem si postupně práci se štětcem, což mi trvalo asi čtyři roky, než jsem se ji naučil natolik, abych ji ovládal. Učil jsem se sám na sobě, prostřednictvím zkoumání historie svých obrazů, které jsem analyzoval po stránce jak technické, tak tematické.

V čem tkví hlavní rozdíl mezi prací se sprejem a se štětcem?

Sprej je vhodný pro větší měřítka, protože limit jeho stopy, kterou zanechává, je jeden centimetr, ale to, co vypadá dobře na zdi, je na obraze nechtěný punk. Ale to platí celkově o přechodu z ulice do galerie: zatímco ve veřejném prostoru nezáleží na detailu, na kvalitě provedení, tak to samé ve vnitřním čistém prostoru neobstojí. Věci na ulici jsou dělané na pozorování v pohybu, kdežto v galerii je více času na vnímání obrazu, divák je v úplně jiném rozpoložení – jakmile vstoupí do galerie, jde

direct consequence of the fact that I had a studio there where I could work twenty-four hours a day without anyone disturbing me. I enjoyed the extraordinary peace and quiet, I couldn't get enough of it. Suddenly I was painting with brushes, instead of spray cans, although I still used those for the first paintings I made there.

Even so, your canvas paintings still drew on graffiti to a large extent.

For me graffiti is like the well I draw from. My starting point was what I was already intimately familiar with, otherwise I couldn't even have had any belief in what I was doing. Progressively I abstracted the letters, their intersections, rectangles, arcs, circles, then I proceeded to simplify them. I was testing out where it would lead. Next, I discarded the square and was left only with circles. I was abstracting an abstraction, and I'm still doing that now.

Which artists inspire you?

I have high regard for František Kupka, I have a close connection to him because he dealt with movement and the interpenetrations of certain elements, he was interested in the relationships between colors and forms. That's also where I ended up with my practice, even though it's much more minimalist. But it's not like I actually derive my work from his, I'm just aware of a certain affinity. Primarily, what I find inspiring is the artist's journey, their approach to art and working with art on a grand scale, as achieved by people such as Keith Haring, Anish Kapoor and Olafur Eliasson. Each one is different, but they achieved huge things with which they didn't just influence their immediate surroundings, but they managed to make global statements with their impressive and – most importantly – intelligible voices.

Did you feel like you were entering unfamiliar territory when you left walls behind and started painting on canvas?

It was painful. It took me a few years before I felt secure with working on canvas. The biggest issue for me was the transition from the large formats I was used to on the street to much smaller ones. Suddenly it was as if I had to shrink myself... I altered my technique, I was learning to work with a brush, it took me about four years before I could do it well enough to be able to master it. I learned on myself by examining the history of my pieces, which I analyzed both technically and thematically.

What's the main difference between working with sprays and a brush?

Spray paint is suitable for larger scale work, because the lower limit of the width of the mark you can make is one centimeter, but what looks good on a wall, inadvertently becomes something that looks punk on canvas. But that applies to the transition from street to gallery in general: Whereas in public space neither detail nor the finish are important, the same can't be said of a clean, interior space, there it won't make the cut. Pieces out on the street are made to be observed while moving, whereas in a gallery there's more time to view a work, viewers are in a completely different state of mind – as soon as they enter a gallery, they go there with the intention of investing their time. The transformation of street art into studio work is about the fact that fine art has to be more permanent, it has to resist the aging process. When you paint on a wall you don't think it's going to last forever, but only for a certain moment when you have a chance to photograph it.

Zátiší se štětci / Brushes at the studio
Letná, Praha, 2015

You started by making regular rectilinear paintings, nonetheless over the last four years you've moved on to circular formats.

Around 2013 I was making pieces composed of non-concentric circles, then I did a wall piece in Argentina which was just a black disk, the symbol of a cosmic black hole which fascinates me. Not long after that I went to New York. I realized that I had to work with circular frames because the frames define the painting – they become part of the composition. I looked for them in New York, but couldn't find them anywhere, until by chance I came across a few in a store on 14th Street where they had five circular frames because someone had had them custom made, but never picked them up. As time went by I ended up buying all five and stretched a primed canvas on them. If I'd had them made to order, I would have paid a small fortune. Later I learned to do it myself, making my own circular frames and stretching canvas on them.

Malování chodníků / Painting sidewalks
Letná, Praha, 2014

You photographed the circular paintings on busy streets. How did you get that idea?

I wanted the photographs to be authentic, different to those taken in the studio. Initially I thought I'd photograph each painting in a different part of the city, but then I realized that Manhattan is ideal because of the long perspective created by the skyscrapers. Some years later I repeated the project in San Francisco, which is hilly, and in Los Angeles with its palm lined boulevards. The cities became the backdrops to the paintings and at the same time I got to talk to people I wouldn't have met otherwise. At the right time of day, when the sun was as high as I needed, I took a painting and asked a passerby who seemed to me to be right for the painting to pose with it for half a minute while the cars were waiting for a green light. At that moment it was stressful, but unforgettable nonetheless. I briefly listened to people's stories, met a Vietnam vet, whom I wouldn't have gotten to know as a tourist. It was a

Cakes, Ipanema, Rio de Janeiro, 2014

Cakes, Sofia, 2011

Ateliér / Studio
Holešovická tržnice, Praha, 2018

Ateliér / Studio
Riviera Beach, 2016

do ní s úmyslem investovat svůj čas. Přerod streetartu do ateliérové tvorby spočívá v tom, že volné umění musí být trvanlivější, odolávat stárnutí. Na zdi se nemaluje s tím, že to bude na věčnost, ale jenom pro určitý okamžik, kdy vznikne fotka.

Začínal jste malovat obrazy klasických pravoúhlých formátů, nicméně v posledních čtyřech letech jste dospěl k formátům kruhovým.

Kolem roku 2013 jsem dělal obrazy z nesoustředných kruhů, potom jsem namaloval v Argentině zeď, na níž byl jenom černý kruh, symbol vesmírné černé díry, která mě fascinuje. Zanedlouho potom jsem odjel do New Yorku. Pochopil jsem, že potřebuju dělat kruhy na rámy, protože ty rámy definují obraz – stávají se součástí kompozice. V New Yorku jsem hledal kruhové rámy, ale nikde nebyly, dokud jsem na ně náhodou nenarazil v obchodě na čtrnácté ulici, kde jich měli pět, protože si je kdosi nechal vyrobit, ale nikdy si je nevyzvedl. Postupně jsem je koupil všechny, opatřil je našepsovaným plátnem. Kdybych si je měl nechat udělat na zakázku, nedoplatil bych se. Pak jsem se naučil dělat sám rámy jako kruh a na ně napnout plátno.

Kruhové obrazy jste nechal fotografovat na rušných ulicích. Jak vás to napadlo?

Chtěl jsem, aby vznikly autentické fotografie, jiné než ateliérové. Nejdřív jsem si myslel, že každý obraz nafotím v jiné čtvrti, ale zjistil jsem, že ideální je Manhattan, kde mrakodrapy vytvářejí dlouhou perspektivu. Po letech jsem projekt zopakoval v San Franciscu, kde jsou kopce, a v Los Angeles s palmovými alejemi. Města jsou pro mě pozadím obrazů a současně díky tomu poznávám lidi, které bych jinak nepoznal. Vzal jsem obraz, ve správnou denní dobu, kdy slunce bylo tak vysoko, jak jsem potřeboval, a na vytipovaném místě jsem poprosil člověka, který mi přišel, že se k obrazu hodí, aby s ním zapózoval během půl minuty, kdy stála auta na červenou. Bylo to v té chvíli stresující, nicméně nezapomenutelné. Vyslechl jsem krátké příběhy, seznámil jsem se veteránem z vietnamské války, jehož bych jako turista nepoznal. Byl to happening mezi mnou, obyvateli měst a městy samotnými. Ale to se mi děje vlastně od začátku, co se o umění zajímám.

Jakou roli hraje ve vaší tvorbě publikum a zpětná vazba?

Je to pro mě hodně důležité. Mohl bych lhát a tvářit se, že je mi to jedno, ale to by byla prázdná póza. Publikum ověřuje, jestli to, co dělám, vůbec někoho zajímá. Bez publika jako umělec nežiješ, když obraz nikdo nevidí, je zbytečný. Zajímavá jsou sociální média, na kterých publikuji fotky svých děl a lidi za ně dávají lajky. Je to nekompromisní. Podle mě je to velmi objektivní posouzení, které odpovídá dnešní, pro někoho povrchní době. Pro mě je to ale realita, již beru v potaz. Během pár hodin se dozvím hodnocení. Neznamená to, že bych obrazy dělal podle toho, co se zrovna masověji líbí, ale neopomíjím to. Nakonec stejně rozhoduje vnitřní potřeba vytvořit věc, která mě zajímá, protože ji chci vidět. V tom je pro mě umění jedinečné.

Na čí názor dáte nejvíce?

Velmi důležité jsou pro mě postřehy kluků, kteří mi pomáhají ve studiu. Když mi například asistent Pavel Dušek, sám také malíř, řekne, že je to dobré, mám radost, protože to je bezprostřední názor mladšího kolegy z branže. Reakce Katky, mojí ženy, je zase důležitá, protože odráží názor laika nezatíženého uměleckým vzděláním.

Své dílo představujete na přehlídkách v Evropě, v Americe. Co pro vás znamenají výstavy?

Dávám o sobě vědět, motivují mě a nutí produkovat a vymýšlet nové věci. Bez výstav neexistuješ. Podoba galerií mě navíc inspiruje a čím více se galerista zajímá o to, co tam bude, tím lépe je schopen to prodat. Neberu to jako ovlivňování, jde o spojité nádoby. Baví mě dělat si modely galerií, uvažuju o prostoru, v němž budu určitou dobu představovat svoje věci. Čím zajímavější galerie, tím větší je šance, že se posunu dopředu.

Původně jste byl v naprostém undergroundu, nyní jste galerijně prezentovaný umělec, s tvorbou publikovanou v katalozích, v různých expozicích, přehlídkách, zajímají se o vás média. Vnímáte nějak ten posun?

Ne. Je to jenom normální vývoj, který se stává člověku, když se něčemu hodně věnuje: jak stárnu, tak už mám něco za sebou a něco je za mnou vidět. To je fakt. Tomu, co dělám, pořád věřím. Rozdíl oproti minulosti je v tom, že to můžu dělat bez obav, že mě někdo bude trestat.

Uděláte ještě někdy spontánně graffiti?

Zrovna včera (6. srpna 2018 – pozn. PV) jsem jedno nastříkal, na legální plochu, která

happening involving me, the inhabitants of the cities and the cities themselves. But that's actually something that's been happening to me since I started being interested in art.

What role do the public and viewer feedback play in your practice?

It's very important for me. I could lie and pretend I don't care, but that would be an empty pose. Feedback from people who've seen the work is a way of checking whether what I do actually interests anyone at all. Without an audience you don't exist as an artist – if no one sees the work, it's pointless. Social media are interesting in this respect, it's where I publish photos of my artworks and people give them likes. It's uncompromising. In my view it's a very objective evaluation corresponding to our current – for some superficial – epoch. For me, though, it's a reality I take into consideration. I know the ratings within a few hours. That doesn't mean I make paintings according to what a lot of people happen to like at a given moment, but I don't ignore it. In the end the deciding factor is always my internal need to create something that interests me, something I want to see. In my view, that's what's unique about art.

Whose opinion do you respect most?

I put a lot of stake in the observations of the guys who help me in the studio. For example, when my assistant Pavel Dušek, a painter himself, tells me something's good, it makes me happy because it's the unadulterated opinion of a colleague from the profession. On the other hand, the reaction of my wife Katka is important because it's the reflection of a layperson who's not weighed down by an art education.

You've presented your work at shows in Europe and the US. What do exhibitions mean to you?

They mean that I let people know about me, they motivate me and compel me to produce and propose new work. You don't exist without exhibitions. On top of that, I get inspired by the design of a gallery and the more a gallerist is interested in what I'm going to show, the better he'll be able to sell it. I don't look at it as interference, more like two sides of the same coin, communicating vessels. I like to make models of galleries, I consider the space where I'll be presenting my work. The more interesting the gallery, the greater the chance that I'll make some progress.

Originally you were totally underground, now you're an artist presented in galleries, your work is published in catalogs, shown at various shows and expositions, the media are interested in you. Do you feel the shift in any way, has it effected you?

No. It's just normal development that happens to a person when they put a lot into something: The older I get, the more I will have done and the more there is to see of it. That's a fact. I still believe in what I do. The difference when compared with the past is that I can do it without worrying that I might get prosecuted for it.

Do you still sometimes spontaneously do graffiti?

Just yesterday (Editor's Note: August 6, 2018), I did a spray paint piece on a legal space covering a building site near *Veletržní palác* (Exhibition Palace) which houses part of the National Gallery. A friend called me to tell me there was a legal space available, saying we should paint it before anyone else does. I couldn't resist, it was warm, a pleasant evening. But to be honest, it's not as much fun as it used to be, because I just don't have enough time.

Snowboarding, Špindlerův mlýn, 2013

You're very productive, hardworking, obsessed with making art, you have a family, you travel around the world. How do you manage it all?

For me the key to happiness is to be able to do everything I plan without going insane or my personal life suffering as a result. Not losing inspiration is fundamental. When I know what I want to create, it's easy for me, I've got people to help me and I can rely on them. If I want to be active on a global scale, my work has to be available practically everywhere, which means trying to accommodate market demand and not running out of things to offer. One thing is to create demand, to be able to communicate with people, whether they're in Italy or France, the US or Canada, but then I have to meet the demand and at the same time keep coming up with new stuff so that I don't repeat myself and stagnate. It's not easy to make a painting in ten variations so they don't end up being the same, they need to be different every time, otherwise they lose meaning and become pointless. If a curator or gallerist is interested in my paintings, I can't say I'll supply them in a year's time – I have to be able to deliver them quickly. My goal is to keep a handle on everything and keep heading forwards.

Are you represented by any manager or art dealer, a gallerist?

Since the beginning I've always been used to do the management side myself and do everything personally. It's in my nature, I'm not an impractical artist, I also like to deal with people's issues directly, everything gets explained more quickly than if an intermediary was necessary. Sometimes I'm pursued by the feeling that I'd like to be able to manage much more. I collaborate with gallerists, of course. There's no other way to break into the market in a foreign country. Which gallery represents an artist is very important because it determines the artist's position on the art scene. And vice versa, of course. The position of the gallery is given by the quality of the artists it represents.

How do you relax?

I like to spend time on a boat, I play basketball with my friends or we go snowboarding when there's fresh powder. I also love surfing, unfortunately the ocean is far away. Most of all I like to be with my family. When my daughter Tilda was born, my life changed, for the better of course. Even though I lost some of the time I had reserved for myself, there are no words to describe how much she has enriched me. She's a gift. I want to be with her as she grows up and changes, her drawings give me more pleasure than my own paintings. I get some free time when I'm on my own working or on a plane flying around the world.

Where are your roots and where do you recharge your batteries?

At my cottage in Slapy. In the middle of the nature, when I'm on water. I grew up in Prague and it's my home, but when my girls are with me, I'm at home anywhere. The place in the world that means most to me is New York, the capital city of contemporary art, and also Rio de Janeiro which is so alive, pulsating with joy, but unlike New York, where I made fundamental progress in my work, it's harder to focus on work there.

When do you feel fulfilled?

It's happened to me a few times that I felt absolute happiness while working, that I'm at the source – the well – of inspiration and I know exactly what I'm doing. Sometimes it comes just before the final brush stroke that brings to completion a work that I know means a step forward in my practice and surpasses my own expectations of what I can accomplish.

Surfing, Hikkaduwa, 2012

Point, Slapy, 2004

Projížďka s rodinou / Family outing
Slapy, 2018

zakrývá staveniště u Veletržního paláce, kde sídlí Národní galerie. Kámoš volal, že je tam volná legální plocha, tak ať to pomalujeme dřív než někdo jiný. Nemohl jsem odolat, bylo teplo, příjemný večer. Ale abych byl upřímný, už mě to nebaví jako kdysi, protože není tolik času.

Jste velmi výkonný, pracovitý, posedlý tvořením, máte rodinu, cestujete po světě. Jak to zvládáte?

Klíčem ke štěstí je stihnout všechno, co si naplánuju, aniž bych se z toho zbláznil a netrpěl tím můj soukromý život. Zásadní je neztrácet inspiraci. Když už vím, co chci vytvořit, je to pro mě snadné, mám lidi, kteří mi pomůžou a je na ně spolehnutí. Když chci působit globálně, moje obrazy musí být k dispozici prakticky všude, což znamená snažit se vyhovět tržní poptávce a nevystřílet se. Jedna věc je poptávku vytvořit, abych mohl komunikovat s lidmi od Itálie přes Francii, Spojené státy po Kanadu, pak ji uspokojit, ale přitom přicházet s novými věcmi, abych se neopakoval a nestagnoval. Není snadné udělat obraz v deseti variantách, aby nebyly stejné, pořád se musí odlišovat, jinak ztrácejí smysl. Když chce kurátor nebo galerista obrazy, nemůžu mu říct, že je dodám za rok – musím být schopen je dodat rychle. Mým cílem je všechno ukočírovat a pořád směřovat dopředu.

Zastupuje vás nějaký manažer nebo obchodník s uměním, galerista?

Jsem odjakživa zvyklý si věci manažersky zařizovat sám a za všechno ručit osobně. Mám takovou náturu, nejsem nepraktický umělec, navíc rád s lidmi řeším problémy napřímo, všechno se rychleji vysvětlí, než když je k tomu nutný prostředník. Občas mě pronásleduje pocit, že bych toho chtěl stihnout ještě mnohem víc. S galeristy samozřejmě spolupracuji. Proniknout na trh v cizí zemi by ani jinak nešlo. Velmi záleží na tom, jaká galerie umělce reprezentuje, protože to vlastně určuje umělcovu pozici na scéně. A samozřejmě naopak. Pozice galerie je určená tím, jak silné umělce zastupuje.

Jak relaxujete?

Rád se projíždím na lodi, s kamarády hrajeme basket nebo jedeme na snowboard, když napadne prašan. Taky miluji surfing, bohužel je oceán hodně daleko. Nejraději jsem s rodinou. Když se narodila dcera Tilda, změnil se mi život, samozřejmě k lepšímu. Přišel jsem sice o čas, který jsem měl jenom pro sebe, ale nedá se slovy popsat, o co všechno mě obohatila. Je to dar. Chci být s ní, když roste a mění se, její kresby mě potěší více než moje obrazy. Volný čas, kdy jsem jen sám se sebou, mám při práci nebo v letadle, když se přesunuju po světě.

V jakém místě máte kořeny a nejvíc načerpáváte síly?

Na chatě na Slapech. Uprostřed přírody, na vodě. V Praze jsem vyrostl a jsem tu doma, ale doma jsem všude, kde jsou se mnou moje holky. Ve světě pro mě nejvíc znamená New York, hlavní město současného umění, a také Rio de Janeiro, kde to žije, pulsuje radostí, ale na rozdíl od New Yorku, kde jsem udělal zásadní tvůrčí posuny, se mi tam hůř soustředí na práci.

Kdy zažíváte pocit naplnění?

Párkrát se mi stalo, že jsem při tvorbě pocítil absolutní štěstí, že jsem na pramenu a přesně vím, co dělám. Někdy to přijde těsně před posledním tahem přinášejícím dokončení díla, u kterého vím, že jsem se posunul dál a překonal svoje možnosti.

Mezníky v životě a díle Jana Kalába

1978 Narozen dne 20. června Olze a Janovi Kalábovým v Praze

1993–1997 Studuje na Gymnáziu Na Pražačce s výtvarným zaměřením

1993 Maluje první graffiti

1997–1998 Studuje architekturu u profesorky Evy Jiřičné na Vysoké škole uměleckoprůmyslové v Praze

1999 Začíná malovat na Těšnově

2000 První cesta do New Yorku, jejímž výsledkem je několik „wholecarů“

2000–2002 Studuje sochařství v ateliéru profesora Jiřího Beránka na Vysoké škole uměleckoprůmyslové v Praze

2001 Na výstavě *Fragments 4* v Galerii Mánes vytváří první trojrozměrné graffiti

2002 Začíná studovat kresbu na pražské Akademii výtvarných umění v Ateliéru kresby profesorky Jitky Svobodové

2003 Na počest svého otce Jana Kalába (12. 2. 1944–6. 3. 2003) maluje na zdi na Těšnově rozsáhlou kompozici

2004 Vzniká monumentální instalace Flaming Point na náměstí Jana Palacha v Praze

2004, 2006, 2018 V ulicích Prahy rozmísťuje sošky, tzv. Pointíky

2004, 2006, 2014 Maluje pražské chodníky

2005 Point z dřevěných palet jako brána na přehlídce *City of Names* v Berlíně

2005 Pětiměsíční stáž v Riu de Janeiru

2006 Absolvuje jako vůbec první graffitista Akademii výtvarných umění v Praze

2006 Iniciuje a spoluzakládá nezávislé umělecké centrum Trafačka

2007 Začíná malovat obrazy

2007 Realizuje monument Pomník obětem graffiti v blízkosti těšnovské zdi

2008 První samostatná výstava (Trafo Galerie) nazvaná *Point Shop*

2008 Spoluorganizuje mezinárodní přehlídku streetartu a graffiti *Names* v Praze

2010 Účastní se skupinové výstavy *Metropolis* na EXPO v Šanghaji (světelný objekt Casa Nostra)

2010 Vystavuje 3D POINT na Prvním bienále graffiti v brazilském São Paulu

2010 Je mu udělena cena ART PRAGUE Young Award

2011 Na výstavě *Křížení planet* (kurátor Karel Srp) se poprvé prezentuje jako Jan Kaláb

2011 Na mezinárodní přehlídce v MASP Museu São Paulo představuje objekt Red Point Architecture

2012 Podle Kalábovy koncepce probíhá v Galerii hlavního města Prahy mezinárodní výstava streetartu a graffiti *Městem posedlí*, na níž je zastoupen trojrozměrným Pointem

2014 Na skupinové mezinárodní výstavě *Kupkovy děti* v Puteaux (Francie) je zastoupen site specific instalací z koulových soch

2014 Na závěr tříměsíčního tvůrčího pobytu v New Yorku uskutečňuje projekt *Art in Public*

2015 Narodila se mu dcera Tilda

2015 Po zbourání Trafačky otevírá ateliér v pražské Holešovické tržnici, přímo naproti nové Trafo Gallery

2015 *Tension*, první samostatná výstava v Berlíně, BC Gallery

2015 Samostatně vystavuje ve Vile Pellé, výstava *EXTRA* (Praha)

2016 Vstupuje do manželství s Kateřinou

2016 *Pulso Cromático* v Bogotě: samostatná výstavní premiéra v Jižní Americe

2016 *Pluriforme*, první samostatná výstava v Paříži, Galerie Openspace

2017 Vytváří stálou instalaci Private Galaxy do kancelářské budovy v Paříži

2017 Výstava *ZOOOM* v Magma Gallery v Boloni

2018 *Perspective of Clouds*: poprvé vystavuje samostatně v Kalifornii (Mirus Gallery)

2018 Pokračování projektu *Art in Public* v San Francisku a Los Angeles

2018 Vystavuje obrazy v Muzeu Albína Poláška ve městě Winter Park na Floridě, na sochařské zahradě umísťuje objekt Point Spaceship

2018 Na vernisáži výstavy v Trafo Gallery je dne 1. listopadu pokřtěna monografie Point of Space

Milestones in the Life and Work of Jan Kaláb

1978 Born in Prague on June 20 to parents Olga and Jan Kaláb.

1993–1997 Studied at the art-focused Na Pražačce Gymnasium high school.

1993 Painted his first graffiti piece.

1997–1998 Studied architecture at the Vysoká škola uměleckoprůmyslová v Praze, or VŠUP (Art, Architecture and Design School in Prague) in the studio of Eva Jiřičná.

1999 Began painting graffiti pieces at Těšnov.

2000 First trip to New York resulting in several wholecar pieces.

2000–2002 Studied sculpture at the Vysoká škola umělecko-průmyslová v Praze, or VŠUP (Art, Architecture and Design School in Prague) in the studio of Jiří Beránek.

2001 Created his first three-dimensional sculptural graffiti for the *Fragments 4* exhibition in Mánes Gallery.

2002 Began studying drawing at the Akademie výtvarného umění v Praze (Academy of Fine Arts in Prague) in the studio of Professor Jitka Svobodová.

2003 Painted an extensive composition on the wall in Těšnov in honor of his father Jan Kaláb (born 12 February 1944 – died 6 March 2003).

2004 Installed monumental sculptural installation Flaming Point on Jan Palach Square in Prague.

2004, 2006, 2018 Placed small graffiti sculptures known as Point Birds in the streets of Prague.

2004, 2006, 2014 Painted Prague's sidewalks.

2005 Made a POINT piece from wooden pallets which served as the entry gate to the *City of Names* exhibition in Berlin.

2005 Five-month residency in Rio de Janeiro.

2006 Became the first graffiti artists to graduate from the Akademie výtvarného umění v Praze (Academy of Fine Arts in Prague).

2006 Initiated and co-founded the Trafačka independent art center.

2007 Began to paint on canvas.

2007 Made a monument to the victims of graffiti near the Těšnov wall.

2008 First solo exhibition (Trafo Gallery) entitled *Point Shop.*

2008 Co-organized *Names*, Prague's international festival of Street Art and Graffiti.

2010 Took part in the group exhibition *Metropolis* at the Expo 2010 Shanghai China (exhibits Casa Nostra light object).

2010 Exhibited 3D POINT piece at the *1st Graffiti Biennial* in São Paulo in Brazil.

2010 Received the ART PRAGUE Young Award.

2011 Presented himself for the first time as Jan Kaláb at the exhibition *Křížení planet* (Crossing of Planets) curated by Karel Srp.

2011 Presented the sculptural installation Red Point Architecture at the international exhibition MASP in Museo São Paolo in Brazil.

2012 The Prague City Gallery held the exhibition *Městem posedlí* (*Stuck on the City*), conceived by Jan Kaláb. The show included a 3D POINT sculpture.

2014 Took part in the international exhibition *Les Enfants de Kupka* (*Kupka's Children*) in Puteaux near Paris where he exhibited his spherical sculptures.

2015 His daughter Tilda was born.

2015 After Trafačka was demolished he moved into a new studio in the Prague Market area of Holešovice, directly opposite the new Trafo Gallery.

2015 His first solo exhibition in Berlin entitled *Tension* took place at the city's BC Gallery.

2015 Solo exhibition entitled *EXTRA* in Prague's Vila Pellé.

2016 Married Kateřina.

2016 First solo exhibition in South America entitled *Pulso Cromático* in Bogota.

2016 First solo exhibition in Paris entitled *Pluriforme* at the Galerie Openspace.

2017 Made a permanent installation entitled Private Galaxy for an office building in Paris.

2017 Solo exhibition entitled *ZOOOM* at the Magma Gallery in Bologna.

2018 First solo exhibition in California entitled *Perspective of Clouds* at the Mirus Gallery.

2018 Continued with the *Art in Public* project, this time in San Francisco and Los Angeles.

2018 Exhibited his paintings in the Albin Polasek Museum in Winter Park, Florida. His sculpture Point Spaceship was placed in the adjoining Sculpture Gardens.

2018 The opening of his exhibition in Trafo Gallery on November 1 also became the official launch party for the release of his monograph Point of Space.

O autorovi About the Author

Petr Volf (nar. 1965) je novinář, kritik a kurátor zabývající se výtvarným uměním, architekturou a designem. Kromě stovek recenzí, komentářů, esejí, úvah a článků vydal knihy rozhovorů s umělci (*Hermafrodit*, 1998; *Picasso byl monstrum*, 2001; *Na začátku je čára*, 2003; *Vzrušení*, 2006; *Okamžik rozhodnutí*, 2010) a architekty (*Baráky v hlavě*, 2013).

Dále je autorem knih *Václav Havel – Bořek Šípek: Hradní práce* (2003); *1492: Příběh Dolních Vítkovic* (2013); *Přišedší odjinud* (2013); *Místa architektonického vz(d)oru* / Česká architektura mimo centra 1990–2013 (2014); *Litomyšl – renesanční město moderní architektury* (2014); *František Cubr: Architekt stylu* (2015); *Sklo nepočká* (2013); *Sport je umění* (2015); *Křídla: tvorba Z. M. Novákové* (2016); Čertovo břemeno*:* Příběh o architektonickém zázraku v Alenině Lhotě (2016); *Adolf Born: Jedinečný svět* (2017); *Theodor Pištěk: Člověk a stroj* (2017); *Kaja: Tvorba architekta Jaroslava Kadlece* (2018).

Od roku 2006 je členem Vědecké a umělecké rady Fakulty umění a architektury Technické univerzity Liberec.

Petr Volf (born 1965) is a journalist, critic and curator focusing on art, architecture and design. Besides hundreds of reviews, opinion pieces, essays and articles, he has published numerous books of interviews with artists (*Hermafrodit*, 1998; *Picasso byl monstrum*, 2001; *Na začátku je* čára, 2003; *Vzrušení*, 2006; *Okamžik rozhodnutí*, 2010) and architects (*Baráky* v *hlavě*, 2013).

He is also the author of the following books: *Václav Havel – Bořek Šípek Hradní práce* (2003); 1492: *Příběh Dolních Vítkovic* (2013); *Přišedší odjinud* (2013); *Místa architektonického vz(d)oru* / Česká *architektura mimo centra* 1990–2013 (2014); *Litomyšl – renesanční město moderní architektury* (2014); *František Cubr Architekt stylu* (2015); *Sklo nepočká* (2013); *Sport je umění* (2015); *Křídla, tvorba Z. M. Novákové* (2016); Čertovo *břemeno Příběh o architektonickém zázraku v Alenině Lhotě* (2016); *Adolf Born Jedinečný svět* (2017); *Theodor Pištěkta stroj* (2017); *Kaja Tvorba architekta Jaroslava Kadlece* (2018).

Since 2006 he has been a member of the art board of the Faculty of Art and Architecture at the Technical University in Liberec.

Literatura Bibliography

Björn Almqvist, Torkel Sjöstrand (eds.), *Overground 3*, Stockholm 2008
Jan Kaláb EXTRA, katalog výstavy, Praha 2015
Kaláb33 / Křížení planet, katalog výstavy, Praha 2011
Jan Kaláb: Point / Děravé plány, katalog výstavy, Praha 2013
Point shop, katalog výstavy, Praha 2008
Blanka Čermáková, Jan H. Vitvar (eds.), *Trafology*, Praha 2015
Joseph Rivera, *Vandal Squad: Inside the New York City Transit Police Department, 1984-2004*, New York 2008
Petr Volf, *Na začátku je čára*, Praha 2003

Noviny a časopisy:
Fahrenheit Magazine, Lidové noviny, Mladá fronta Dnes, Reflex

Björn Almqvist, Torkel Sjöstrand (eds.), *Overground 3*, Stockholm, 2008
Jan Kaláb EXTRA, exhibition catalog, Praha, 2015
Kaláb33 / Křížení planet (Crossing of Planets), exhibition catalog, Praha, 2011
Jak Kaláb: Point / Děravé plány (*Alternate Plan(e)s*), exhibition catalog, Praha, 2013
Point shop, exhibition catalog, Praha, 2008
Blanka Čermáková, Jan H. Vitvar (eds.), *Trafology*, Praha, 2015
Joseph Rivera, *Vandal Squad: Inside the New York City Transit Police Department, 1984–2004*, New York, 2008
Petr Volf, *Na začátku je čára*, Praha, 2003

Nespapers and magazines:
Fahrenheit Magazine, Lidové noviny, Mladá fronta Dnes, Reflex

Výstavy
Exhibitions

Samostatné výstavy / Solo Exhibitions

2018 Point of Space, Trafo Gallery, Praha, CZ
2018 The Soul of Graffiti, Albin Polasek Museum, Winter Park, USA
2018 Perspective of Clouds, Mirus Gallery, San Francisco, USA
2017 ZOOOM, Magma Gallery, Bologna, IT
2016 Pluriforme, Openspace Gallery, Paris, FR
2016 Pulso Cromático, Castanier Gallery, Bogota, CO
2015 Tension, BC Gallery, Berlin, DE
2015 Odyssey, Lollipop Gallery, London, UK
2015 Extra, Villa Pellé, Praha, CZ
2015 Getting Up, Partisan Creative Corner, Soest, DE
2014 Art in Public, Pop up exhibition, Šmeralova 6, Praha, CZ
2014 Art in Public, Pop up exhibition, 103 Allen Street, New York, USA
2014 Around The Point, HIC Gallery, Buenos Aires, AR
2013 Salut, H'art Gallery, Bucharest, RO
2013 From Point to Circle and Back, OKO, Opava, CZ
2013 Point / Děravé plány / Alternate Plan(e)s, The Chemistry Gallery, Praha, CZ
2012 Good Choice, Czech centre, Sofia, BG
2011 Kaláb 33 / Crossing of Planets, Trafačka, Praha, CZ
2008 Point Shop, Trafo Gallery, Praha, CZ

Vybrané skupinové výstavy / Selected Group Exhibitions

2017 Urban Art Bienalle, Völklinger Ironworks, Völkliner, DE
2017 Perceptual Vertigo, Avantgarden Gallery, Milan, IT
2017 No More Crew, Urban Spree, Berlin, DE
2017 Abstrakt Forum, Forum Przestrzenie, Krakow, PL
2017 Avantarte x Unitlondon, Unit London Gallery, London, UK
2016 Pop-Up Exhibition, Fabien Castanier Gallery, Miami, USA
2016 Zmrtvýchvstání, Trafo Gallery, Praha, CZ
2016 Mimesis, MAGMA Gallery, Bologna, IT
2016 HZGSJK, Goldenhands Gallery, Hamburg, DE
2016 Transborder, Fabien Castanier Gallery, Los Angeles, USA
2015 Open Art – art biennale, Orebro, SE
2015 Et Cetera, MAXXI muzeum, Roma, IT
2014 Trafacka – Close, Trafacka Gallery, Praha, CZ
2014 Artmossphere – 1st Streetart Biennale, Moscow, RU
2014 Outside / Inside, Tabla Rasa Gallery, Brooklyn – New York, USA
2014 Trafacka: Temple Of Freedom, Red Gallery, London, UK
2014 Children Of Kupka, City Hall Putaux, FR
2013 Et Cetera, Istituto Italiano di Cultura, Praha, CZ
2012 Městem posedlí / Stuck On The City, Galerie hlavního města Prahy, CZ
2012 Street Smart, Kulturhuset, Stockholm, SE
2012 Three From Trafacka, Galerie moderního umění v Roudnici nad Labem, CZ
2011 De Dentro E De Fora, MASP Museum, São Paulo, BR
2011 Boutique, The Chemistry Gallery, Praha, CZ
2010 1st Biennal De Graffiti Fine Art, Mube Museum, São Paulo, BR
2010 Metropolis, Pavilion of Czech Republic, EXPO 2010, Shanghai, CN
2009 Storage, The Chemistry Gallery, Praha, CZ
2009 We Believe in Crisis, Trafo Gallery, Praha, CZ
2008 Names, Trafacka Gallery, Praha, CZ
2008 City's Celebrities, Moravská galerie v Brně, CZ
2008 Faces and Laces, Moscow, RU
2007 5+KK, Trafo Gallery, Praha, CZ
2007 Planet Prozess, Senatsreservenspeicher, Berlin, DE
2007 Space For Intuition, Galerie hlavního města Prahy, CZ
2006 Trafačka – Open, Trafačka, Praha, CZ
2006 Art Beat, BG, Amsterdam, NL
2005 City Of Names, Kunsthalle Bethanien, Berlin, DE
2004 Objectivity, Cathedral Gardens, Manchester, UK
2004 Everwanting Streets, Röda Sten, Göteborg, SE
2003 Backjumps (the Live Issue), Kunsthalle Bethanien, Berlin, DE
2003 Genesis, Ten 15, San Francisco, USA
2003 Da Paintaz, NoD Gallery, Praha, CZ
2003 3rd Show Of Young Artists, Krajská galerie výtvarného umění ve Zlíně, CZ
2002 Subculture, NoD Gallery, Praha, CZ
2002 Fresh Meat, Galerie hlavního města Prahy, CZ
2001 Fragments 4, Galerie Mánes, Praha, CZ

Perspective of Clouds, Mirus Gallery, San Francisco, 2018

Tension, BC Gallery, Berlin, 2015

Pulso Cromático, Castanier Gallery, Bogota, 2016

Pluriforme, Openspace Gallery, Paris, 2016

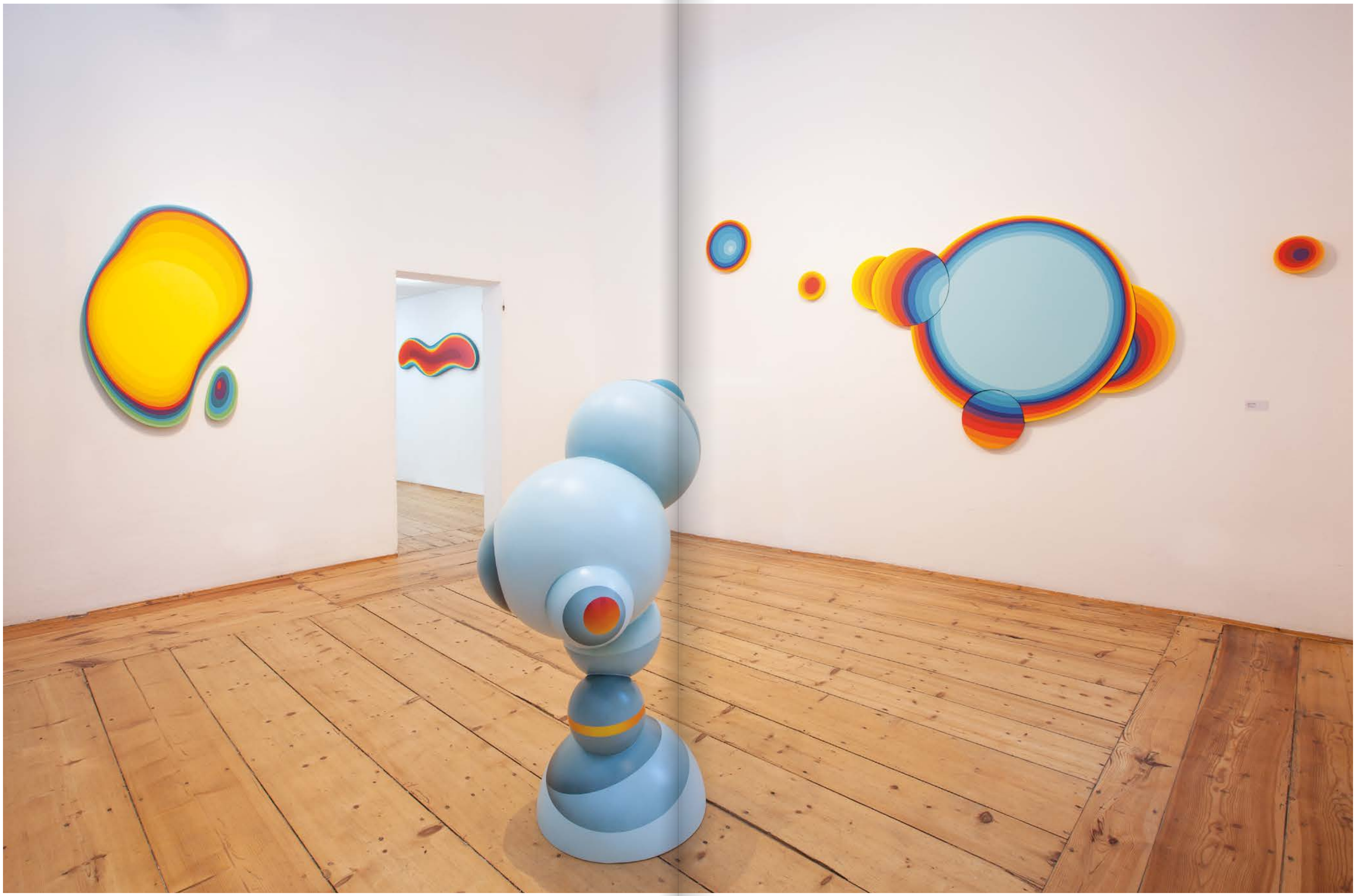

ZOOOM, Magma Gallery, Bologna, 2017

Perspective of Clouds, Mirus Gallery, San Francisco, 2018 →

Poděkování

Chtěl bych poděkovat všem, kteří mi kdy pomohli. Pomoc má mnoho podob a rozměrů. Občas mám pocit, že je vyzdvihována spíš podpora materiální na úkor té duchovní. Pro mě má pomoc v podobě vlídného slova nebo dobré rady minimálně stejnou váhu. Když se ohlížím za pětadvaceti lety, které mapuje tato kniha, tak vidím, že mi bylo poskytnuto tolik pomoci, že by to obsahem vydalo na samostatnou knihu. Tu knihu držíte právě v ruce. V každém snímku je ukryto moje děkuji těm, kteří mi v tu danou chvíli pomáhali anebo při mně stáli. Jsou určeny právě vám, kterým zůstávám vděčný. Doufám, že vás moje fotky alespoň na chvilku vrátily do doby, kdy vznikly, a vzpomněli jste si na naše společné mikropříběhy, o které se nemusíme dělit s ostatními. Tahle kniha je pro vás. DĚKUJI!

V Praze 30. září 2018
Honza

Thanks

I would like to thank everyone who's ever helped me. Help comes in many forms, and dimensions. Sometimes I get the feeling that material support is placed above the spiritual. For me, help in the form of a kind word or good advice is just as weighty. When I look back on the twenty-five years mapped by this book, I see so much help given to me that it would take an entire book to tell the story. You are holding that book in your hands. Behind every image is my thanks to those who helped me, or simply stood by me at the time. My thanks go to you, and to you I remain grateful. I hope my photographs have – for a moment at least – taken you back to when they were taken, and sparked a memory of our joint micro-narratives, which we don't necessarily have to share with others.
This book is for you. THANK YOU!

Prague, September 30, 2018
Honza

Trafo Gallery
Jan Kaláb: Point of Space

2. listopadu – 30. prosince 2018
November 2 – December 30, 2018

ISBN 978-80-906811-9-4

Texty / Texts
Petr Volf

Produkce / Production
Blanka Čermáková

Grafický design / Graphic Design
Jan Novák

Fotografové / Photographers
Jan Kaláb
Pavel Berkovič, 92
Petr Hricko, 17–18, 204, 289, 299, 301
Vladimír Pulpán, 177
Michal Šeba, 94, 166, 167, 171, 175, 178
Tomáš Třeštík, 134–135

Překlad / Translation
Marek Tomin

Korektury / Text Proofs
Tereza Hubáčková

Tisk / Print
Tiskárna Helbich, s. r. o.

Papír / Paper
150g GardaPat 13 Bianca
115g Munken Print White 18

Písmo / Typeface
San Sebastian (Jan Novák)

Vydal Spolek Trafačka jako svou 17. publikaci
/ Published by Spolek Trafačka as book no. 17

Trafačka děkuje / Trafačka thanks to
Miroslav Kovářík